- 360 -

Η ΔΙΚΗ

ΤΩΝ ΣΥΖΥΓΩΝ

Δ. ΠΙΝΙΑΤΟΡΟΥ

ΚΑΤΑ ΤΩΝ

ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΑΣΙΑ

ΠΑΝΑΓΗΣ ΣΤ. ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ
ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΜΟΥ
1927

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Χ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ
1881

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Η ΔΙΚΗ

ΤΩΝ ΣΥΖΥΓΩΝ Δ. ΠΙΝΙΑΤΟΡΟΥ

ΚΑΤΑ ΤΩΝ

ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΑΣΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α'.

Ο ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ.

---

§ 1. *Ἱστορικόν.* — Ὁ κ. Δημήτριος Πινιατόρος μηχανώμενος πᾶν μέσον πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς κερδοσκοπίας, τὴν ὁποίαν ἐπεχείρισε κατὰ τῶν ἀδελφῶν Κοσμᾶ καὶ Εὐαγγελινοῦ Τυπάλδων Μπασιᾶ, ἐδημοσίευσεν ἐν φυλλαδίῳ ἀποσπάσματα τῆς ὅλης δίκης αὐτῶν, ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ὁρισθείσης πρὸς συζήτησιν τῆς ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκκρεμοῦς αἰτήσεως ἀναιρέσεως. Δι'

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

αὐτῆς εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ὑποβάλλονταί τινα ζητήματα νομικὰ, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν εἶναι ἁρμόδιον νὰ κρίνῃ τὸ κοινὸν, τῶν δὲ δικαστῶν ἡ κρίσις θέλει μορφωθῆ ἐκ τῶν ἐγγράφων προτάσεων, τῶν ὁποίων μέρος μόνον δημοσιεύεται ὑπὸ τοῦ κ. Πινιατόρου. Πρὸς τί λοιπὸν ἡ διανομὴ χιλιάδων ἀντιτύπων καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα; καὶ ἡ δημοσίευσις τινων τεμαχίων τῶν δικογράφων τῆς κ. Πινιατόρου, ὡσεὶ προγράμματος μεταλλευτικῆς τινος ἐπιχειρήσεως; Μοὶ εἶναι δυσάρεστον ν' ἀπαντῶ εἰς τοιαῦτα πλάγια, ὅσον ἀλυσιτελῆ καὶ ἀπρεπῆ μέσα. Ἀλλ' ἀφοῦ οἱ ἀντίδικοί μου κερδοσκοποῦσιν ἐπ' αὐτῆς τῆς κοινῆς γνώμης δὲν πρέπει νὰ φανῶ δειλιῶν, καὶ ἀποφεύγων τὸν ἀγῶνα ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ, τὸ ὁποῖον θέλει μὲ δικαιώσει ἀπολογούμενον καὶ ἀμυνόμενον, οὐ μόνον περὶ τοῦ δικαίου, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς τιμῆς τῆς οἰκογενείας μου. Ἐνώπιον τῶν Πρωτοδικῶν καὶ τῶν Ἐφετῶν ἡ κ. Πινιατόρου ἰσχυρίζετο διὰ τῆς ἀγωγῆς ὅτι οἱ ἀδελφοὶ Μπασιᾶ ἐσαγίνευσαν τὴν θέλησιν τοῦ συζύγου αὐτῆς δι' εἰσηγήσεων (suggestions) διὰ δὲ τοῦ δημοσιευομένου τεμαχίου τῶν προτάσεων αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου ἰσχυρίζεται ὅτι οἱ Κοσμᾶς καὶ Εὐαγγελινὸς Τ. Μπασιᾶ ὑπέκλεψαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν Ῥήγου εἰς πλαστὴν μυστικὴν διαθήκην, διὰ τῆς ὁποίας ὁ Ῥῆγος ἀφῄρεσε τὴν θυγατέρα του ἀπὸ τὴν προστασίαν τῆς μητρὸς, ὅπως τὴν περιουσίαν αὐτῆς δωρήσηται εἰς τοὺς ἀδελφούς του. Κατὰ τοιαύτης συκοφαντίας οἱ ἀδελφοὶ Μπασιᾶ ὀφείλουσι νὰ φωτίσωσι τὴν κοινὴν γνώμην ἐκθέτοντες ἐν συντόμῳ τὴν ἱστορίαν ὅλην, τῆς ὁποίας

τεμάχια παραμεμορφωμένα δημοσιεύουσιν οἱ ἀντίδικοί των.

Οἱ Ἀθανάσιος καὶ Σπυρίδων Τυπάλδοι Μπασιᾶ, μετ' ἄλλων δύο ἀδελφῶν γεννηθέντες εἰς Ληξούριον τῆς Κεφαλληνίας, διεβίωσαν ἐν κοινοκτημοσύνῃ καὶ ἀδελφικῇ ἀγάπῃ, καρπούμενοι τὴν πατρικὴν αὐτῶν περιουσίαν, καὶ ἐμπορικάς τινας πράξεις ἐπιχειροῦντες. Ἐξ αὐτῶν μόνος ὁ Σπυρίδων νυμφευθεὶς ἀπέκτησε τέκνα, ἐξ ὧν τέσσαρα ἄρρενα τὸν Ῥῆγον, Γεράσιμον, Κοσμᾶν καὶ Εὐαγγελινόν. Ὁ Ἀθανάσιος Μπασιᾶς ἐπεδόθη συστηματικώτερον εἰς τὸ ἐμπόριον, ἐγκατασταθεὶς εἰς Ἀργοστόλιον μετὰ τοῦ μεγαλητέρου τῶν ἀνεψιῶν του Ῥήγου, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἀθανάσιος καὶ ἀνεψιοὶ Μπασιά,» ἐνῷ ὁ ἕτερος ἀδελφὸς Σπυρίδων κατεγίνετο εἰς τὴν αὔξησιν καὶ καλλιέργειαν τῶν κτημάτων, τὰ δὲ τέκνα του Γεράσιμος, Κοσμᾶς καὶ Εὐαγγελινὸς συνεπλήρουν παρὰ τοῖς γονεῦσι τὴν παιδικὴν αὐτῶν ἀνατροφήν.

Οἱ ἀδελφοὶ Σπυρίδων καὶ Ἀθανάσιος Μπασιᾶ πλησιάσαντες εἰς τὸ τέρμα τοῦ βίου συνεννοήθησαν περὶ τῆς διαθέσεως τῆς κοινῆς αὐτῶν περιουσίας ὑπὲρ τῶν ἀρρένων τέκνων τοῦ Σπυρίδωνος, καὶ ὁ μὲν Ἀθανάσιος διὰ διαθήκης τῆς 3 Μαρτίου 1848 ἐγκατέστησε καθολικοὺς κληρονόμους τοὺς ἀνεψιοὺς αὐτοῦ, ἰδίως δ' ἐκληροδότησε τὸ ἐμπορεῖον αὐτοῦ εἰς τὸν Ῥῆγον, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ μὴ ἀναμιχθῇ εἰς τὴν κληρονομίαν τῆς ἀκινήτου περιουσίας τοῦ τε θείου καὶ τοῦ πατρὸς, κληροδοτηθείσης ὑπὲρ τῶν ἑτέρων ἀδελφῶν. Ὁ δὲ Σπυρίδων διὰ διαθήκης τῆς 1ης Σεπτεμβρίου 1848 ἐγκατέστησεν ἐπίσης καθολικοὺς κληρονόμους του τοὺς τρεῖς υἱούς

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

του, Κοσμᾶν, Εὐαγγελινὸν καὶ Γεράσιμον ἀναφερόμενος εἰς τὴν διαθήκην τοῦ Ἀθανασίου, ἐκληροδότησε δὲ εἰς τὸν Ῥῆγον μίαν οἰκογενειακὴν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ θείου καὶ τοῦ πατρὸς, συμβάντος τῷ αὐτῷ ἔτει 1848, ἀπεβίωσε καὶ ὁ Γεράσιμος, οἱ δ' ἐπιζῶντες Ῥῆγος, Κοσμᾶς, καὶ Εὐαγγελινὸς ἐξηκολούθησαν ζῶντες ἐν κοινότητι βίου καὶ κτημάτων, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ῥήγου, ὁ ὁποῖος ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν ἑτέρων δύο, καὶ διὰ λογαριασμὸν κοινὸν καὶ τῶν τριῶν ἀδελφῶν, ἐξηκολούθει τὸ ἐμπόριον ἐν Ἀργοστολίῳ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ἀθ. καὶ ἀνεψιοὶ Μπασιᾶ, καὶ διεχειρίζετο τὰ εἰσοδήματα τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τῆς κληρονομίας τοῦ θείου καὶ τοῦ πατρός· ἐνῷ ὁ Κοσμᾶς περιωρίζετο εἰς τὴν καλλιέργειαν καὶ αὔξησιν τῶν ἀκινήτων, ὡς κοινῶν εἰς τοὺς τρεῖς ἀδελφούς.

Εἰς τὴν χέρσον Ἑλλάδα ἡ ἀποκατάστασις ἑκάστου τέκνου ὡς ἀρχηγοῦ ἰδίας οἰκογενείας ἀνέκαθεν εἶναι ὁ γενικὸς κανών. Ἀπεναντίας εἰς τὰς νήσους ἀνέκαθεν ἐπεκράτει τὸ ἔθιμον τῆς ἐν γάμῳ ἀποκαταστάσεως ἑνὸς τῶν ἀρρένων τέκνων, ζώντων ἐν κοινότητι μετ' αὐτοῦ τῶν ἀδελφῶν· καὶ ἡ κοινοπραξία, societas omnium bonorum, μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν ἦτον ἐκ τοῦ ἐνετικοῦ δικαίου καθιερωμένη ὑπὸ τὸν τίτλον fraterna. Ὑπὸ τὴν λέξιν ταύτην ὁ Ferro λέγει· « Εἶναι ἐν ἀ δ ε λ φ ι κ ῇ »ἑταιρίᾳ οἱ ἀδελφοὶ, οἵτινες μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κοι»νοῦ πατρὸς ἐξηκολούθησαν τὴν κοινότητα τῶν κτη»μάτων καὶ εἰσέτι δὲν διένειμαν. Ἡ ἑταιρία ἐξακολου»θεῖ μεταξὺ ἀνεψιῶν καὶ ἀδελφῶν ἀρρένων μέχρις οὗ

»προβῶσιν εἰς τὴν διανομήν.» Ἐν τοιαύτῃ κοινοπραξίᾳ ἔζων οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς καὶ τῆς ἐνηλικιώσεως τοῦ Εὐαγγελινοῦ ἐπὶ 15 ἔτη, καὶ οἱ μὲν Εὐαγγελινὸς καὶ Ῥῆγος εἰργάζοντο ἰδίως εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ οἴκου των, ὁ δὲ Κοσμᾶς εἰς τὴν ἐπιστασίαν καὶ αὔξησιν τῶν ἀκινήτων, ἕκαστος διὰ λογαριασμῶν κοινὸν καὶ τῶν τριῶν, ἄνευ διακρίσεως κτημάτων θείου καὶ πατρὸς, ὡσανεὶ μὴ ὑπῆρχον αἱ διαθῆκαι αὐτῶν, ἄνευ χωρισμοῦ κληρονομικῶν μερίδων ἢ κληροδοτημάτων. Ἕνεκα τούτου οὐδὲ κἂν ἐσκέφθη ποτὲ ὁ Ῥῆγος νὰ ἐκτελέσῃ τὸν ὅρον τῆς κληροδοσίας τοῦ Ἀθανασίου τοῦ νὰ μὴν ἀναμιχθῇ εἰς τὴν πατρικὴν κληρονομίαν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, εἰργάζετο δὲ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς οἰκογενείας ἔχων κατὰ νοῦν νὰ μείνῃ ἄγαμος. Ἀφοῦ ἐματαιώθησαν αἱ προσπάθειαί του ἵνα πείσῃ τὸν νεώτερον ἀδελφὸν αὐτοῦ Κοσμᾶν ὅπως συνάψῃ γάμον, κατ' ἐπίμονον ἀπαίτησιν τῶν δύο ἀδελφῶν συνήνεσεν ὁ Ῥῆγος, καὶ τὴν 26 Ἰανουαρίου 1862 ἐνυμφεύθη τὴν Κ^αν Ἑλένην Φωκᾶ.

Κύριον μέλημα τῆς νεονύμφου ἦτο νὰ χωρίσῃ τὸν σύζηγον ἀπὸ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, καὶ τοῦτο μὴ κατορθώσασα ἀπεχώρισε τῆς συζυγικῆς οἰκίας δέκα μῆνας μετὰ τὸν γάμον. Ἐπιμένουσα εἰς τὴν πρόθεσιν αὐτῆς ἔζησε μακρὰν τοῦ Ῥήγου μῆνας τινὰς, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἀλληλογραφία τούτου μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Εὐαγγελινοῦ, διαμένοντος τότε εἰς Νεάπολιν χάριν τοῦ ἐμπορίου τοῦ οἴκου Ἀθ. Μπασιᾶ καὶ ἀνεψιοὶ, μαρτυρεῖ ὁποίαν ἀθυμίαν καὶ ὁποίας λύπας τῷ ἐπροξένησεν ὁ γάμος αὐτοῦ. Τὸ Δεκέμβριον τοῦ 1863 ἠσθένησεν ἐκ πε-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ριπνευμονίας μετὰ προσβολῆς τοῦ ὕπατος, συναισθανόμενος δὲ τὸ δεινὸν τοῦ νοσήματος μετεκαλέσατο ἐκ Κερκύρας τὸν ἰατρὸν Κ. Πρετεντέρην. Καί τοι εὐελπιζόμενος παρὰ τούτου περὶ τῆς ἀνακτήσεως τῆς ὑγείας του, ἀφ' ἑαυτοῦ ἐζήτησε, καὶ ἐπέμεινεν ἵνα διαθέσῃ τὴν περιουσίαν αὐτοῦ. Ἐπὶ τούτῳ δὲ προσεκάλεσε τὸν δικηγόρον Κ. Ἰω. Σκαλτσούνην, εἰς ὃν ὑπηγόρευσε τὴν μυστικὴν αὐτοῦ διαθήκην τῆς 17 Δεκεμβρίου 1863. Προσεκλήθη συμβολαιογράφος ὅπως παραδοθῇ αὐτῷ· καὶ γεγονὸς ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἐνδεικνύον τὰ αἰσθήματα τῆς Κ Ἑλένης Φωκᾶ εἶναι ὅτι ὀλίγους μῆνας πρότερον ἐπανελθοῦσα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ συζύγου, διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν ἔφραξε τὴν θύραν τοῦ δωματίου αὐτοῦ, ὅπως ἐμποδίσῃ τὴν προσέλευσιν τοῦ συμβολαιογράφου, ἐχρειάσθη δὲ νὰ παρεμβῶσιν ἐπὶ τούτῳ συγγενεῖς αὐτῆς, οἵτινες τὴν ἀπεμάκρυναν ἀπὸ τὸ δωμάτιον τοῦ Ῥήγου διὰ νὰ μείνῃ ἐλευθέρα εἴσοδος εἰς τὸν συμβολαιογράφον καὶ τοὺς μάρτυρας.

Ὁ Ῥῆγος ἀπέθανε τὴν 26 Δεκεμβρίου 1864, καὶ ἡ Κ. Ἑλένη Φωκᾶ ἐπανελθοῦσα εἰς τὴν μητρικὴν οἰκίαν, μετ' ὀλίγον χρόνον ἔτεκε θυγάτριον ὀνομασθὲν Μαριάνθην. Δύο μῆνας δὲ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ῥήγου, ἤτοι τὴν 4 Μαρτίου 1864, ἐζήτησε παρὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τὴν προῖκά της, καὶ μετ' αὐτὴν τακτικῶς ἐλάμβανε τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἀνατροφὴν τοῦ βρέφους, καὶ τὸ ἥμισυ τῆς ἐπικαρπίας τῆς πατρικῆς κληρονομίας κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ Ῥήγου. Ἐκ τῶν προηγουμένων γίνεται δῆλον ὅτι ἡ κ. Ἑλένη Φωκᾶ διὰ τοῦ πρώτου αὐτῆς γάμου ἐπεζήτει τὴν κληρονομίαν μᾶλλον, ἢ

τὴν ἀγάπην τοῦ συζύγου καὶ μετὰ τὸν θάνατον τούτου, τὴν αὐτὴν ἐπιδιώκουσα κερδοσκοπίαν, κατεγίνετο συλλέγουσα πληροφορίας καὶ νομικὰς γνωμοδοτήσεις περὶ ἀκυρώσεως τῆς διαθήκης τοῦ Ῥήγου· εἰς τὴν ὁδὸν δὲ ταύτην συνηντήθη μετὰ τοῦ κ. Δημ. Πινιατόρου, διότι προσφέρουσα εἰς αὐτὸν διὰ συμβολαίου τῆς 22 Ὀκτωβρίου 1866 τὴν συζυγικὴν πίστιν προσέθηκεν εἰς τὴν προῖκά της καὶ τὴν ἐπικαρπίαν τῆς κληρονομίας τῆς Μαριάνθης.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἐπὶ τοῦ προικοσυμφώνου βασιζομένου σχεδίου πρῶτον ἔργον τῶν συζύγων Πινιατόρου ἦτο ν' ἀπαγάγωσι μεθ' ἑαυτῶν εἰς Κέρκυραν τὸ θυγάτριον τοῦ Ῥήγου. Εἰσέπραττον δὲ παρὰ τῶν ἀδελφῶν τούτου λόγῳ διατροφῆς τῆς Μαριάνθης δραχμὰς 150 κατὰ μῆνα, δίδακτρα πρὸς πληρωμὴν διδασκάλου, ὡς τοιούτου χαρακτηριζομένου νέου τινὸς ὑπηρετοῦντος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Πινιατόρου, καὶ ἐκ διαλειμμάτων οὐχὶ σμικρὰ ποσὰ, λόγῳ ἐκτάκτων ἀναγκῶν, πρὸς ἀνατροφὴν τῆς νέας . . . ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν τέκνων τῆς κυρίας Πινιατόρου. Ὁ ἀναγνώστης ἐν τούτοις μετ' ἐκπλήξεως θέλει παρατηρήσει ἐν τοῖς ἐπισυναπτομένοις δικαιολογητικοῖς ἐγγράφοις ὅτι, ὅτε ἡ κ. Πινιατόρου ἐνόμισε κατάλληλον τὸν χρόνον τοῦ νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν θεῖον τῆς Μαριάνθης ὅτι τὸ κοράσιον νοσεῖ, ἐζήτησε δι' αὐτὸ παρὰ τοῦ θείου κλίνην, στρωμνὴν, δύο συνδόνια, καὶ δύο σκεπάσματα (κοβέρτας) πρὸς δὲ καταβολὴν ἐξόδων διὰ τὴν ἀσθένειαν ἐκ 300 φράγκων! καὶ ἀφοῦ ἔλαβε ταῦτα τὴν 14 Μαΐου 1877 ἡ κ. Πινιατόρου τὴν 30 τοῦ ἰδίου μηνὸς ζητεῖ καὶ ἄλλην καταβολὴν διὰ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

τὴν ἀσθένειαν τῆς Μαριάνθης ἐκ δραχμῶν 600!!! τὰ ὁποῖα ὅλα ἀμέσως τῇ ἐδίδοντο. Ἄρα, ἄνευ τούτων διὰ τὸ κοράσιον τοῦ Ῥήγου, ἡ μήτηρ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Πινιατόρου δὲν εἶχε κλίνην, οὐδὲ στρωμνὴν, οὐδ' ὀβολὸν, οὐδὲ ἰατρὸν, οὐδὲ φάρμακον!!! Δυστυχὲς κοράσιον, διὰ τοῦτο λοιπὸν σὲ ἀπέσπασαν ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός σου, καὶ ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῶν θείων σου!!!

Μόνον τὴν 7 Μαΐου 1877 ἡ κ. Πινιατόρου προσκαλεῖ ἰατρὸν τὸν Κ. Δαλλαπόρταν, καὶ ὁ ἰατρὸς εὑρίσκει τὴν Μαριάνθην ἤδη φθισιῶσαν, ἀφθόνως αἱμοπτύουσαν, μὲ βῆχα ἰσχυρότατον, μὲ ὀλίγων ἡμερῶν εἰσέτι ζωήν! Καὶ πῶς ν' ἀναφανῇ διὰ μιᾶς ἡ φθίσις; Δὲν ὑπῆρξαν προηγούμενα συμπτώματα; Διατί νὰ μὴ γίνωσι γνωστὰ εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις διαμένοντα θεῖον; Καὶ διὰ τὴν Μαριάνθην δὲν ἐχρειάζοντο πλέον οὔτε κλίνη, οὔτε στρωμνὴ, οὔτε σκέπασμα, οὔτε χρήματα, διότι τὴν 13 Ἰουνίου ἕνα μῆνα μετὰ τὴν γνωστοποίησιν τῆς νόσου ἀπέθανε, καὶ γυμνὴ ἐτάφη ὡς τέκνον ἀγνώστων γονέων κατὰ πιστοποίησιν τοῦ ληξιάρχου, τὴν ὁποίαν ὁ ἀναγνώστης μετὰ συντριβῆς ψυχῆς θέλει ἀναγνώσει ἐν σελ. . . Οὕτως ἡ προπαρασκευὴ τοῦ τραγικοῦ δράματος συνεπληρώθη καὶ ἡ κ. Πινιατόρου, παρελθουσῶν τῶν δικαστικῶν διακοπῶν, ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατον τῆς θυγατρὸς, τῇ ἐξουσιοδοτήσει τοῦ κ. Πινιατόρου ἐκίνησε τὴν ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου 1877 ἀγωγὴν ἐφ' ἧς ἡ προκειμένη δίκη.

Ἀφίνων ἐλευθέραν τὴν κρίσιν τοῦ ἀναγνώστου ὡς πρὸς τὴν λύσιν τῶν νομικῶν ζητημάτων, τὴν ὁποίαν οἱ ἀντίδικοι θέλουσι νὰ προκαταλάβωσι, δημοσιεύω ἀν-

τιγράφων πιστῶς τὴν ἀγωγὴν, τὴν ἀπόφασιν τῶν Πρωτοδικῶν, τὰ ἐφετήρια ἔγγραφα, τὰς προτάσεις ἡμῶν ἐνώπιον τῶν Ἐφετῶν, τὰς ἀποφάσεις τοῦ Ἐφετείου, καὶ τὸ ἀναιρετήριον τῶν ἀντιδίκων. Ὅπως δ' εὐκολύνω τὸν ἀναγνώστην θέλω κατατάξει τὴν ὕλην εἰς τρία μέρη, περιλαμβάνων ἐν τῷ πρώτῳ τὴν ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν διαδικασίαν, ἐν τῷ δευτέρῳ τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην, καὶ ἐν τῷ τρίτῳ τὴν προδικασίαν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ὁ ἀναγνώστης ἂς παραθέσῃ ταῦτα πρὸς τὰ διαλαμβανόμενα ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῶν συζύγων Πινιατόρου καὶ ἂς κρίνῃ ἐκ μέρους τίνος ὑπάρχει ἡ ἀθέμιτος, ἡ ἀνήθικος, ἡ κακοῦργος κερδοσκοπία· ἂς ἀποφανθῇ ἂν ὁ Ῥῆγος ἐξ ἀδυναμίας νοὸς, ἢ ἐξ ἀπάτης ἠδίκησε τὴν θυγατέρα του μὴ ἐγκαταστήσας καθολικὴν ἔμμεσον κληρονόμον τοῦ οἴκου Ἀθ. Μπασιᾶ τὴν κυρίαν Πινιατόρου· ἂν οἱ ἀδελφοὶ Μπασιᾶ ἀδικῶσι τοὺς συζύγους Πινιατόρου μὴ προσφέροντες εἰς αὐτοὺς πρὸς ὄφελος τῆς Μαριάνθης, ὅσα ὁ Σπυρίδων καὶ ἀδελφοὶ Μπασιᾶ, ὁ Ἀθανάσιος καὶ ἀνεψιοὶ Μπασιᾶ ἀπέκτησαν, πρὸ αἰῶνος ἐργαζόμενοι τιμίως, καὶ διηνεκῶς· ἂν ὁ δικηγόρος Σκαλτσούνης, ὁ ἰατρὸς Πρετεντέρης, ὁ συμβολαιογράφος Πρόντζας, οἱ μάρτυρες Α. Ῥωμάνος, Γ. Λούζης, Π. Περιστιάνος συνώμοσαν ἵνα διαπράξωσι μίαν πλαστογραφίαν, (α) καὶ

(α) Εἰς τὰς ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου προτάσεις των οἱ κ.κ. Πινιατόρο παριστῶσιν ἅπαντας τοὺς Ληξουραίους ὡς ἐκ συνωμοσίας ἐνωμόσαντας νὰ ψευδομαρτυρήσωσιν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν Μπασιᾶ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

οἱ πρωτοδίκαι τῆς Κεφαλληνίας καὶ οἱ Ἐφέται τῆς Κερκύρας ἀπεφάσισαν ἀδίκως καὶ παρανόμως νὰ δώσωσιν εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Μπασιᾶ τὴν περιουσίαν τῆς κ. Πινιατόρου.

§ 2. *Δημοσία διαθήκη Ἀθανασίου Τυπάλδου Μπασιᾶ.* — 1848, 3 Μαρτίου, ἡμέρα τετράδη, ὥρᾳ 1 μ. μ... Κατασταίνω διὰ κυρίους καὶ καθολικοὺς κληρονόμους μου εἰς τὰ παντοῖα μου ἀγαθὰ κινητὰ καὶ ἀκίνητα, κατὰ τὸν τρόπον καὶ μέτρα ὁποῦ κάτωθεν διορίζω, τοὺς τέσσαρας ἀγαπητούς μου ἀνεψιοὺς, νομίμους υἱοὺς τοῦ ἀδελφοῦ μου Σπυρίδωνος, Ῥῆγον, Κοσμέτον, Βαγγέλην, καὶ Γεράσιμον· ἤγουν τοὺς μὲν τρεῖς Κοσμέτον, Βαγγέλην καὶ Γεράσιμον κληρονόμους εἰς τὰ ἀκίνητα ἀγαθὰ ὁποῦ μοῦ ἀπαρθενίζουν εἰς τὸ Λῃξούρι, μὲ κάθε ἄλλο δικαίωμα, ὁποῦ ἀνήκει εἰς αὐτὰ ἀπὸ μέρους τοῦ ἄνωθεν ἀδελφοῦ μου Σπύρου, ὡς ὁ ἴδιος ἔχει φανερωμένο μὲ τὴν διαθήκην του, ὡς αὐτὸς μὲ ἐβεβαίωσεν· μὲ βάρος ὁποῦ νὰ ἦναι εἰς χρέος νὰ ἔχουν εὐτρεπισμένην μίαν καλὴν κάμεραν εἰς τὴν κατοικίαν των εἰς Λῃξούρι πρὸς χρῆσιν τοῦ ἄλλου ἀνεψιοῦ μου Ῥήγου, καὶ ἐμποδίζοντάς τους νὰ μὴν ἠμποροῦν διὰ κανένα τέλος νὰ ζητήσουν τοῦ ἀνεψιοῦ μου Ῥήγου λογαριασμὸν, ἢ μετοχὴν εἰς τὸ κέρδος ὁποῦ ἀπήλαυσε μέχρι τοῦδε εἰς τὴν μαζύ μου δούλευσίν του, ὡς συνεργὸς καὶ συμέτοχος τοῦ ἐμπορίου μου, καὶ ἂν αὐτὰ δὲν φυλάξουν κατὰ τὴν ἄνωθεν διόρισίν μου, τότε θέλει εἶναι ὑστερημένος τῆς κληρονομίας μου, καὶ νὰ περνοῦν ὅλα μου τὰ καλὰ πρὸς ὠφέλειαν τοῦ ἄλλου κληρονόμου Ῥήγου. Καὶ τοῦτο ἐννοεῖται καὶ θέλει εἶναι ὑποχρεωτικὸν ἢ δι' ὅλους,

ἢ διὰ μόνον ἐκεῖνον ὅπου δὲν ἤθελεν ὑπακούσει εἰς τὴν παρὸν διόρισίν μου· Τὸν δὲ ἀνεψιόν μου Ῥήγον καὶ ἕτερον κληρονόμον μου, τὸν ἀφίνω καὶ καθιστῶ κύριον καὶ καθολικὸν κληνονόμον εἰς ὅλην τὴν κινητὴν περιουσίαν τοῦ ἐμπορίου καὶ κατοικίας μου, συνισταμένην εἰς χρήματα, χρεωστικὰ, δάνεια ἐν πίστει, πραγματείας καὶ κάθε τι ὁποῦ εὑρίσκεται τόσον εἰς τὸ μαγαζὶ καθὼς καὶ εἰς τὴν οἰκίαν ὁποῦ κατοικῶ εἰς Ἀργοστόλι, ὑποχρεώνοντάς του εἰς τὰ ἀκόλουθα βάρη. Δηλαδὴ νὰ μὴν ἔχῃ καμμίαν μετοχὴν ἢ ἀπαίτησιν εἰς τὴν πατρικήν του περιουσίαν, τόσον κινητῶν καθὼς καὶ ἀκινήτων, καὶ καθὼς παρομοίως καὶ εἰς ἀποκτήματα ἀκινήτων ὁποῦ εἰς τὸ ὄνομά του εἶναι καμομένα, ἀλλὰ νὰ μένῃ ὅλη ἡ περιουσία τοῦ Λῃξουρίου εἰς ὠφέλειαν τῶν ἄλλων τριῶν ἀνεψιῶν μου, ὁποῦ ὡς ἀνωτέρω ὠνομάτισα. Διὰ ὅσον καιρὸν ἐξακολουθήσει τὸ ἐμπόριον, καὶ περιστάσεις ἄλλαι δὲν τὸν ὑποχρεώσουν νὰ πράξῃ διαφορετικὰ, ἐπιθυμῶ νὰ ἐξακολουθῇ ἀποκάτω εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μέχρι τοῦδε ἐμπορικοῦ μου καταστήματος. Ὅταν δὲ ἀποφασίσῃ ὁ ἀνεψιός μου Κοσμέτος νὰ οἰκοδομήσῃ ὀσπήτιον εἰς τὴν περιοχὴν Λῃξουρίου Ἀρνικάτα, πρὸς χρῆσιν τῶν τριῶν ἀδελφῶν κληρονόμων τῆς κτηματικῆς μου περιουσίας νὰ τὸν βοηθῇ ὁ Ῥήγος διὰ τὴν αὐτὴν οἰκοδομὴν, καὶ καθὼς τὸν ἀναγκαιοῦν, ἕως δίστηλα χίλια, δηλαδὴ νὰ τοῦ δίδῃ δίστηλα χίλια ἀπὸ φορὰν εἰς φορὰν κατὰ τὰς χρείας τῆς οἰκοδομῆς, καὶ ὡς προοδεύει εἰς αὐτήν. Δίδω προσέτι βάρος τοῦ αὐτοῦ ἀνεψιοῦ μου Ῥήγου ὅτι εἰς περίστασιν ὑπανδρείας τῶν τριῶν ἀνεψιάδων μου Θεοδώρας, Ἑλένης, καὶ Ῥιγγίνας νὰ δίδῃ μίαν βοή-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

θειαν καὶ εἰς τὸν πατέρα του ἂν ζῇ, ἢ εἰς τοὺς κληρονόμους του, εἰς δίστηλα χιλιάδας τρεῖς ἥμισυ διὰ κάθε μίαν· ποσότης ἡ ὁποία δὲν θέλει ἐννοεῖται ὡς λεγάτο τῶν αὐτῶν ἀνεψιάδων μου, ἀλλ' ὡς ἐλάφρωσις εἰς τὴν προῖκα ὁποῦ ἔχουν νὰ λάβουν ἢ ἀπὸ τὸν ἀδελφόν μου Σπῦρον, ἢ ἀπὸ τοὺς κληρονόμους του. Γνωρίζοντας ἀναγκαίαν τὴν καλὴν ἀνατροφὴν τῶν ἀνηλίκων ἀνεψιῶν μου Βαγγέλη καὶ Γερασίμου, καὶ ἐπιθυμῶν νὰ ἴδω καὶ εἰς αὐτοὺς, καθὼς καὶ εἰς τοὺς πρώτους, ἐκπληρωμένας τὰς εὐχάς μου, διορίζω νὰ ἦναι εἰς χρέος ὁ ἄνωθεν κληρονόμος μου Ῥήγος νὰ πέρνῃ ὅλην τὴν φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν διὰ τὴν καλὴν ἀνατροφὴν καὶ διαγωγήν τους, καὶ ἂν μετὰ τὴν προπαρασκευαστικὴν σπουδὴν ὁποῦ κάμουν, ἐνταυτῷ θελήσῃ κανεὶς τούτων, ἢ καὶ οἱ δύο, καὶ ἔχουν κλίσιν νὰ σπουδάσουν καμμίαν ἐπιστήμην εἴς τινα τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀκαδημιῶν, καὶ τὸ μέτρον τοῦτο τὸ ἐγκρίνῃ καὶ ὁ ῥηθεὶς Ῥήγος, νὰ ἦναι εἰς χρέος νὰ τοὺς δίδῃ διὰ ἓξ ὁλοκλήρους χρόνους ἀνὰ δίστηλα εἴκοσι πέντε τὸν κάθε μῆνα καὶ ἂν τοιαύτην θέλησιν δὲν δείξουν, ἢ αὐτὸς δὲν προβλέπῃ ὅτι τοὺς εἶναι ὠφέλιμον, νὰ ἠμπορῇ ὅταν φθάσουν εἰς νόμιμον ἡλικίαν, ἂν ἦναι καλῆς διαγωγῆς, νὰ δίδῃ εἰς ἕκαστον τόσα μετρητὰ, ἐὰν δὲ αὐτοὶ δείξουν κακὴν διαγωγὴν τότε νὰ ἠμπορῇ νὰ τοὺς δίδῃ τὴν ἰδίαν ποσότητα εἰς ἴσα κτήματα ἢ νὰ τοὺς μεταχειρίζεται εἰς ὁποιονδήποτε ἄλλον τρόπον γνωρίσῃ πάντοτε πρὸς ὠφέλειά τους. (ἕπεται ἡ σύστασις εἰδικῶν κληροδοτημάτων ὑπὲρ διαφόρων τρίτων προσώπων). Ἂν, καθὼς δὲν ἐλπίζω, ὁ ἀνεψιός μου Ῥήγος δὲν εὐχαριστηθῇ εἰς ὅ-

σα ἐδιόρισα, θέλω καὶ οἱ τέσσαροί μου ἀνεψιοὶ ἐξ ἴσου νὰ κληρονομοῦν εἰς ὅλην μου τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν μένοντας ὅλοι ὑποχρεωμένοι εἰς τὰ δωρήματα, ὁποῦ διάταξα διὰ τὰς ἀνεψιάς μου, ἀδελφήν μου, καὶ διὰ κάθε ἄλλον. Καὶ διὰ νὰ γνωρισθῇ εἰς τοιαύτην περίστασιν ἡ ἀληθινή μου κινητή μου κατάστασις, θέλει παρουσιάσει ὁ ἀνεψιός μου Ῥήγος τὸ βιβλίον εἰς τὸ ὁποῖον οἱ δύο ἤμεθα ὑπογεγραμμένοι, καὶ ὁποῦ εἶναι τὸ βιβλίον τῶν ἰσολογισμῶν τοῦ ἐμπορίου μου. Καὶ ἄλλο δὲν ἔχω νὰ σοῦ εἰπῶ νὰ μοῦ γράψῃς, μόνον κάμε τέλος. κτλ.

Δημοσία διαθήκη Σπυρίδωνος Τυπάλδου Μπασιᾶ.

1848 Σεπτεμβρίου α', ἡμέρα τετράδη, ὥραις 10 τῆς αὐγῆς Κεφαλληνία Λῃξούρι. . . . Ἀφίνω διὰ καθολικούς μου κληρονόμους εἰς ὅλα μου τὰ καλὰ κινητὰ καὶ ἀκίνητα, καὶ εἰς πᾶσαν μου ἀγωγὴν, τοὺς τρεῖς μου ἠγαπημένους υἱοὺς κ. κ. Κοσμέτον Εὐαγγελινὸν καὶ Γεράσιμον, εἰς τοὺς ὁποίους θερμῶς παραγγέλλω νὰ σέβωνται καὶ ἀγαποῦν τὸν υἱόν μου καὶ ἀδελφόν τους Ῥῆγον. Ἔτι δὲ ἐπειδὴ καὶ οἱ δύο μου υἱοὶ Εὐαγγελινὸς καὶ Γεράσιμος νὰ εὐεργετήθησαν ἀπὸ τὸν θεῖον τους νῦν πε Ἀθανάσιον κάτι τί περισσότερον ἀπὸ τὸν ἕτερόν μου υἱὸν Κοσμέτον, θέλω, διὰ νὰ φέρω ὅσον τὸ δυνατὸν τὴν ἰσότητα μεταξὺ εἰς αὐτοὺς, ὁποῦ ὁ Κοσμέτος, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μερίδιον ὁποῦ ὡς κληρονόμος μου τοῦ ἀνήκει, νὰ λάβῃ ἀκόμη διὰ ἕνα λεγάτο τὴν γῆν τοῦ ὑποστατικοῦ σταφίδα καὶ ἀμπέλι κόκκινο, ὅλα ἕνα σῶμα, εἰς τοποθεσίαν Μαρτινιὰ Ἅγιον Κωνσταντῖνον. . .

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Ἔτι δὲ διὰ ἓν σημεῖον ἀγάπης ἀφίνω τοῦ υἱοῦ μου Ῥήγου τὸ κόνισμα ὁποῦ ἔχω ἀσημένιο μὲ κορόναις χρυσαῖς τῆς Θεοτόκου, ὁμοῦ μὲ τὸ καντίλι του τὸ ἀσημένιο, καὶ δύο καντιλιέριδες ἀσημένιους διὰ κερὶ, παρακαλῶντας τον νὰ τὰ δεχθῇ ὡσὰν πρᾶγμα πολύτιμον, μὴν ἠμπορῶντας κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ εἰπομένου ἀδελφοῦ μου νὰ τοῦ ἀφίσω περισσότερο. Ἔτι λέγει ἀφίνω διὰ προῖκα εἰς κάθε μίαν ἀπὸ τὰς τρεῖς μου θυγατέρας Θεοδώραν, Ἑλένην καὶ Ῥεγγίναν συμπεριλαμβανομένου πάντοτε καὶ τὸ ὅσον ὁ ἀδελφός μου πε Ἀθανάσιος ἄφισεν εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους μου εἰς βοήθειαν εἰς τὰ αὐτὰ προικία, τάλληρα δίστηλα χιλιάδας τέσσαρας εἰς ἕτοιμα χρήματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐννοοῦνται διὰ μερίδιον πατρικὸν καὶ μητρικὸν (ἕπονται ἄλλαι εἰδικαὶ κληροδοσίαι). Ἔτι λέγει, διορίζω διὰ κηδεμόνας τῶν ἀνηλίκων μου υἱῶν καὶ θυγατέρων τοὺς δύο μου υἱοὺς Ῥήγον καὶ Κοσμέτον, τοὺς ὁποίους ἐλαφρύνω ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ νὰ κάμουν καταγραφὴν εἰς τὰ ἀγαθά μου, καλὰ γνωρίζοντας τὴν ἀγάπην των καὶ καλόν τους χαρακτῆρα. Ἔτι δὲ θέλω ὁποῦ οἱ δύω μου κληρονόμοι Εὐαγγελινὸς καὶ Γεράσιμος νὰ μὴν ἠμποροῦν τῷ ποτὲ καιρῷ νὰ ἐναντιόνωνται τοὺς λογαριασμοὺς ὁποῦ οἱ ἄνωθεν κηδεμόνες τους ἤθελον τοὺς δώσει, καὶ ἐὰν παραβοῦν τὴν παροῦσαν μου διάταξιν, καὶ ἔπειτα ἀπὸ πρῶτον καὶ δεύτερον φιλικὸν μήνυμα, αὐτοὶ ἐπιμένουν εἰς τὴν παρακοὴν των, θέλω νὰ ὑστερῶνται ἀπὸ κάθε εὐεργέτημα τῆς παρούσης μου διαθήκης, καὶ νὰ μὴ λαμβάνουν ἀπὸ τὰ ἀγαθά μου παρὰ ὅσον κατὰ τὸν νόμον τοὺς ἀνήκει, τὸ δὲ ἀπολειφθὲν νὰ τὸ πέρνῃ ὁ υἱός μου

Κοσμέτος. Θέλω προσέτι νὰ μὴν ἠμποροῦν οἱ τρεῖς μου κληρονόμοι νὰ διαιροῦν τὸ πρᾶγμα μου παρὰ ὅταν ὁ ὕστερος ἀπὸ αὐτοὺς φθάσει εἰς ἡλικίαν χρόνων 25 γνωρίζοντας πόσον ἡ ἕνωσις καὶ ἡ ὁμόνοια συμβάλλει εἰς τὴν εὐτυχίαν τῶν φαμελιῶν κτλ. (α)

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΤΥΠΑΛΔΟΣ ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ
Συμβολαιογράφος.

§ 3. *Ἐπιστολαὶ Ῥήγου.*

Κεφαλληνία 22 Ἀπριλίου 1861.

Εἰς Λονδῖνον.

Ἀγαπητέ μου Εὐαγγελινέ!

. . . . . Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ὑπανδρείας.... Ἐμὲ ἡ ἐπιθυμία μου εἶναι νὰ ἴδω ὅσον τὸ δυνατὸν παιδιὰ εἰς τὸ σπῆτι μας ἐξ ὑμῶν, καὶ ἡ μεγάλη ἐπιθυμία ὁποῦ ἔχω μὲ φοβίζει ὅτι δὲν θὰ τὰ ἴδω· καὶ ἕνεκα τούτου ἐπιθυμοῦσα νὰ ὑπαδρεύσω τὸν Κοσμᾶν ὁποῦ εἶναι πλέον νεώτερος, καὶ ἔπειτα, ἀπὸ δύο ἢ τρία ἔτη, ἂν δὲν ἰδῶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιθυμῶ, ἐσέ. . . . .

ΡΗΓΟΣ Τ. ΜΠΑΣΙΑΣ.

(α) Ἵνα μὴ βαρύνηται ματαίως ὁ ἀναγνώστης, παραλείπονται ὅσα δὲν ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὴν ἀγωγὴν τῶν κ.κ. Πινιακόφα.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Κεφαλληνία 25 Νοεμβρίου 1862.

Εἰς Νεάπολιν.

Ἀγαπητὲ Εὐαγγελινέ!

(Μετὰ τὴν ἐξιστόρησιν τῆς ἀποχωρήσεως τῆς συζύγου του). Ἐχθὲς βράδυ ἔσμιξεν ὁ Λαυράγγας (α) τὸν Regente καὶ Διονυσάκη (β) καὶ τοῦ εἶπαν ὅτι ἐπιστρέφει ἀλλὰ ἐγὼ πρέπει νὰ διορθώσω μερικὰ πράγματα πρῶτον, (γ) ὥστε τὸ διόρθωμα τὸ ὁποῖον ἐπιθυμοῦν δὲν θέλει ἴδουν ποτὲ διὰ κανένα λόγον ἀπὸ ἐμὲ, προτιμῶντας καλήτερα θάνατον. Ἂν δὲν ἐλθῇ μόνη της, ἐγὼ εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάγω νὰ τὴν φέρω, προτιμῶντας χώρισιν ἂν ἐπιθυμοῦν, ἡ ὁποία ἀπὸ ἐμὲ ἦτον ἐπιθυμητὴ, ἢ ἂν θέλουν καὶ ἀλιμέντα (δ) τοὺς δίδω ὅσα θέλουν....

ΡΗΓΟΣ. Τ. ΜΠΑΣΙΑΣ.

Κεφαλληνία 16 Δεκεβρ. 1862.

Εἰς Νεάπολιν.

Ἀγαπητὲ Εὐαγγέλη!

. . . . . Καὶ πάλιν ἂν αὐτοὶ ζητήσουν νὰ τὴν φέρουν, θὰ προσπαθήσω νὰ τὸ λείψω διὰ νὰ ἐλευθερωθῶ.

ΡΗΓΟΣ Τ. ΜΠΑΣΙΑΣ.

(α) Γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ τῶν Μπασιᾶ.
(β) Τὸν σύγγαμβρον καὶ τὸν ἀδελφὸν τῆς κ. Ἑλ. Φωκᾶ.
(γ) Τὸν χωρισμὸν τοῦ Ῥήγου ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν του.
(δ) Διατροφήν.

Κεφαλληνία 10 Δεκεμβρ. 1862.

Εἰς Νεάπολιν.

Ἀγαπητὲ Εὐαγγέλη!

. . . . Τὸ κατ' ἐμὲ φρονῶ ὅτι θὰ ἔχομε διάλυσιν (τοῦ γάμου ἐννοεῖται) ἕνεκα τῆς σιωπῆς, τὸ ὁποῖον εἰς ἐμὲ εἶναι τὸ εὐχαριστώτερον. Καμμίαν πρότασιν δὲν θέλει δεχθῶ, ὅταν δὲν εἶναι τῆς ἀξιοπρεπείας μου. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζητοῦν καὶ ἐπιθυμοῦν ἀπὸ ἐμὲ δὲν θέλει ἰδοῦν ποτέ. Καλήτερα προτιμῶ θάνατον!

ΡΗΓΟΣ Τ. ΜΠΑΣΙΑΣ.

Κεφαλληνία 23 Δεκεμβρ. 1862.

Εἰς Νεάπολιν.

Ἀγαπητὲ Εὐαγγελινέ!

. . . . . Τὰ συζυγικά μου εἰς τὰ ἴδια. Περιμένουν ὡς ἀκούω, νὰ τὴν ζητήσω διὰ νὰ μοῦ δώσουν τὸν νόμον. Πόσον ἀνόητοι εἶναι ὡς πρὸς τοῦτο! Ἐγὼ μένω ἀκίνητος. Περιμένω αὐτοὺς πρῶτον ἵνα ὠφεληθῶ τυχούσης περιστάσεως νὰ τὴν ἐξαλαφροθῶ, ἐπειδὴ μὲ εἶναι ἀδύνατον, μὲ ὅποιαν ὑπομονὴν καὶ ἂν ἔχω, νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὸ ἑξῆς, μὴν ἐπιθυμῶντας ἐκ μέρους μου νὰ ἴδω καμμίαν μεταλλαγὴν οἰκογενειακήν. Αὐτὴ ἐν γένει ἡ οἰκογένεια εἶναι φθονερὴ καὶ κακή. Ὑπομονὴ καὶ εἰς τοῦτο ὁ κόσμος αὐτοὺς κατηγορεῖ. Ἂν καὶ ἐμὲ ἐκατηγοροῦσε ἤθελε μοῦ εἶναι ἀδιάφορον ὡς πρὸς τὸ γενικὸν συμφέρον μου καὶ οἰκογενειακὴν ἡσυχίαν.

Ὁ ἀδελφὸς

ΡΗΓΟΣ Τ. ΜΠΑΣΙΑΣ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Κεφαλληνία 14 Ἰανουαρίου 1863.
Εἰς Νεάπολιν.

Ἀγαπητὲ Εὐαγγέλη!

Τὰ συζυγικά μου εἰς τὰ ἴδια. . . . . Ἡ ἐπιθυμία μου εἶναι ἂν τὸ δυνατὸν καὶ εὔκολον, ἀφοῦ ἔτζι ἦλθαν τὰ πράγματα, νὰ ἐλευθερωθῶ.

Ὁ ἀδελφός.
ΡΗΓΟΣ Τ. ΜΠΑΣΙΑΣ.

Κεφαλληνία 17/29 Ἰανουαρίου 1863.
Εἰς Νεάπολιν.

Ἀγαπητὲ Εὐαγγέλη!

. . . . . Ἐπειδὴ ἐχθὲς σοῦ ἔλεγα (γράφων δηλ.) νὰ ταχύνετε τὸν ἐδῶ ἐρχομόν Σου, ἐπειδὴ ἐμείναμεν σύμφωνοι νὰ τελειώσωμεν τὰ συζυγικά μου μὲ τὴν διάλυσιν, καὶ ἕνεκα τούτου ἐπιθυμοῦσα ν' ἀναχωρήσω ἕνεκα τῆς ὑγείας μου. Σήμερον ὅμως σοῦ λέγω, ἂν αἱ ὑποθέσεις μας τὸ καλοῦν μὴ βιασθῆς νὰ ἐλθῆς, ἐπειδὴ οἱ συμπέθεροι ἐμετανόησαν ὅταν εἶδαν τὴν ἀπόφασίν μου καὶ τὴν ἐπιθυμίαν μου, καὶ ζητοῦν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ σπῆτι ἄνευ προτάσεων. Ἐγὼ ὅμως δὲν θέλω τὴν δεχθῇ ἂν πρῶτον δὲν τελειώσωμεν μερικὰ, διὰ νὰ μὴν ἔχωμεν τὰ ἴδια ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον. Ἡ ἰδέα τοῦ Σκαλτσούνη εἶναι νὰ συγκατανεύσω καὶ νὰ τὴν δεχθῶ, ἀφοῦ θέλει νὰ ἐλθῇ. Ἐπιθυμοῦσα τοῦτο νὰ μὴ γίνῃ, ἀλλ' οἱ φίλοι λέγουν ὅτι δὲν συμφέρει, καὶ ἀς χάσω ἀπὸ τὸ δίκαιόν μου.

ΡΗΓΟΣ Τ. ΜΠΑΣΙΑΣ.

§ 4. *Μυστικὴ διαθήκη Ρήγου Τ. Μπασιᾶ.*—1863 Δεκεμβρίου 17/29, ἡμέρα τρίτη, ὥρᾳ 10 π.μ. Ἐν Ἀργοστολίῳ εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ ὑποφαινομένου ἐν τῷ οἰκήματι τῆς κληρονομίας π. Παύλου Φωκᾶ. Ἐπιθυμῶν ὁ ὑποφαινόμενος Ῥήγος Τυπάλδος Μπασιᾶς π. Σπυρίδωνος νὰ διαθέσω περὶ τῶν πραγμάτων μου προσεκάλεσα τὸν Δ. Ἰωάννην Σκαλτσούνην πρὸς τὸν ὁποῖον ὑπηγόρευσα καὶ ἔγραψεν ἐνώπιόν μου τὴν παροῦσαν διαθήκην. Συζῶ εἰς ἀδελφικὴν ἑνότητα μετὰ τῶν ἀδελφῶν μου, καὶ κατὰ τὸ ἰδιωτικὸν ἔγγραφον τῆς 3 Μαΐου 1862, τὸ ὁποῖον ἔχομεν μεταξύ μας, ἀνήκει εἰς ἐμὲ τὸ τρίτον μέρος τῆς ὅλης περιουσίας κατεχομένης παρ' ἡμῶν τῶν τριῶν ἀδελφῶν, εἴτε ἐμπορικῆς, εἴτε κινητῆς, εἴτε ἀκινήτου. Ἐὰν γεννηθῇ τέκνον ἐκ τῆς συζύγου μου, οὔσης ἐγκύου, εἴτε θηλυκὸν εἶναι εἴτε ἀρσενικὸν, τοῦτο θέλει εἶναι ὁ κληρονόμος μου εἰς τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας μου, εἰς δὲ τὸ ἄλλο ἥμισυ οἱ δύο ἀδελφοί μου Κοσμᾶς καὶ Εὐαγγελινός. Ἐπίτροποι τοῦ τέκνου μου τούτου θέλουν εἶσθαι οἱ δύο ἀδελφοί μου Κοσμᾶς καὶ Εὐαγγελινός. Ἐὰν κατὰ περίστασίν τινα ἤθελε παρουσιασθῇ περίστασις διά τινα πρᾶξιν νὰ διορισθῇ εἰς τὸ τέκνον εἰδικός τις ἐπίτροπος, τὸ δικαστήριον δὲν θέλει ἐκλέξει κανένα τῶν συγγενῶν του, ἀλλ' ἕνα τῶν εὐϋπολήπτων πολιτῶν. Καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην τὸ δικαστήριον θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν καὶ θέλει ἐκλέξει ἐκ τῶν ὀνομάτων τὰ ὁποῖα προσφέρουν οἱ ἀδελφοί μου. Δὲν θέλω νὰ γίνῃ οὐδεμία ἀπογραφὴ τῆς κοινῆς περιουσίας ἐμοῦ τε καὶ τῶν ἀδελφῶν μου. Οἱ ἀδελφοί μου θέλουν ἀκολουθήσει τὸ ἐμπόριον ὑπὸ τὴν σημερινὴν ἐπωνυμίαν,

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ τέκνου, τὸ ὁποῖον ἤθελε γεννηθῆ. Διανομὴν δὲν θέλει ἔχει δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὸ τέκνον μου εἰμὴ ἀφοῦ γίνει ἐνήλικον. Ἂν δὲ ἀποθάνῃ ἀνήλικον, τότε διαδέχονται αὐτὸ οἱ ἀδελφοί μου, τοὺς ὁποίους καθιστῶ κληρονόμους δι' ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως. Ἐὰν ἡ σύζυγός μου θελήσῃ νὰ μείνῃ ἐντὸς τῆς οἰκίας μου, καὶ νὰ μὴν ἀπαιτήσῃ τὴν προῖκα της, τότε ἐκτὸς τῶν ὅσα θέλουν τῇ προσφέρεσθαι ἐντὸς τῆς οἰκογενείας μου, τουτέστι τροφὴ, ὑπηρεσία, κατοικία, φορέματα,οἱ ἀδελφοί μου θέλουν εἶσθαι ὑπόχρεοι νὰ τῆς δίδουν μηνιαίως δίστηλα εἴκοσι κατὰ μῆνα διὰ τὰ μικρά της ἔξοδα. Ἀφοῦ ταῦτα ἔγραψε ὁ κ. Σκαλτσούνης παρήγγειλα εἰς αὐτὸν καὶ μοῦ ἀνέγνωσε, εἶναι δὲ ὅσα πρὸς αὐτὸν ὑπηγόρευσα.

ΡΗΓΟΣ ΤΥΠΑΛΔΟΣ ΜΠΑΣΙΑΣ π. ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ.

Σήμερον τὴν 29 Δεκεμβρίου 1863 ἔγραψα τὸ παρὸν ἔγγραφον καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ Κυρίου Ρήγου Τυπάλδου Μπασιᾶ, καὶ ἀφοῦ τὸ ἀνέγνωσα πρὸς αὐτὸν θέλω τὸ παραδώσει εἰς τὸν ἴδιον.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ.

Ἀντίγραφον ἐξαχθὲν ἀπὸ φύλλον 133 τοῦ εἰς τὸ ἀρχειοφυλακεῖον Κεφαλληνίας διατηρουμένου 2ου πρωτοκόλλου (α) διαθηκῶν τοῦ ἀποβιώσαντος συμβολαιογράφου Εὐαγγελινοῦ Τυπάλδου Πρόντσα.

1863. 17/29 Δεκεμβρίου ἡμέρα τρίτη ὥρᾳ 11 1/2 τῆς πρωΐας Κεφαλληνία Ἀργοστόλιον. Προσκαλεσθεὶς

(α) Βιβλίου. Εἰς τὰς νήσους πρὸ τῆς ἀφομιώσεως αἱ διαθῆ-

ἐγὼ ὁ συμβολαιογράφος ἐξ ὀνόματος τοῦ κυρ. Ρήγου Τυπάλδου Μπασιᾶ π. Σπυρίδωνος ὅπως φερθῶ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κατοικίας του μὲ τὸ πρωτότυπόν μου τῶν διαθηκῶν, καὶ φθάνοντας ταύτην τὴν ὥραν εἰς ταύτην τὴν οἰκίαν τῆς κυριότητος τῆς κληρονομίας π. Παύλου Φωκᾶ Ἀλησανδράτου, γειτωνείᾳ Σωτῆρος καὶ ἀναβαίνοντας εἰς τὴν δευτέραν ὀροφὴν, εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον κατὰ γρέο, ὅπου ηὗρα τὸν αὐτὸν κὺρ Ρήγον Τυπάλδον Μπασιᾶν π. Σπυρίδωνος, καλὰ γνωστόν μου, εἰς τὴν κλίνην ἀσθενῆ καὶ συνοδευόμενον μὲ τοὺς κυρ. Γεράσιμον Λούζην π. Ἀγγέλου, Ἰωάννην Κουρκουτζάκην π. Παναγιώτου, τῆς πόλεως τούτης κάτοικοι, καὶ Δρα Παναγῆ Περιστιάνον Σπυρίδωνος ἐκ τῆς πόλεως Ληξουρίου, ὅλοι γνωστοί μου, καὶ εἰς τὴν παρουσίαν αὐτῶν ὁ κὺρ Ρήγος Τυπάλδος Μπασιᾶς μοῦ προσέφερεν ἓν φύλλον χαρτίου γραμμένον, λέγοντάς μου. . . Τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἕνεκα κωλύματος εἰς τὸν διαθέτην καὶ ἑνὸς τῶν μαρτύρων (α) μνέσκει ἄκυρη ἡ παροῦσα ἀρχινημένη πρᾶξις.

καὶ καὶ αἱ εἰς αὐτὰς ἀναγόμεναι συμβολαιογραφικαὶ πράξεις συνετάσσοντο εἰς ἴδια βιβλία.

(α) Ὁ κ. Κουρκουτσάκης εἶναι ἐκ τῶν ἐν Καφαλληνία ἀποκατασταθέντων Παργίων. Ἀφοῦ προέβη ὁ συμβολαιογράφος εἰς τὴν σύνταξιν τῆς παρούσης πράξεως ἐγεννήθη ἀμφιβολία ἂν ὁ μάρτυς Κουρκουτζάκης εἶχεν ἀποκτήσει διὰ τακτικῆς δηλώσεως τὴν ἰονικὴν ἰθαγένειαν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἔλλειψις αὐτῆς ἤθελεν εἶσθαι λόγος ἀκυρώσεως, ὁ συμβολαιογράφος διέκοψε τὴν πρᾶξιν τῆς παραδόσεως τῆς διαθήκης, ὅπως ἐπαναληφθῆ ἐνώ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

'Αριθ. 18963.

1863. 17/29 Δεκεμβρίου ἡμέρα τρίτη ὥραις δώδεκα καὶ μισὴ τῆς μεσημβρίας, Κεφαλληνία 'Αργοστόλιον. Προσκληθεὶς ἐκ νέου ἐξ ὀνόματος τοῦ κυρ. Ρήγου Τυπάλδου Μπασιᾶ π. Σπυρίδωνος ὅπως φερθῶ μὲ τὸ πρωτόκολλόν μου τῶν διαθηκῶν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κυριότητος τῆς κληρονομίας π. Παύλου Φωκᾶ 'Αλεξανδράτου, γειτωνεία Σωτῆρος, ἀνέβην εἰς τὴν δευτέραν ὀροφὴ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον κατὰ γρέο, ὅπου ηὗρα τὸν μνησθέντα κύρ. Ρίγον Τυπάλδου Μπασιᾶ π. Σπυρίδωνος, μὲ τὸν κύρ. Ἄγγελον Ρωμάνον π. 'Αθανασίου, Γεράσιμον Λούζην π. 'Αγγέλου, κάτοικοι τῆς πόλεως ταύτης, καὶ Δρα Παναγῆ Περιστιάνον Σπυρίδωνος ἐκ τῆς πόλεως Ληξουρίου, ὅλοι καλὰ γνωστοί μου· καὶ εἰς τὴν παρουσίαν τῶν αὐτῶν τριῶν κυρ. Ρωμάνου, Λούζη καὶ Περιστιάνου, ὁ κ. Ρήγος Τυπάλδος Μπασιᾶς π. Σπυρίδωνος μοῦ προσήγαγεν ἓν φύλλον χαρτίου ἄσπρο, λέγοντάς μου ὅτι ἐπ' αὐτοῦ εἶναι γραμμένη δι' ἄλλης

πιον μαρτύρων ἐχόντων ἀναμφιβήτητος τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα. Τὴν περίστασιν ταύτην οἱ σύζυγοι Πινιατόρου ἐπικαλοῦνται ὡς ἀπόδειξιν πλαστογραφίας τῆς διαθήκης, ἀρνηθέντος δῆθεν τοῦ Κουρκουτσάκη νὰ γίνῃ μάρτυς αὐτῆς. 'Αλλ' ἀντὶ τοῦ Κουρκουτσάκη προσελήφθη ὁ Ἄγγελος Ῥωμάνος, εἷς τῶν πρώτων καὶ πλουσιωτέρων ἐμπόρων τῆς Κεφαλληνίας. Καὶ ἤθελεν οὗτος ἀναδεχθῆ τὴν εὐθύνην τὴν ὁποίαν δῆθεν ὁ Κουρκουτσάκης δὲν ἀνελάμβανε; καὶ τὴν ἀνεδέχοντο οἱ ἄλλοι δύο μάρτυρες;

χειρὸς ἡ διάθεσίς του καὶ ἡ ἀληθινή του γνώμη, καὶ θέλει νά μοῦ τὴν παραδώσῃ. Οὕτω ἐγὼ ὁ συμβολαιογράφος ἔκαμα τοὺς αὐτοὺς τρεῖς κυρίους Ρωμάνον, Λούζη καὶ Περιστιάνον νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ ἐκεῖ σημοτινὸν δωμάτιον, καὶ εἰσερχόμενος (α) καὶ μένοντας μόνοι μας ἐγὼ ὁ συμβολαιογράφος μετὰ τοῦ κυρ. Ρήγου ἀνέγνωσα εὐκρινῶς τὸ αὐτὸ χαρτίον ὁποῦ μοῦ παρέδωκεν ὁ κ. Ρήγος, καὶ ἀφοῦ καλῶς τὸ ἤκουσε μοῦ εἶπεν ὅτι αὐτὸ τὸ ἔγγραφον ὁποῦ τοῦ ἐδιάβασα, γραμμένο ὑπὸ ἄλλης χειρὸς, καὶ ὑπογεγραμμένο παρ' αὐτοῦ ἐμπεριέχει τὴν ἀληθῆ του καὶ ἐλευθέραν γνώμην καὶ θέλησιν, καὶ ἐνδιάθηκον διάταξίν του. 'Αμέσως ἐπροσκάλεσα καὶ εἰσῆλθον εἰς τοῦτο τὸ δωμάτιον οἱ μνησθέντες τρεῖς κύριοι μάρτυρες Ῥωμάνος, Λούζης καὶ Περιστιάνος, καὶ εἰς τὴν παρουσίαν αὐτῶν ὁ κύρ. Ρήγος Τυπάλδος Μπασιᾶς κρατῶντας τὸ αὐτὸ χαρτίον εἶπεν ἐνώπιον τῶν αὐτῶν μαρτύρων ὅτι αὕτη εἶναι ἡ διαθήκη του γραμμένη δι' ἄλλης χειρὸς καὶ ὑπογεγραμμένη ἀπὸ αὐτὸν, καὶ μοῦ τὴν παρέδωκε. Τότε ἔλαβα ἐγὼ ὁ συμβολαιογράφος τὸ αὐτὸ χαρτίον, καὶ εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ αὐτοῦ κυρ. Ρήγου καὶ τῶν μαρτύρων ἔβαλα τὸ αὐτὸ ἔγγραφον ἐντὸς ἡμίσεως φύλλου χαρτίου, τὴν ἐτύλυξα, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἐσφράγισα μὲ τρεῖς σφραγίδας ἀπὸ βουλοκέρι κόκκινον καὶ ἐτυπώθη ἐπ' αὐτοῦ ἡ σφραγίδα, φέρων τὴν ἐπωνυμίαν 'Αθανασίου καὶ ἀνεψιῶν Μπασιᾶ, καθὼς εἰς τὰ πλάγια τοῦ αὐτοῦ τυλίγματος τὴν ἔκλεισα μὲ τὸ αὐτὸ βουλοκέρι, ὥστε ὁποῦ δὲν εἶναι δυνα-

καὶ ἀφοῦ εἰσῆλθον.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

τὸν νὰ ἐξέλθῃ τὸ τυλιγμένον ἔγγραφον τῆς διαθήκης ἐὰν δὲν παραβιασθοῦν τὰ σφραγίσματα. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τυλίγματος θέλω κάμει ἀμέσως τὴν ἀπαιτουμένην πρᾶξιν προσαγωγῆς, ὑπὸ τῆς ὁποίας θέλουσι ὑπογράψει καὶ ὁ κ. Ρήγος καὶ οἱ μάρτυρες, ὡς καὶ ἐγὼ ὁ συμβολαιογράφος, καὶ ἀμέσως καὶ κατ' ἐξακολούθησιν θέλω ἀντιγράψει τὸ παρόν. Διαδηλοῦται ὅτι ὁ κ. Ρήγος δύναται νὰ ὑπογράψῃ μετά τινος δυσκολίας, ἀφοῦ τὸ ἀνέγνωσα ἀπὸ ἀρχῆς ἕως τέλους.

Ρήγος Τ. Μπασιᾶς
Ἄγγελος Ρωμάνος πτε Ἀθανασίου μαρτυρῶ
Γεράσιμος Λούζης πτε Ἀγγέλου μαρτυρῶ
Παναγῆς Σπυρίδωνος Περιστιάνος μαρτυρῶ

Βαγγέλης Ἐμμανουὴλ Τυπάλδος Προϋντσος
Συμβολαιογράφος.

Ἀμέσως καὶ κατ' ἐξακολούθησιν καταχωρίζω τὴν πρᾶξιν ἐπιγραφῆς γραμμένην ἐπὶ τοῦ μνησθέντος τυλίγματος « 1862 17/29 Δεκεμβρίου. Ἔσωθεν τοῦ παρόντος τυλίγματος ὑπάρχει ἡ ἀλλόγραφος διαθήκη τοῦ κὺρ Ρήγου Τυπάλδου Μπασιᾶ πτε Σπυρίδωνος, τὴν ὁποίαν μοῦ προσήγαγεν αὐτός, καὶ ὡς εἰς τὴν σημερινὴν πρᾶξιν εἰς τὸ βιβλίον μου τῶν διαθηκῶν. Ὑπογράφοντας ὁ προσαχθεὶς (α) κὺρ Ρήγος καὶ οἱ μάρτυρες κύριοι Ἄγγελος Ρωμάνος πτε Ἀθανασίου, Γεράσιμος Λούζης πτε Ἀγγέλου καὶ κ. Παναγῆς Περιστιάνος Σπυρίδωνος » ὡς καὶ ἐγὼ ὁ συμβολαιογράφος.

(α) Ἐννοεῖ ὁ προσαγαγών.

Ρήγος Τ. Μπασιᾶς
Ἄγγελος Ρωμάνος πτε Ἀθανασίου μαρτυρῶ
Γεράσιμος Λούζης πτε Ἀγγέλου μαρτυρῶ
Παναγῆς Σπυρίδωνος Περιστιάνος μαρτυρῶ

Βαγγέλης Ἐμμανουὴλ Τυπάλδος Προϋντσος
Συμβολαιογράφος (α)

Ἀμέσως καὶ κατ' ἐξακολούθησιν ἐγένετο ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεως παραδόσεως της διαθήκης ὑπογραφὲν ὑπὸ τοῦ διαθέτου, τῶν μαρτύρων, καὶ τοῦ συμβολαιογράφου, ἀποσταλὲν αὐθωρεὶ εἰς τὸν Ἔπαρχον Κεφαλληνίας κατὰ τὸ ἄρθρον 891 τοῦ Ἰονίου ἀστυκοῦ κώδικος.

(α) Αἱ τέσσαρες αὗται πράξεις, ἡ ἀκυρωθεῖσα, ἡ ἐπαναληφθεῖσα περὶ παραδόσεως τῆς διαθήκης, ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ περιτυλίγματος, ἡ καταχώρησις τῆς ἐπιγραφῆς, ἐκτεθειμέναι ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ συμβολαιογράφου ἐν μιᾷ σειρᾷ συνεχεῖ καὶ ἀδιακόπῳ, δημοσιεύονται εἰς τέσσαρα χωριστὰ ἀντίγραφα ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῶν συζύγων Πινιατόρου· ὥστε ὁ ἀναγνώστης νὰ πιστεύσῃ ὅτι δὲν ἐγένοντο κατὰ συνέχειαν, καὶ ἄνευ μεσολαβήσεως ἄλλης πράξεως τοῦ συμβολαιογράφου (uno contextu) ὡς ἀπαιτεῖ ὁ νόμος.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

'Αριθ. 18982.

1863. 30 Δεκεμβρίου, 11 'Ιανουαρίου 1864 ὥραις 12 τῆς μεσημβρίας. Κεφαλληνία 'Αργοστόλιον. Δυνάμει τῆς σημερινῆς ὀπισθογραφῆς τοῦ ἐκλαμπροτάτου 'Επάρχου, ἔλαβον τὸν φάκελλον, τὸν ὁποῖον κατὰ τὴν 17/29 Δεκεμβρίου 1863 μοῦ εἶχε παρουσιάσει καὶ ἐγχειρίσει ὁ τώρα ποτὲ κὺρ Ρήγος Τυπάλδος Μπασιᾶς πε Σπυρίδωνος, ἔσωθεν τοῦ ὁποίου ἦτον ἡ ἀλλόγραφος αὐτοῦ διαθήκη καὶ τὸ προσήγαγον ἐνώπιον τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου 'Αργοστολίου τὸ ὁποῖον δικαστήριον ἀφοῦ ἐκτέλεσε τὰ παρὰ τοῦ νόμου διοριζόμενα, ἀπεσφράγισε τὸ αὐτὸ τύλιγμα καὶ ἔβγαλε τὸ ἔγγραφον ἐντὸς αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ἦτο γραμμένη ἡ διαθήκη τοῦ αὐτοῦ τώρα ποτὲ Ρίγου Τυπάλδου Μπασιᾶ, καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσίν της μοῦ ἐπέστρεψε καὶ τὸ φύλλον χαρτίου λευκὸν, εἰς τὸ ὁποῖον ἐμπεριέχεται ἡ αὐτὴ διαθήκη, καὶ τὸ φύλλον τοῦ τυλίγματος αὐτῆς, ὁποῦ ὑπάρχει καὶ ἡ ἐπανωγραφὴ καὶ αἱ σφραγίδες, τὰ ὁποῖα ὅλα εἶναι ἀβλαβῆ, καὶ ἑπομένως ὁ συμβολαιογράφος εἰς τὴν παρουσίαν τῶν παρόντων μαρτύρων κυρ. Μαρίνον 'Αρεβαντινοῦ πε Χαραλάμπους καὶ 'Αναστασίου Τσουρούφλη πε 'Ιωσὴφ, ἐκ τῆς πόλεως ταύτης, οἵτινες δὲν ἔχουσι καμμίαν ἐξαίρεσιν, ἄρχισα τὴν καταχώρισιν τῆς ἀλλογράφου διαθήκης, καὶ εἶναι ὡς ἀκολούθως. (α)

(α) Ἕπεται ἡ διαθήκη τοῦ Ρήγου, ἀντιγραφομένη ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ συμβολαιογράφου, ὅπως ἀνωτέρω ἐδημοσιεύθη.

§ 5. *Καταθέσεις μαρτύρων περὶ τῆς διανοητικῆς καταστάσεως τοῦ διαθέτου, ἐξετασθέντων κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ.* 32 (1879) *ἀποφάσεως τῶν ἐν Κερκύρᾳ 'Εφετῶν.* (α)

'Εν 'Αργοστολίῳ, τὴν 20 'Απριλίου 1879. . . ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου Ν. Δημητριάδου. . . . ὁ Κωνσταντῖνος ἱερεὺς Μωραΐτης, ἐτῶν 70, ὁρκισθεὶς ἐπὶ τῆς ἱεροσύνης του. . . κατέθεσεν «ἐγὼ ἐκλήθην καὶ μετέβην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ρήγου Μπασιᾶ ὡς ἐφημέριος καὶ ἱερεὺς· εὗρον αὐτὸν κλινήρη, τὸν ἐξωμολόγησα, καὶ εἰς ὅλας μου τὰς ἐρωτήσεις ἀπήντησε καθαρῶς καὶ σαφῶς· ἔμαθον δὲ ὅτι πρὸ τῆς ἐξομολογήσεως ταύτης εἶχε συντάξει τὴν διαθήκην. Συχνότατα ἐπισκεπτόμην αὐτὸν ἀσθενῆ καὶ τὸν εὕρισκον ἐν καλλίστῃ διανοητικῇ καταστάσει· οὐδεμίαν δὲ σχεδὸν διαφορὰν ἀνεύρισκον εἰς τὴν διανοητικὴν αὐτοῦ κατάστασιν καθ' ὅλας αὐτὰς τὰς ἐπισκέψεις μου, ὡς καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξομολογήσεως· ἤτοι ἡ διανοητικὴ αὐτοῦ κατάστασις ἦτον ὡς καὶ ὅταν αὐτὸς ἦτον ὑγιής. 'Εκ τῶν συνεντεύξεων δὲ τὰς ὁποίας μετ' αὐτοῦ ἐλάμβανον δύναμαι νὰ βεβαιώσω ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον διέθεσε διὰ τῆς διαθήκης του ἦτον ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιθυμίας του, καὶ οὐχὶ ῥαδιουργίας ἢ ἄλλης ψευδοῦς αἰτίας. Ὡσαύτως γνωρίζω ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἄρρενες καὶ θήλεις ὑπεραγαπῶντο. Τῷ ἀνεγνώσθη κτλ.

Κωνσταντῖνος ἱερεὺς Μωραΐτης.

(α) 'Εξητάσθησαν εἴκοσι πέντε μάρτυρες, ἀλλ' ἐνταῦθα καταχωρίζονται τινὲς καταθέσεις γνωστῶν προσώπων μηδεμιᾶς τῶν λοιπῶν οὔσης ἐναντίας τῶν δημοσιευομένων κατωτέρω.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Δημήτριος Δελλαδέτσιμας. . . ἐτῶν 43 ἰατρός. . . ὁρκισθεὶς κατέθεσε « Μετὰ τοῦ ἀποβιώσαντος συναδέλφου μου ἰατροῦ Εὐαγγελινοῦ Ἀραβαντινοῦ, ὅστις ἦτον ὁ θεράπων ἰατρὸς τοῦ Ρήγου Μπασιᾶ εἶχον ἀδελφικὴν φιλίαν, καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας τοῦ Ρήγου καθεσπέραν συνεζητούσαμεν ἐπιστημονικῶς περὶ τοῦ νοσήματος τοῦ Ρήγου, ὅπερ ἦτον ὑπατίτις ὀξεία, κατὰ τὴν πορείαν δὲ τοῦ νοσήματος οὐδέποτε ὁ ἀσθενὴς ἐπαρουσίασεν ἐγκεφαλικόν τι φαινόμενον, καθόσον οὐδέποτε ἔγεινε μνεία περὶ τοιούτου συμπτώματος εἰς τὰς συζητήσεις μας. Μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν ὑπῆρχε πληρεςάτη ἀγάπη καὶ ἁρμονία, ἡ δὲ διαθήκη ἦτο ἀποτέλεσμα τῆς ἀγάπης· οὐδέποτε δὲ ἠκούσθη ἐν τῇ κοινωνίᾳ μας ὅτι αὕτη ἦτον ἀποτέλεσμα μηχανορραφιῶν, ἢ ἄλλων ψευδῶν παραστάσεων τῶν κληρονόμων αὐτοῦ. Τῷ ἀνεγνώσθη κτλ.

Δημήτριος Δελλαδέτσιμας.

Ἀντώνιος Μιλιαρέσης. . . ἐτῶν 60, ἰατρὸς . . . ὁρκισθεὶς κατέθεσεν ὅτι: ἀπὸ τὸν ἰατρὸν Ἀραβαντινὸν ἐπισκεπτόμενον τὸν ἀσθενοῦντα Ρήγον Μπασιᾶν ἐμάνθανον ὅτι τὸ νόσημα δὲν ἐπαρουσίασε ποτὲ ἐγκεφαλικὰ φαινόμενα. Γνωρίζω ὅτι οἱ ἀδελφοὶ Μπασιᾶ ἠγαπῶντο πολὺ καὶ κοινῶς διεχειρίζοντο τὴν περιουσίαν των. οὐδέποτε δὲ ἠκούσθη ἐν τῇ κονωνίᾳ ὅτι ἡ διαθήκη τοῦ Ρήγου Μπασιᾶ προῆλθεν ἐκ μηχανορραφιῶν τῶν ἀδελφῶν του, ἀλλ' ἦτον φυσικὸν ἀποτέλεσμα τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀγάπης. Τῷ ἀνεγνώσθη. κτλ.

Ἀντώνιος Μιλιαρέσης.

Φώτιος Κρασᾶς. . . ἐτῶν 55, λεπτουργός. . . ὁρκισθεὶς κατέθεσε «εἶχα ἐμπορικὰς δοσοληψίας μὲ τὸν ἀποβιώσαντα Ρήγον Μπασιὰν, καὶ συνεπῶς εἶχα ἀναπτύξει φιλίαν μὲ αὐτὸν· τούτου δ' ἕνεκα τὸν ἐπισκεπτόμην ἐν τῇ ἀσθενείᾳ του. Πάντοτε τὸν εὗρον ὑγειᾶ κατὰ τὸν νοῦν, καὶ δύο ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του προσκληθεὶς ἐπῆγα εἰς τὸ δωμάτιόν του διὰ νὰ διορθώσω τὸ κλεῖθρον τοῦ δωματίου τοῦ ἀσθενοῦς, εὗρον δὲ αὐτὸν καὶ τότε ἐν καλίστῃ διανοητικῇ καταστάσει, καὶ συνωμίλησα μετ' αὐτοῦ. Ὁ Ρήγος Μπασιᾶς ἠγάπα τὰ ἀδέλφιά του περισσότερον παρὰ ἐὰν ἤθελε τὰ γεννήσει· ὁσάκις δὲ ἐπρόκειτο νὰ ζητήσω χάριν παρ' αὐτοῦ μετεχειριζόμην πρὸς τοῦτο τοὺς ἀδελφούς του, καὶ τὸν ἐξώρκιζον εἰς τὴν ἀγάπην τούτων· διὰ τοῦ ὅρκου δὲ τούτου ἐθεώρουν τὴν αἴτησίν μου ἀσφαλῆ πλέον. Ἡ διαθήκη του λοιπὸν ἦτον ἀποτέλεσμα τῆς ἐλευθέρας αὐτοῦ βουλήσεως καὶ τῆς πρὸ αὐτοὺς ἀγάπης του. Δὲν ἠκούσθη δὲ ἐν τῇ κοινωνίᾳ καθ'ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα, μέχρι τῆς ἀγωγῆς, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ μετεχειρίσθησαν διὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης πίεσιν ἐπὶ τοῦ διαθέτου· ἐκ τῶν ἀδελφῶν του δὲ ὁ μὲν Εὐαγγελινὸς ἔμενεν εἰς Ἀγγλίαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ τὰς μεταξύ των κοινὰς ὑποθέσεις των, ὁ δ' ἕτερος Κοσμέτος εἰς Ληξούριον διὰ τὴν διαχείρησιν τῆς ἀκινήτου κοινῆς μεταξὺ τούτων περιουσίας. Τῷ ἀνεγνώσθη κτλ.

Φώτιος Κρασᾶς.

Διονύσιος Τυπάλδος Φορέστης, ἐτῶν 25. . . ἐμποροκτηματίας. . . ὁρκισθεὶς κατέθεσεν. «Ἐ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

γὼ εἶχον στενωτάτην φιλίαν μὲ τὸν ἀποβιώσαντα Ρήγον Μπασιὰν, καὶ συχνότατα ἐπεσκεπτόμην αὐτὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀσθενείας του· πάντοτε δὲ τὸν εὗρον μὲ τὸν νοῦν ὑγειᾶ, ὡς ὅταν ἦτο καὶ ὑγιής. Καὶ πρὸ τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης, καὶ κατόπιν ταύτης ἐπεσκέφθην τὸν Ρήγον Μπασιᾶν καὶ μετ' αὐτοῦ συνωμίλησα, καὶ πάντοτε τὸν εὗρον ὑγιᾶ τὸν νοῦν. Τοὺς ἀδελφούς του ὑπερηγάπα ὡς τέκνα του, καὶ εἶχον μεταξύ των κοινὴν τὴν περιουσίαν καὶ κοινὰ τὰ συμφέροντα· ἡ δὲ διαθήκη του ἦτον ἀποτέλεσμα τῆς ἐλευθέρας θελήσεώς του, καὶ τῆς τοιαύτης ἀγάπης του πρὸς αὐτοὺς· οὐδὲ λόγος ποτὲ ἐγένετο ἐν τῇ κοινωνίᾳ μας ὅτι οἱ ἀδελφοί του ἐπίεσαν αὐτὸν εἰς τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης του, ἢ ἄλλως πως ἐβίασαν αὐτὸν ἂν καὶ παρῆλθον δεκατέσσαρα ἔτη· μετὰ θαυμασμοῦ δὲ ἤδη ἀκούω τὰ τοιαῦτα. Τῷ ἀνεγνώσθη κ. λ.

Δ. Φορέστης.

Σπυρίδων Μηνιάτης. . . ἐτῶν 65, κτηματίας. . . ὁρκισθεὶς κατέθεσεν. Ἀπὸ ὅλους τοὺς φίλους τοῦ Ρήγου Μπασιᾶ, καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἰατρόν του, τοὺς ὁποίους ἠρώτων, διότι ἐνδιαφερόμην περὶ αὐτοῦ, ὡς φίλον μου, ἐμάνθανον πάντοτε περὶ τῆς ἀσθενείας του· οὐδέποτε ὅμως ἤκουσα ὅτι αἱ δυνάμεις του αἱ διανοητικαὶ διεταράχθησαν. Οἱ ἀδελφοὶ ἔζων ἐν κοινότητι περιουσίας, καὶ συμφερόντων, ἐπὶ δέκα ἔτη δὲ γείτων τῆς οἰκίας των, καὶ ἀδελφικὴν φιλίαν μετὰ τοῦ Ρήγου εἶχον, καὶ ἐκ τούτου γνωρίζω τὴν μεταξύ των ἀγάπην· οὐδέποτε δὲ ἠκούσθη ὅτι ἡ διαθήκη ἦτον ἀποτέλεσμα

οὐχὶ θελήσεως ἐλευθέρας· ἀλλ' ἦτον ἀποτέλεσμα τῆς ἀγάπης. Τῷ ἀνεγνώσθη. κ. λ.

Σ. Μηνιάτης.

Γεράσιμος Λιβαθινόπουλος. . . ἐτῶν 49, ἐμπορομεσίτης. . . ὁρκισθεὶς. . . κατέθεσε. Κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα ἔτη τοῦ βίου τοῦ Ρήγου εἶχα ἀναπτύξει μετ' αὐτοῦ τοιαύτην φιλίαν, ὥστε ἦτον ἀδύνατον νὰ παρέλθῃ ἡμέρα χωρὶς νὰ συναντηθῶμεν καὶ τὴν πρωΐαν καὶ τὸ ἑσπέρας. Αὐτὸς μὲ παρεκίνησε νὰ γίνω ἐμπορομεσίτης, καὶ μὲ ὑπεστήριξε πολύ. Συνήθως τὸ ἑσπέρας τὸν συνώδευα μέχρι τῆς οἰκίας του, ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης δὲ στενῆς φιλίας πολλάκις ὁ ἄνθρωπος μοὶ διηγεῖτο καὶ τὰς λύπας του, καὶ τὰς χαράς του. Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἀμοιβαίως. Πολλαῖς φοραῖς μοῦ ἔλεγε καὶ τὰ οἰκογενειακά του. Ἡ αὐτὴ σχέσις ἐξηκολούθησε καὶ μετὰ τὸν γάμον του. Τούτου ἕνεκα ὅταν ἠσθένησε, δὶς τῆς ἡμέρας ἐπήγαινα καὶ τὸν ἐπισκεπτόμην, τὸ πρωὶ καὶ τὸ ἑσπέρας, ὅτε καὶ ἐκαθήμην περισσότερον καὶ συνωμίλουν μετ' αὐτοῦ περὶ διαφόρων πραγμάτων. Ὁ τρόπος αὐτὸς τῶν ἐπισκέψεών μου ἐξηκολούθησε μέχρι τῆς στιγμῆς τοῦ θανάτου του, καὶ δύναμαι νὰ βεβαιώσω θετικότατα ὅτι πάντοτε εὕρισκον αὐτὸν ὑγιᾶ κατὰ τὸν νοῦν, καὶ οὐδέποτε ὑπέστη ἀλλοίωσίν τινα εἰς τὸν νοῦν, οὔτε ἠκούσθη λόγος περὶ τούτου μετὰ τὸν θάνατόν του, εἰμὴ διεδόθησαν ταῦτα ὅτε οἱ ἐνάγοντες ἤγειραν τὴν προκειμένην ἀγωγήν. Τὸ ἑσπέρας τῆς ἡμέρας καθ' ἣν συνέταξε τὴν διαθήκην του, ἐπεσκέφθην αὐτὸν, κατὰ [illegible] μου, τὸν ἐχαιρέτισα, καὶ αὐτὸς μοῦ εἶπεν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ὅτι «σήμερον ἀκούομαι καλλίτερα, καὶ εἶμαι εὐχαριστημένος διότι ἔβαλον εἰς τάξιν τὰ πράγματά μου, καὶ ἔκαμα ὅ,τι ἐπεθυμοῦσα·» μὲ τοῦτο δὲ ἠννόει τὴν διαθήκην του· εἶχε δὲ τὸν νοῦν πολὺ ὑγιᾶ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν, ὅπως καὶ ὅταν ἦτον ὑγιής. Ἡ ἀγάπη τοῦ ἀποβιώσαντος πρὸς τοὺς ἀδελφούς του ὑπῆρξε πρωτοφανὴς, καὶ ἀνωτέρα ἧς δύναται νὰ ἔχῃ πατὴρ πρὸς τὰ τέκνα· τοῦτο δὲ τὸ ἐγνώρισα θετικώτατα ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων σχέσεων καὶ ὁμιλιῶν τὰς ὁποίας καθεκάστην ἐλάμβανον μετ' αὐτοῦ. Τὴν ἀπόφασίν του περὶ ὑποθέσεώς τινος ἐξήρτα πολλάκις ἐκ τῆς θελήσεως τῶν ἀδελφῶν του, εἰς τὸ ὄνομα τῶν ὁποίων καὶ ὡρκίζετο. Ἡ τοιαύτη δ' ἀγάπη ὑπῆρχεν ἐκ μέρους καὶ τῶν ἀδελφῶν πρὸς αὐτὸν. Ἔλαβον ποτὲ χώραν ἔριδες μεταξὺ τοῦ ἀποβιώσαντος καὶ τῆς συζύγου, ἥτις εἶχεν ἀπομακρυνθῆ ἐπί τινα καιρὸν τῆς οἰκίας του· εἰς τὸ νὰ ἐπαναφέρουν δὲ τὴν συζυγικὴν ἁρμονίαν συνετέλεσαν πρὸ πάντων οἱ ἀδελφοί του, καὶ ἐγὼ ἐν μέρει, διότι ὡς Σᾶς προεῖπον ἐγνώριζα τὰ μυστικὰ τῆς καρδιάς του. Ἡμέραν τινὰ συμπεριπατῶν ὁ ἀποβιώσας μ' ἐμὲ μοὶ ἔλεγε περὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς συζύγου του, καὶ ἐγὼ τὸν συνεβούλευσα νὰ λησμονήσῃ ταῦτα, ἀφοῦ μάλιστα εἶχεν ἐπανέλθει ἡ σύζυγός του εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ αὐτὸς μὲ ἀπεκρίθη μὲ τὰς ἑξῆς λέξεις «αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις θὰ μὲ φέρει εἰς τὸν τάφον» Εἶναι λοιπὸν ἀδύνατον ἐκ τούτων νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι οἱ ἀδελφοί του προσεπάθησαν διὰ μηχανορραφιῶν καὶ ψευδῶν προσπαθειῶν νὰ διεγείρωσι τὸ μῖσος αὐτοῦ κατὰ τῆς συζύγου του ἢ τοῦ κυοφορουμένου τέκνου της. Συμπεραίνων ἐγὼ λέγω ὅτι ἡ διαθήκη αὐτοῦ ἦτον ἀποτέλεσμα τῆς ἐλευθέρας θελήσεώς του, καὶ τῆς πρὸς τοὺς ἀδελφούς του ἀγάπης. Ἅπασα δὲ ἡ περιουσία τῶν ἀδελφῶν ἦτο κοινὴ μεταξύ των καὶ κοινῶς τὴν διεχειρίζοντο, καὶ κοινὰ εἶχον τὰ ἐκ ταύτης συμφέροντα καὶ κέρδη. Τῷ ἀνεγνώσθη κ. τ. λ.

Γεράσιμος Λυβαθινόπουλος.

Ἀνδρέας Ξυδιᾶς. . . ἐτῶν 66. . . κτηματίας . . . ὁρκισθείς. . .κατέθεσε Ἤμην φίλος τοῦ ἀποβιώσαντος, καὶ ἐπεσκεπτόμην αὐτὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀσθενείας του· πάντοτε δὲ εὗρον αὐτὸν ὑγιᾶ κατὰ τὸν νοῦν, καὶ οὐδὲ ἠκούσθη ποτὲ ὅτι ἐταράχθη τὸ λογικόν· οὐδὲ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐγένετο τοιαύτη διάδοσις ἐν τῇ κοινωνίᾳ μας, εἰμὴ ὅταν ἠγέρθη ἡ ἀγωγή. Μετὰ τῶν ἀδελφῶν του ἔζη ἐν πληρεστάτῃ ἁρμονίᾳ καὶ ἀγάπῃ, ἐσέβετο δὲ καὶ τὴν θέλησιν τούτων· καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ἀναφέρω τὸ ἑξῆς. Ὅταν ἡμέραν τινὰ παρεκάλουν αὐτὸν διὰ νὰ μοῦ κάμῃ μικρὰν ἔκπτωσιν τῆς τιμῆς τοῦ σίτου, τὸν ὁποῖον εἶχον ἀγοράσει παρ' αὐτοῦ καὶ ἐζημιώθην, μοῦ εἶπεν, εὐχαρίστως, ἀλλὰ θέλω νὰ ἐρωτήσω καὶ τοὺς ἀδελφούς μου· ἂν καὶ αὐτὸς ἦτον ὁ διευθύνων. Καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων περιστάσεων πείθομαι ὅτι ἡ διαθήκη του ἦτο τῆς ἐλευθέρας θελήσεώς του, καὶ τῆς ἀγάπης ἣν εἶχε πρὸς τοὺς ἀδελφούς του. Τῷ ἀνεγνώσθη κ. τ. λ.

Ἀνδρέας Ξυδιᾶς π. Ἀγγέλου.

Ἀναστασία Αὐγερινοῦ χήρα Σπυρίδω-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

νος Μεταξᾶ. . . ἐτῶν 50. . ὁρκισθεῖσα. . . κατέθεσε. Πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἶμαι φίλη τῆς οἰκίας Μπασιᾶ καθ' ὅλον δὲ τὸν χρόνον τῆς ἀσθενείας τοῦ Ρήγου ἐπεσκεπτόμην αὐτὸν τακτικῶς καὶ μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἀπεβίωσεν, εἰσερχομένη πάντοτε ἐντὸς τοῦ δωματίου του. Πάντοτε εὕρισκα τὸν νοῦν του ὑγιᾶ, ὡς καὶ ὅταν ἦτον ὑγιής· ποτὲ δὲ καὶ μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου του δὲν μοὶ ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ ἐννοήσω ὅτι, ἔστω καὶ τὸ ἐλάχιστον, ἐβλάφθη ἡ διάνοιά του. Γνωρίζω ὅτι ὁ ἀποβιώσας Ρήγος ἠγάπα τοὺς ἀδελφούς του ὑπερβολικῶς, καὶ ὅ,τι διέθεσεν εἰς αὐτοὺς ἦτον ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιθυμίας του, καὶ τῆς ἐλευθέρας θελήσεώς του, καὶ οὐχὶ ῥαδιουργιῶν. Τὴν ἡμέραν καθ' ἣν συνετάχθη ἡ διαθήκη, καὶ ἐνθυμοῦμαι αὐτὴν διότι ἦτο τοῦ Ἁγ. Διονυσίου, εὑρέθην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ρήγου Μπασιᾶ, καὶ μᾶς εἶπον νὰ ἐξέλθωμεν, διότι ἐπρόκειτο νὰ συνταχθῇ ἡ διαθήκη. Μετὰ δὲ τὴν σύνταξιν αὐτῆς ἐμβῆκα εἰς τὸ δωμάτιόν του, τὸν εὗρον ὑγιᾶ κατὰ τὸν νοῦν καὶ μοῦ προσέθετο μάλιστα ὅτι ἦτο καλήτερα εἰς τὴν ὑγείαν του, καὶ ὅτι ἦτον εὐχαριστημένος, διότι ἐδιόρθωσε τὰ πράγματά του. Ἀνεγνώσθη. κ. τ. λ.

Μαρία Σπινέλη χήρα Ἀναστασίου Ραζῆ. . . ἐτῶν 70. . . ὁρκισθεῖσα. . . κατέθεσε. Πολὺ συχνὰ ἐπήγαινα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ρήγου Μπασιᾶ, καὶ πρὸ τοῦ θανάτου του καὶ κατόπιν, ἐκτὸς πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ὁποῦ δὲν πηγαίνω, διότι οἱ ἀδελφοὶ Μπασιᾶ κατέσχον καὶ ἐπλειστηρίασαν τὴν οἰκίαν μου· κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ ἤμην πάντοτε εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ πάντοτε εὕρισκον αὐτὸν ὑγιᾶ κατὰ τὸν

νοῦν, καθὼς ἦτο καὶ πρὶν ἀσθενήσει· τὴν ἡμέραν δὲ καθ' ἣν συνέταξε τὴν διαθήκην ἤμην εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιόν του, τὸν εὗρον καλὰ κατὰ τὸν νοῦν, καὶ μοὶ εἶπεν ὁ ἴδιος, ὅτι τώρα καὶ ἂν ἀποθάνῃ θὰ ἀποθάνει εὐχαριστημένος διότι ἐδιόρθωσε τὰ πράγματά του κατὰ τὴν συνείδησίν του καὶ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του· ἐξηκολούθουν δὲ νὰ τὸν ἐπισκέπτωμαι καθ' ἡμέραν μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου του· εἶχε δὲ τὸν νοῦν ὑγιᾶ μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς τοῦ θανάτου του· ἠγάπα δὲ τοὺς ἀδελφούς του ὡς πατὴρ, καὶ ὅ,τι διέθεσεν ἦτον ἀποτέλεσμα τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀγάπης του καὶ τῆς ἐλευθέρας θελήσεώς του. Τῇ ἀνεγνώσθη κ. τ.λ.

Ἐν Δηξουρίῳ· τὴν 25 Ἀπριλίου 1879, ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Ἰωάννου Θ. Σκουτέρη. . . προσῆλθεν ἕτερος μάρτης. . . Ἰωάννης Γερουλάνος. . . ἐτῶν 50, κτηματίας. . . ὁρκισθεὶς δὲ. . . καὶ ἐξετασθεὶς. . . κατέθεσε. . . Καθὸ μεμακρυσμένος συγγενὴς καὶ φίλος τῆς οἰκίας Μπασιᾶ ἐσύχναζον πάντοτε εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην, καὶ συνεχέστερον διαρκούσης τῆς τελευταίας ἀσθενείας τοῦ Ρήγου Μπασιᾶ, πάσχοντος ἀπὸ τὸ ἧπαρ· καθ' ὅλον δὲ τὸν χρόνον τοῦτον, καὶ μετὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης εὗρον αὐτὸν πάντοτε ἔχοντα σῶας καὶ ἀβλαβεῖς τὰς φρένας του, ἐν πλήρει δὲ γαλήνῃ ψυχῆς καὶ καρδίας, ὡς ἦτο καὶ τὸ ἰδίωμά του· ἰδίως δὲ ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἐπεσκέφθην αὐτὸν δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του καὶ μετὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης του, καὶ εὗρον αὐτὸν ἔχοντα ἀβλαβεῖς καὶ ὑγιεῖς τὰς φρένας. Μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν, τῶν ἔτι ἐπιζώντων

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

καὶ τοῦ ἀποθανόντος Ρήγου, ὑπῆρχε πληρεστάτη ἀγάπη καὶ ἀδελφικὴ στοργή, ὡς ἐπίσης τοιαύτη ὑπῆρχε καὶ μὲ τὰς ἀδελφάς του, καὶ ἀπὸ κοινοῦ διεχειρίζοντο, καὶ ἀδελφικῶς, τήν τε χρηματικὴν καὶ κτηματικὴν περιουσίαν. Ἀναγνωσθεῖσα κ. τ. λ.

Ἰωάννης Γερουλάνος.

Ἐν Κερκύρᾳ· τὴν 26 Ἀπριλίου 1879. . . ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Λ. Ν. Τζάντα. . . προσῆλθεν ἕτερος μάρτυς. . . Παναγῆς Περιστιάνος. . . Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν, ἐτῶν 40. . . ὁρκισθεὶς. . . κατέθεσε. Ἐγὼ ἤμην μάρτυς τῆς διαθήκης, περὶ ἧς πρόκειται, τοῦ ἀποβιώσαντος Ρήγου Μπασιᾶ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας ἀσθενείας του, καθὸ συγγενὴς καὶ πολὺ οἰκεῖος τῆς οἰκογενείας Μπασιᾶ εὑρισκόμην ἐν τῇ οἰκίᾳ του. Οὐδὲν σημεῖον εἶδον εἰς τὸν ἀσθενῆ, οὔτε πρὸ οὔτε καὶ μετὰ τὴν διαθήκην, καὶ ἰδίως κατὰ τὰς ὥρας τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης, καθὰ εἶχον καὶ συμφέρον, ὡς τίμιος ἄνθρωπος, μέλλων νὰ χρησιμεύσω ὡς μάρτυς νὰ ἐξετάσω τὴν διανοητικὴν κατάστασιν τοῦ πάσχοντος, ἐκ τοῦ ὁποίου νὰ σχηματίσω πεποίθησιν, ὅτι ἔπασχε κατὰ τὰς φρένας. Τοὐναντίον δὲ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας εἶχε σῶας καὶ ὑγιεῖς τὰς φρένας, καὶ τοιαύτας τὰς διετήρησε μέχρι τοῦ θανάτου του. Γινώσκων ἐκ τοῦ πλησίον τὸν ἀποβιώσαντα Ρήγον Μπασιᾶν δὲν δύναμαι ποτὲ νὰ πεισθῶ, ἀφοῦ ὡς προηγουμένως ἀνέφερα, εἶχε σώας τὰς φρένας του, ὅτι ἠδύναντο οἱ ἐναγόμενοι, μεταχειριζόμενοι ψευδεῖς παραστάσεις καὶ μηχανορραφίας, νὰ πείσωσιν

αὐτὸν ὅπως πράξῃ τί ἐναντίον τῆς θελήσεώς του κατὰ τὴν σύνταξιν τὴν διαθήκης του. Οὔτε, γινώσκων τὸν χαρακτῆρα τῶν ἐναγομένων Μπασιᾶ, δύναμαι νὰ πιστεύσω ποτὲ ὅτι οὗτοι ἐπεβουλεύθησαν μεταπείθοντες τὴν θέλησιν τοῦ ἀποθανόντος· ἢ ἠθέλησαν νὰ ἐπιβουλευθῶσι τὸ κυοφορούμενον τέκνον τοῦ ἀδελφοῦ των. Ἀνεγνώσθη. κ. τ. λ.

Π. Περιστιάνος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Ἀπριλίου 1879, ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Εἰρηνοδικείου τῆς βορείου πλευρᾶς, ἐνώπιον τοῦ Αου παρέδρου Ἰω. Βάβαρη. . . προσῆλθεν ὁ πρῶτος μάρτυς. . . Χαράλαμπος Πρετεντέρης Τυπάλδος. . . ἐτῶν 58, ἰατρός. . . ὡρκίσθη. . . καὶ κατέθεσε. «Τὸν Ρήγον Μπασιᾶν ἐπεσκέφθην προσκληθεὶς ἐπὶ τούτῳ ἐκ Κερκύρας, ἔπασχε δὲ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἀπὸ πνευμονίαν τῆς βάσεως τοῦ πνεύμονος, καὶ ἐπέκτασιν πρὸς τὸ ἧπαρ. Καθ' ὃ χρονικὸν διάστημα ἐπεσκέφθην ἐγὼ τὸν τότε πάσχοντα Μπασιᾶν, διαρκέσαν ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας, οὐδὲν σύμπτωμα παραφροσύνης παρετήρησα. Κατὰ τὰς δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἦτον εἰς ἐπαισθητὴν βελτίωσιν· εἰς Κέρκυραν δὲ ἐπανακάμψας ἔμαθον τὴν χειροτέρευσίν του καὶ τὸν θάνατον. Πρὸ δύο ἡμερῶν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης εἶχον μεταβῆ εἰς Κεφαλληνίαν, καὶ τὸν ἐπεσκεπτόμην· κατὰ δὲ τὰς δύο πρώτας ἡμέρας πρὸ τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης, καὶ αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς συντάξεως καὶ μετ' αὐτὴν, ἐγὼ ἐπεσκεπτόμην τὸν Μπασιᾶν ὡς ἰατρὸς, ἀλλὰ καὶ ὡς φίλος, καὶ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

παρετήρησε ὅτι εἶχε σώας ἐντελῶς τὰς φρένας, καὶ οὐδὲν πόρρωθεν σύμπτωμα παραφροσύνης. Μάλιστα ἀφοῦ ἐγὼ τὸν ἐβεβαίωσα νὰ μὴ φοβῆται διὰ τὴν ἀσθένειάν του αὐτὸς μοὶ εἶπεν· μόλοντοῦτο ἐγὼ θὰ διατάξω περὶ τῶν πραγμάτων μου. Οὐδὲν σχετικὸν ἄλλο γνωρίζω ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἄνω ἀποφάσεως. Ἀνεγνώσθη κτλ.

Χ. Πρετεντέρης Τυπάλδος.

§ 5. *Προικοσύμφωνον τῶν συζύγων Δ. Πινιατόρου.*

Ἀριθ. 332.

Ἐν Ἀργοστολίῳ τὴν 22 Ὀκτωβρίου 1866 ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Διονυσίου Φωκᾶ πε Σπυρίδωνος, ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ συμβολαιογράφου Ἀργοστολίου Ἐμμανουὴλ Τυπάλδου Προύντζου κ. τ. λ. ἡ κυρία Ἑλένη Φωκᾶ συμφωνήσασα γάμον μετὰ τοῦ εἰρημένου κ. Πινιατόρου, τῇ συνδρομῇ καὶ γνώμῃ τῆς μητρὸς καὶ αὐταδέλφουτης, τάσσει προῖκα πρὸς τὸν αὐτὸν μελόνυμφόν της δραχμὰς 45 143 ἀντιστοιχούσας εἰς τάλληρα μεξικανικὰ 7522. Πρὸς δὲ ὅ,τι ἤθελε εἰσπράξει ἀπὸ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῆς περιουσίας τῆς ἀνηλίκου θυγατρός της κυρίας Μαριάνθης Τυπάλδου Μπασιᾶ, τὸ ὁποῖον τῆς ἀνήκει κατὰ νόμον ἀπὸ τῆς γεννήσεως τῆς αὐτῆς ἀνηλίκου. Ἑπομένως ἡ μνησθεῖσα κυρία Ἑλένη ἐμέτρησε τοῦ εἰρημένου κυρ. Πινιατόρου, ὅστις τὰ παρέλαβε τάλληρα μεξικανικὰ 7522. Ὡς πρὸς δὲ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας θέλει τὸ ἐνεργήσει ἡ κυρία Ἑ-

λένη, τῇ ἐξουσιοδοτήσει τοῦ κυρ. Πινιατόρου ὡς συζύγου της, ὅπως τὸ ἐξαγόμενον παραδοθῇ εἰς αὐτόν, καὶ λογισθῇ ὡς ἀπαρτίζον μέρος τῆς προικὸς, ἐννοουμένου ὅτι αὐτὸς δὲν θέλει εἶσθαι ὑπεύθυνος εἰμὴ μόνον διὰ τὸ ποσὸν ὁποῦ θέλει πραγματικῶς τοῦ παραδοθῇ. κ. τ. λ.

§ 6. *Τὰ κατὰ τὴν νόσον καὶ τὸν θάνατον τῆς Μαριάνθης.*

Ὑπόμνημα νοσήματος Μαριάνθης Μπασιᾶ.

Τὴν 7 Μαίου 1877. περὶ τὴν ἑσπέραν παρεκλήθην παρὰ τῆς κυρίας Πινιατόρου νὰ ἐξετάσω τὸ πρῶτον τὴν κόρην αὐτῆς Μαριάνθην ἀδιαθετοῦσαν, εὗρον πράγματι αὐτὴν ἔχουσαν πυρεττὸν, μεγίστην τῶν δυνάμεων κατάπτωσιν, καὶ βῆχα ἰσχυρὸν· πόνον ἡ ἀσθενὴς οὐδαμοῦ τοῦ σώματος ἠτιᾶτο. Ἐξετάσας αὐτὴν εὗρον κατὰ τὸ στῆθος φαινόμενα ἔντονα ὀξέως βρογχικοῦ καταρρόου· διέταξα νὰ κατακλιθῇ (α) εὐθὺς ἡ ἀσθενὴς, καὶ νὰ ληφθῶσι τὰ συνήθη προφυλακτικὰ μέσα μέχρι τῆς ἐπαύριον, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ ἴδω τὴν πορείαν τῆς νόσου, ἥτις εὐθὺς ἀπαρχῆς μοὶ διήγειρεν ἀνησυχίας, ἀλλὰ μετά τινας ὥρας περὶ τὸ μεσονύκτιον προσεκλήθην νὰ σπεύσω δρομαίως παρὰ τῇ κυρίᾳ Πινιατόρου, εὗρον δὲ τότε τὴν Μαριάνθην αἱμοπτύουσαν ἀφθόνως, ἔχουσαν

(α) Ἕως τότε λοιπὸν ἐνοσηλεύετο ἐπὶ ποδὸς! ἢ ἐργαζομένη, ἢ ἀρα ἐπὶ τοῦ ἐπίπλου κλίνης; ἢ δι' ἀνάγκην ἐργασίας;

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

τὸν βῆχα ἰσχυρότατον, πυρέσσουσαν πολὺ περισσότερον, λίαν δὲ καταβεβλημένην. Τὸ αἷμα ἐξηκολούθει ἀποχρέμπτουσα ἀφθονώτατα ἐπὶ ἱκανὴν ὥραν, ἔλαβε δὲ τέλος μορφὴν ἀληθοῦς πνευμονιακῆς αἱμορῥαγίας· ἔμαθον δὲ τότε παρὰ τῆς μητρὸς ὅτι καὶ τὴν προηγουμένην ἡμέραν εἶχεν ἀποχρέμψει ὀλίγον αἷμα, ὅπερ ὅμως εὐθὺς καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ κατέπαυσε· ἡ δὲ πάσχουσα μόνον κατόπιν ἐπιμόνων καὶ ἐπαναληλειμμένων ἐρωτήσεων εἶπεν ὅτι καὶ ἄλλοτε, δὲν ἤξευρεν ὅμως νὰ ὁρίσῃ τὴν ἐποχὴν, ἀπέπτυσεν αἷμα· τοῦτο ὅμως ἦτον ὀλίγον, καὶ οὐδεμίαν ἐνόχλησιν τῇ ἐπέφερεν. (α) Διέταξα εὐθὺς ἔντονα κατὰ τῆς αἱμοπτυσίας θεραπευτικὰ μέσα καὶ ἄκραν ἀκινησίαν, καὶ οὕτως ἡ πρώτη αὕτη αἱμορῥαγία βαθμηδὸν ἠλαττώθη, καὶ μετά τινας ὥρας ἔπαυσε· δὲν ἠδυνάμην δὲ τότε νὰ προβῶ εἰς ἀκριβεστέρας ἐξετάσεις κατὰ τὸ στῆθος, ὅπως μὴ δώσω ἀφορμὴν εἰς νέαν αἱμορῥαγίαν· αἴφνης ὅμως περὶ τὴν πρωΐαν νέα καὶ ἐντονωτέρα τῆς πρώτης αἱμορῥαγία ἐπῆλθε· τότε ἐζήτησα εὐθὺς καὶ ἄλλον ἰατρὸν, προσεκλήθη δὲ ὁ καθηγητὴς κυρ. Πρετεντέρης, ὅστις συμφωνήσας μετ' ἐμοῦ, καίτοι μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξετάσωμεν τὸ στῆθος ὡς ἐκ τῆς διαρκούσης αἱμορῥαγίας, ὅτι πρόκειται περὶ ὀξυτάτης καὶ θανατηφόρου τῶν πνευμόνων παθήσεως, καὶ πιθα-

(α) Ἡ κυρ. Πινιατόρου δὲν ἐπέτρεπεν εἰς τὴν θυγατέρα της νὰ ἐπισκέπτηται τοὺς θείους, οὔτε εἰς τούτους νὰ βλέπωσι τὴν θυγατέρα. Μόνον τὴν πρώτην τοῦ ἔτους ἐστείλεν αὐτὴν διὰ νὰ λάβῃ τὰ δῶρα τῶν θείων.

νώτατα περὶ ἀναπτύξεως ὀξείας τῶν πνευμόνων φυματώσεως, διότι τὸ βίαιον τοῦ πυρετοῦ, αἱ ἀκατάσχετοι αἱμορῥαγίαι, ἡ ἔντασις καὶ ἰσχὺς τοῦ βηχὸς πάντα εἰς τοῦτο δυστυχῶς ἔτεινον. Ἀνεβάλομεν ὅμως τὴν ὁριστικὴν διάγνωσιν ἕως οὗ παύσωσιν αἱ αἱμορῥαγίαι καὶ δυνηθῶμεν νὰ ἐξετάσωμεν ἀκριβῶς τὸ στῆθος· διετάξαμεν τὴν τοπικὴν χρῆσιν τῶν ψυχρῶν, καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τῶν πνευμονικῶν αἱμορῥαγιῶν μέσα. Αἱ αἱμορῥαγίαι ὅμως ἠκολούθησαν, καίτοι βαίνουσαι ἐλαττούμεναι ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο καὶ πολλοὶ τῶν δοκιμωτέρων ἐν Ἀθήναις ἰατρῶν προσκληθέντες (α) δὲν ἠδυνήθησαν νὰ προβῶσιν εἰς ὁρισμένην διάγνωσιν, διότι ἦτον ἀδύνατος ἡ φυσικὴ ἐξέτασις τοῦ στήθους.

Τέλος μετὰ τὴν πρώτην ἑβδομάδα αἱ αἱμορῥαγίαι βαθμηδὸν ἔπαυσαν, ὁ πυρετὸς ὅμως ἐγένετο καθ' ἑκάστην ἐντονώτερος, ἡ βὴξ ηὔξανε, καὶ ἡ γενικὴ τῆς ἀσθενοῦς κατάστασις ἦτον ἀθλιεστάτη. Γενομένης τέλος πρώτης ἐξετάσεως τοῦ στήθους μετὰ τῶν καθηγητῶν κ. κ. Βούρου καὶ Ὀρφανίδου καὶ ἀκολούθως ἄλλων, εὑρέθη ὁ μὲν δεξιὸς πνεύμων ἀπὸ τῆς κορυφῆς μέχρι τῆς βάσεως πυκνότατα διαθεμένος, ὁ δὲ ἀριστερὸς ὀλιγώτερον μὲν τοῦ δεξιοῦ, ἀλλ' ἐπίσης ἀρκετὰ ἀπὸ τῆς διαθέσεως προ-

(α) Ὁ κ. Πρετεντέρης προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ κ. Δαλλαπόρτα ἐπεσκέφθη ἅπαξ τὴν πάσχουσαν· ἀλλὰ δὲν προσεκλήθη πλέον. Εἰς τὸν κ. Βενιζέλον, διότι συγγενῆ τοῦ θείου Εὐαγγελινοῦ, δὲν ἐπετράπη νὰ ἴδῃ τὴν πάσχουσαν. Ἄλλοι ἰατροὶ προσεκλήθησαν ἀφοῦ οἱ πρῶτοι ἐβεβαίωσαν ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἐλπὶς θεραπείας.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

σβεβλημένος. Κατόπιν τῆς ἐξετάσεως ταύτης οὐδεμία πλέον ἠδύνατο νὰ μένῃ ἀμφιβολία περὶ τῆς διαγνώσεως, ἤτοι ἐπρόκειτο περὶ ὀξείας φυματώσεως. Πᾶσα θεραπεία, ὡς συμβαίνει κατὰ τῆς ἐπαράτου ταύτης νόσου, ἀπέβη ματαία· ἡ ἀσθενὴς καθ' ἑκάστην ἐπὶ τὰ χείρω βαίνουσα μετὰ διάρκειαν 30 περίπου ἡμερῶν ἀπέθανε περὶ τὴν ἑσπέραν τῆς 13 Ἰουνίου 1877.

Ἀθήνησι τὴν 1/7 77 (ἤτοι α' Ἰουλίου 1877).

Ὁ ἰατρὸς *Ν. Σ. Δαλλαπόρτας.*

Ἀθῆναι, 14 Μαΐου 1877.

Κύριε Εὐαγγελινέ!

Ἐκτὸς τῆς σιδηρᾶς κλίνης μὲ τὰς στρωμνάς της, δύο ζεύγη σεντόνια, καὶ δύο καλύματα (κουβέρτες) τὰ ὁποῖα ἐστείλατε τῆς Μαριάνθης, ἀπαιτεῖται προκαταβολὴ ἐξόδων διὰ τὴν ἀσθένειάν της φράγκα τριακόσια (ἀρ. 300).

Ἑλένη Φ. Πινιατόρου.

Ἀθῆναι 30 Μαΐου 1877.

Κύριε Εὐαγγελινέ!

Χρειάζεται καὶ ἄλλη καταβολὴ χρηματικὴ διὰ τὰς ἀνάγκας καὶ τὴν ἀσθένειαν τῆς Μαριάνθης μου. Αὕτη δὲ ἐκ δραχμῶν ἑξακοσίων (ἀριθ. 600). (α)

Ἑλένη Φ. Πινιατόρου.

(α) Μὴ ὑπολογιζομένων ὅσων παρὰ τῶν ἀδελφῶν Μπασιᾶ

Ληξιαρχικὴ πρᾶξις ἀποβιώσεως.

Ἀρ. πράξ. 414.

Σήμερον τὴν 14 τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1877, ἡμέραν τρίτην καὶ ὥραν 9ην π. μ. ἐνεφανίσθη ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ Α. Φ. Γεωργιάδου, ληξιάρχου τοῦ Γ. καὶ Δ. τμήματος τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ὁ Ἐμμ. Μαυρομαρᾶς καὶ ἐδήλωσεν, ὅτι χθὲς περὶ τὴν 6. μ. μ. ὥραν εἰς τὴν ἐνορίαν Ἁγ. Κωνσταντίνου ἀπεβίωσεν ἡ Μαρία Μπασιᾶ Τυπάλδου ἐτῶν 14 ἐκ Κεφαλληνίας τέκνον ἀγνώστων γονέων (α) ἕνεκα φυματώσεως, καὶ ἀφοῦ ἐβεβαιώθημεν περὶ τῆς ἀποβιώσεώς της, συνετάξαμεν τὴν παροῦσαν πρᾶξιν ἐν τῷ ληξιαρχείῳ κ. τ. λ.

Πρῶτον νεκροταφεῖον Ἀθηνῶν.

Ὁ ὑποφαινόμενος ἐφημέριος τοῦ Α' δημοτικοῦ νεκροταφείου Ἀθηνῶν πιστοποιῶ ὅτι δι' ἐρεύνης πραχθείσης εἰς Γ' βιβλίον ἐνταφιασθέντων, ἀπήντησα σελ. 19 καὶ ὑπὸ αὔξοντα ἀριθμὸν 348 καὶ ὑπὸ χρονολογίαν 14

ἐδόθησαν δι' ἔξοδα τῆς τελευταίας ἀσθενείας τῆς Μαριάνθης, διὰ διδασκάλους, διὰ φορέματα καὶ δῶρα, δι' ἐκτάκτους ἀνάγκας αὐτῆς, συμποσοῦνται εἰς δραχμὰς 20500 μόνον ὅσα ἐπληρώθησαν εἰς τοὺς συζύγους Πινιατόρου λόγῳ διατροφῆς τῆς θυγατρὸς τοῦ Ῥήγου.

(α) Ὁ φερετροποιὸς δὲν εἶδε μητέρα κλαίουσαν ἐπὶ τοῦ νεκροῦ διὰ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομά της.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Ἰουνίου 1877 τὸ ὄνομα τῆς Μαριάνθης Πινιατόρου (α) καὶ εἰς ἔνδειξιν ὑποσημειοῦμαι.

Σπυρίδων Μπινιάρης ἱερεύς.

§ 6. *Διαδικασία ἐνώπιον τῶν Πρωτοδικῶν.*

Ἀγωγὴ Ἑλένης Φωκᾶ συζύγου Δημητρίου Πινιατόρου κατοίκου Ἀθηνῶν κατὰ Κοσμᾶ καὶ Εὐαγγελινοῦ ἀδελφῶν Τυπάλδων Μπασιᾶ. Ἐνώπιον τῶν ἐν Κεφαλληνίᾳ Πρωτοδικῶν.

Οἱ Σπυρίδων καὶ Ἀθανάσιος ἀδελφοὶ Τυπάλδοι Μπασιᾶ ἔζησαν ἀδιανέμητοι κατέχοντες ἀπὸ κοινοῦ τὴν οἰκογενειακὴν περιουσίαν εἰς κτήματά τινα ἐν Ληξουρίῳ συνισταμένην· ἀλλ' ὁ Ἀθανάσιος ἐπιδοθεὶς εἰς τὸ ἐμπόριον ἐσχημάτισε βαθμηδὸν σπουδαίαν κινητὴν περιουσίαν. Ὁ Σπυρίδων ἀποθανὼν κατέλιπε κληρονόμους τοὺς τέσσαρας υἱούς του Ρήγον, Κοσμᾶν, Εὐαγγελινὸν καὶ Γεράσιμον. Κατόπιν ἤτοι τὸ 1848 ἀπεβίωσεν ὁ Ἀθανάσιος ὅστις διὰ τῆς διαθήκης του ἐγκατέστησε κληρονόμον ἁπάσης τῆς κινητῆς καὶ ἐμπορικῆς περιουσίας του τὸν εἰρημένον ἀνεψιόν του Ρήγον, λαβόντα ἔκτοτε ἐν τῇ ἐξουσίᾳ του αὐτὴν καὶ ἐξακολουθήσαντα νὰ τὴν

(α) Ἡ ἀποθανοῦσα λαμβάνει τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς κληρονομίας τὴν ὁποίαν ἀντιπροσώπευεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μητρός.

διέπη ὡς κύριος μέχρι τέλους ζωῆς του, (α) ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐπωνυμίαν Ἀθανάσιος καὶ ἀνεψιοὶ Μπασιᾶ ὑφ' ἣν διεχειρίζετο τὸ αὐτὸ ἐμπόριον καὶ ὁ Ἀθανάσιος. Κατόπιν ἀπεβίωσε καὶ ὁ Γεράσιμος Μπασιᾶς ἄτεκνος καὶ ἀδιάθετος, ὅθεν τὸν διεδέχθησαν οἱ τρεῖς ἐπιζήσαντες ἀδελφοί.

Ὁ Ρήγος ἀποθανὼν κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1863 ἀφῆκεν ἔγγυον τὴν σύζυγόν του Ἑλένην Φωκᾶ, ἥτις τὸν ἑπόμενον μῆνα Ἰανουάριον 1864 ἔτεκε θυγάτριον ὀνομασθὲν Μαρία Ρήγου (β) Ἄνθη ἤτοι Μαριάνθη. Μετὰ καιρὸν δὲ ἡ Ἑλένη Φωκᾶ συζευχθεῖσα τὸν Δημήτριον Πινιατόρον ἔσχε μετ' αὐτοῦ τέσσαρα τέκνα, ὧν τὸ ἓν ἄρρεν ὀνόματι Γεώργιος. Καὶ ἡ Μαριάνθη καὶ ὁ Γεώργιος ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις (ἔνθα εἶχον ἀμφότεροι τὴν κατοικίαν των) ἡ μὲν τὸν Ἰούνιον, ὁ δὲ τὸν Ἰούλιον ε. ε.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχύων ἐν Ἀθήναις Ρωμαϊκὸς Νόμος κανονίζει τὰ τῆς κληρονομίας τῆς Μαριάνθης ὡς διαμενούσης καὶ κατοικούσης αὐτόθι κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ θανάτου της.

Ἐπειδὴ δυνάμει τοῦ Νόμου τούτου ἐλλείψει τοῦ πα-

(α) Ἡ κοινωνία τῆς Κεφαλληνίας ὅλη ἔβλεπε τὸν Ρήγον ἐργαζόμενον καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ συνεργαζομένους ἐπ' ὀνόματι τῆς ἑταιρίας Ἀθ. Μπασιᾶ καὶ ἀνεψιοί, διὰ κοινὸν αὐτῶν λογαριασμὸν, καὶ ἡ ἐμπορικὴ αὐτῶν ἀλληλογραφία παρέχει πλήρη τούτου ἀπόδειξιν.

(β) Τὸ Ρήγο προσετέθη παρὰ τῆς κυρίας Πινιατόρου ἵνα δείξῃ ὅτι ἐνεθυμεῖτο τὸν πατέρα τῆς θυγατρὸς, ὅπερ ὅμως πραγματικῶς δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ ὀνόματι Μαριάνθη.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

τρὸς τῆς Μαριάνθης, κληρονόμος αὐτῆς ἐστὶν ἡ ἐνάγουσα μήτηρ της.

Ἐπειδὴ ὡς εἴρηται τὴν περιουσίαν τοῦ Ἀθανασίου Μπασιᾶ ἐκληρονόμησεν ὁ Ρήγος Μπασιᾶς καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του ἡ θυγάτηρ του Μαριάνθη, ἧς κληρονόμος εἶναι ἡ ἐνάγουσα. Ἡ περιουσία δὲ αὕτη συνίσταται ἐκ διαφόρων κινητῶν καὶ χρημάτων ἀναβαινόντων ἀμφοτέρων εἰς τὸ ποσὸν φράγκων 1,300,000.

Ἐπειδὴ προσέτι ἀνήκουν εἰς τὴν Μαριάνθην τὰ ἀποκτηθέντα παρὰ τοῦ πατρός της ἀκίνητα καὶ τὸ ἓν ἥμισυ ἕκτον τῶν ἄλλων ἀκινήτων τῆς ἀδελφότητος Μπασιᾶ (α) ἐξ' ὧν σημειοῦμεν κατωτέρω τινὰ ἐπιφυλαττόμενοι νὰ ζητήσωμεν ἀκολούθως τὰ ὑπολειπόμενα.

Ἐπειδὴ τὴν περιουσίαν ταύτην κατέλαβον ἄνευ δικαιώματος καὶ κακῇ τῇ πίστει (β) οἱ ἐναγόμενοι ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ εἰρημένου Ρήγου, ἑπομένως ἐνέχονται νὰ παραιτήσωσιν εἰς τὴν ἐνάγουσαν τὴν ὅλην περιουσίαν μετὰ τῶν ἐμπορικῶν κερδῶν, τῶν εἰσοδημάτων τῶν κτημάτων, καὶ τῶν νομίμων τόκων τῶν κεφαλαίων

(α) Αἱ διαθῆκαι τοῦ Ἀθανασίου καὶ τοῦ Σπυρίδωνος ῥητῶς ἀποκλείουσι τὸν Ρήγον ἀπὸ τῆς κληρονομίας τῶν ἀκινήτων ἀλλ' ἡ κ. Πινιατόρος θέλει καὶ τὰ κινητὰ, καὶ τὸ ἐμπορεῖον τοῦ Ἀθανασίου, καὶ τ' ἀκίνητα τῆς ἀδελφότητος Μπασιᾶ.

(β) Ὀλίγην αἰδὼ ἡ ἐνάγουσα δεικνύει μεμφομένη ἐπὶ κακῇ πίστει τοὺς ἐναγομένους διότι ἔλαβον εἰς τὴν κατοχὴν των τὴν κληρονομίαν τοῦ πατρὸς, τοῦ θείου καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.

μέχρι τῆς παραδόσεως κατὰ τὰ μέτρα καὶ ποσὰ κατωτέρω μνημονευόμενα. (α)

Ἐπειδὴ ὡς πληροφοροῦμαι ἴσως οἱ ἀδελφοὶ ἐπικαλεσθῶσι δύο ἔγγραφα συνταχθέντα δῆθεν παρὰ τοῦ Ρήγου Μπασιᾶ, δηλαδὴ τὸ ἰδιωτικὸν συμβόλαιον ἀπὸ 3 Μαΐου 1862 καὶ τὴν διαθήκην ἀπὸ 17/29 Δεκεμβρίου 1863. Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ νόμιμος μερὶς τῆς Μαριάνθης δὲν ἠδύνατο νὰ μειωθῇ ἐξ οἱωνδήποτε πράξεων τοῦ πατρός της, αἱ εἰρημέναι δύο πράξεις εἰσὶν ἄκυροι καὶ ἀνεπίδεκτοι νομίμων ἀποτελεσμάτων διὰ πολλοὺς λόγους, τυπικοὺς καὶ κατ' οὐσίαν, ὧν οἱ κυριότεροι εἶναι οἱ ἑξῆς.

α'.) Τὸ συμβόλαιον καί τοι ἀποτελοῦν οὐσιωδῶς δωρεὰν δὲν ἐγένετο συμβολαιογραφικῶς, οὐδὲ περιεβλήθη τῶν ἄλλων διατυπώσεων ὑπὸ τοῦ Ἰονίου Κώδικος ἀπαιτουμένων ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος. Ἄλλως καὶ ἐγκύρως ἂν εἶχε συνομολογηθῇ τὸ ῥηθὲν συμβόλαιον, αὐτὸ ἠκυρώθη αὐτοδικαίως διὰ τῆς ἐπιγεννήσεως τῆς Μα-

(α) Ὁ κ. Πινιατόρος ὡς νομικὸς δὲν ἠμπορεῖ ν' ἀγνοῇ ὅτι ἡ μερὶς τοῦ Γερασίμου προσαυξάνει τὰς τῶν συγκληρονόμων αὐτοῦ Κοσμᾶ καὶ Εὐαγγελινοῦ, διότι διὰ τῶν διαθηκῶν τοῦ Ἀθανασίου καὶ τοῦ Σπυρίδωνος οἱ τρεῖς ἐγκαθίστανται συνημμένως κληρονόμοι ἐπὶ τῶν ἀκινήτων, ἀποκλειομένου τοῦ Ρήγου. Ἀλλ' οἱ σύζυγοι Πινιατόρου ἐπικαλούμενοι τὴν διαθήκην τοῦ Ἀθανασίου ὡς τίτλον αὐτῶν πρὸς ἀπόκτησιν τῶν ἀμυθήτων ἑκατομμυρίων τῆς ἐπωνυμίας Ἀθ. Μπασιᾶ καὶ ἀνεψιοὶ, θέτουσι τὰς διαθήκας κατὰ μέρος, ζητοῦντες καὶ τὴν ἀκίνητον περιουσίαν τῶν ἀδελφῶν Μπασιᾶ.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΣΤ. ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΜΟΥ 1927
ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ριάνθης, θυγατρὸς τοῦ Ρήγου, γεννηθείσης τὴν 13 Ἰανουαρίου 1864, ἤτοι μετὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἐγγράφου καὶ τὸν θάνατον τοῦ πατρός της.

β'.) Ἡ διαθήκη περιέχει διορισμὸν ἐπιτρόπων ἀνικάνων κατὰ τὸ ἄρθρον 313 ἐδαφ. 4ον καὶ 5ον τοῦ Ἰονίου Κώδικος.

Προσέτι περιέχει ὀρφανικὴν ὑποκατάστασιν νομίμως ἀνέφικτον παραβιάζουσαν τὴν νόμιμον μερίδα τῆς μητρὸς τῆς Μαριάνθης, καταπεσοῦσαν ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ θανάτου αὐτῆς, καὶ ἐν οἱαδήποτε περιπτώσει μὴ ἐπιτρεπομένην παρὰ τοῦ Ἰονίου Κώδικος ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου ἐγένετο, ἡ αὐτὴ δὲ διαθήκη εἶναι καὶ τυπικῶς ἄκυρος.

1) Διότι ἐνῷ αὕτη ἦτο γεγραμμένη παρ' ἄλλου, καὶ ὑπογεγραμμένη ἁπλῶς παρὰ τοῦ διαθέτου, ἑπομένως ἀπῃτεῖτο κατὰ τὰ ἄρθρ. 889 καὶ 890 συνδυαζόμενα τοῦ Ἰονίου Κώδικος, νὰ ἐπαναλάβῃ ὁ διαθέτης ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων ὅτι τὸ ἀναγνωσθὲν αὐτῷ παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου ἔγγραφον εἶναι ἡ ἀληθὴς διαθήκη του, παρέλειψε νὰ δηλώσῃ ὁ διαθέτης ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων ὅτι τῷ ἀνεγνώσθη παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου ἡ διαθήκη. 2) Εἰς περιτύλιγμα κλείεται καὶ παραδίδεται κατὰ νόμον ἡ διαθήκη ἐὰν ἐγκρίνῃ τοῦτο ὁ διαθέτης, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως κατὰ βούλησιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ συμβολαιογράφου ἐκλείσθη καὶ ἐσφραγίσθη τὸ ἔγγραφον τῆς διαθήκης. 3) Κατὰ τὰ μνησθέντα ἄρθρα αἱ περὶ τὴν παράδοσιν τῆς μυστικῆς διαθήκης ἀπαιτούμεναι διατυπώσεις ὡς καὶ ἡ σύνταξις αὐτῆς πρέπει νὰ γίνωνται κατὰ συνέχειαν ἄνευ διακοπῆς ἢ ἀνα-

βολῆς, χωρὶς παρεκτροπὰς εἰς ἄλλας πράξεις, καὶ χωρὶς ὁ συμβολαιογράφος, ὁ διαθέτης καὶ οἱ μάρτυρες νὰ ἐξέλθωσιν ἀπὸ τὸν τόπον εἰς τὸν ὁποῖον ἐκτελοῦνται αἱ εἰρημέναι ἐργασίαι· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ἀναγκαία αὕτη ἑνότης τῆς πράξεως δὲν ἐτηρήθη· ἰδίως δὲν βεβαιοῦται ἡ παρουσία τῶν μαρτύρων κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ὑποθέσεως, ἤτοι τῆς πράξεως τῆς παραδόσεως, καὶ κατὰ τὴν ἐπὶ τέλους ἀνάγνωσιν αὐτῆς, ἀγνοεῖται πότε ἐγένετο τὸ ἀντίγραφον αὐτῆς, καὶ πότε συνετάχθη ἡ ὑπεγράφη αὐτή τε καὶ ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ τυλίγματος. Δὲν ὑπάρχει συνέχεια μεταξὺ παραδόσεως καὶ σφραγίσεως τῆς διαθήκης, περὶ δὲ τῶν περαιτέρω ἐργασιῶν γίνεται λόγος αὐτῆς ἁπλῶς ὡς μελλουσῶν γενέσθαι κατὰ συνέχειαν, παρέπεται δὲ ἑτέρα πρᾶξις, καταχώρησις τῆς ἐπιγραφῆς καλουμένη, καθ' ἑαυτὴν ἔκνομος, ἀνίσχυρος καὶ μηδόλως ἀπαρτίζουσα μέρος τῆς διαθήκης.

γ') Τότε συμβόλαιον καὶ ἡ λεγομένη διαθήκη τοῦ Ῥήγου εἶναι ἀπαύγασμα δόλου καὶ πλάνης οὐχὶ προϊὸν τῆς ἐλευθέρας αὐτοῦ βουλήσεως. Περὶ τούτου δὲ μαρτυροῦσιν αὐτὰ τὰ πράγματα οἷον.

Τὸ συμβόλαιον δὲν μετεγράφη, δὲν ἐδημοσιεύθη, δὲν ἐξετελέσθη, δὲν εὑρέθη τὸ τρίτον αὐτῆς πρωτότυπον τὸ δῆθεν ὑπὸ τοῦ Ῥήγου ληφθὲν· ἡ ἀπομόνωσις τοῦ Ῥήγου διαρκούσης τῆς τελευταίας νόσου του, ἡ κατάστασις εἰς ἣν εὑρίσκετο ὅτε συνετάχθη ἡ διαθήκη, ὁ τόπος τῆς διαθήκης καὶ τὰ συντελέσαντα εἰς αὐτὴν πρόσωπα, ἡ μετὰ τὸν θάνατόν του παραγκώνισις τῶν ἀληθῶν ἐμπορικῶν βιβλίων του ἐπὶ προφάσει ὅτι ἦσαν ἀρχαῖα καὶ ἄχρηστα, πρὸ πάντων τὸ πρωτάκουστον καὶ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

μοναδικὸν ἐν τῷ κόσμῳ τοῦ περιεχομένου τοιαύτης διαθήκης. καθ' ὅσον ἀδυνατεῖ τις νὰ πιστεύσῃ ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχων τὰς φρένας σώας καὶ οὐχὶ τεταραγμένον τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν ἐξ ἀκατανοήτου μίσους καθ' ἑαυτοῦ καὶ τοῦ ἰδίου αἵματος, ἐγύμνωσεν ἑαυτὸν ἔτι ζῶν τῶν δύο τρίτων τῆς μεγάλης περιουσίας του, καὶ χάριν ἄλλων πρὸς οὓς μάλιστα δὲν ἔχει συμπαθείας, καὶ ὅτι ἐν στιγμῇ θανάτου διέθεσεν ὑπὲρ αὐτῶν καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ἑτέρου τρίτου, ὅτι ἐπενόησε παντοῖα τεχνάσματα ἵνα σμικρύνῃ, δεσμεύσῃ καὶ εἰ δυνατὸν μηδενίσῃ τὴν νόμιμον μερίδα τοῦ μὴ εἰσέτι γεννηθέντος τέκνου του ἔστω καὶ ἄρρενος, καὶ ὅτι τοιαύτην μανίαν ἀνέδειξεν εἰς τὸ νὰ τὸ ἀδικήσῃ, ὥστε οὔτε τοὺς φυσικοὺς ἀντιπροσώπους καὶ προστάτας τῇ ἐπέτρεψε νὰ ἔχῃ, ἰδίως τὴν ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἀναγκαίως δι' αὐτὸ ἐνδιαφερομένην μητέρα, (α) ἀλλὰ τὸ ὑπόβαλεν ἄνευ μάλιστα τῆς ἀσφαλείας ἀπογραφῆς εἰς τὴν διοίκησιν καὶ διεύθυνσιν τῶν ἀδελφῶν καὶ καθ' ἃς ἀκόμη περιπτώσεις ἤθελε τοὺς ἔχει ἀντιδίκους.

(α) Ἀπαραδειγμάτιστος πλεονεξία ἠδύνατο νὰ κάμῃ τοὺς συζύγους Πινιατόρου νὰ πιστεύσωσιν ὅτι ὁ Ῥήγος ἔχων σῶον τὸν νοῦν ἤθελεν ἀπογυμνώσει τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἀπὸ τῆς πατρικῆς των περιουσίας διὰ νὰ τὴν κληροδοτήσῃ εἰς τοὺς σύζύγους Πινιατόρου. Τὰ δὲ ἐπελθόντα γεγονότα ἀπέδειξαν πόσον ὁ Ῥήγος εἶχε σῶον τὸν νοῦν θέτων τὸ τέκνον ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν ἀδελφῶν του. Ἀτυχῶς ὁ νόμος δὲν ἠδύνατο νὰ προΐδῃ τοιοῦτον κίνδυνον ὁποῖον ὁ Ῥήγος προεῖδεν διὰ τὸ τέκνον αὐτοῦ μένον εἰς τὰς χεῖρας τῆς μητρός.

Ἐπειδὴ ὁπωσδήποτε, καὶ ἂν τὸ δικαστήριον θεωρήσῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμόσιμον τὸν Ἰόνιον κώδικα, πάλιν κατὰ τὸ ἄρθρ. 636 τοῦ αὐτοῦ κώδικος ἔχω κλίσιν εἰς τὴν κληρονομίαν τῆς θυγατρός μου Μαριάνθης· διότι ἂν μὲν ἔρχωνται εἰς τὴν κληρονομίαν της τὰ ἄνω μνησθέντα τέσσαρα ἐπιζήσαντα αὐτῇ τέκνα μου, δικαιοῦμαι λαμβάνειν ἓν καὶ ἥμισυ τέταρτον τῆς κληρονομίας τῆς Μαριάνθης, τουτέστιν ἓν τέταρτον ὡς μήτηρ αὐτῆς καὶ ἥμισυ τέταρτον ὡς κληρονόμος μετὰ τοῦ συζύγου μου τοῦ μετ' οὐ πολὺ ἀποβιώσαντος υἱοῦ μου Γεωργίου, καθὸ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἀνεωχθήσης ἐν Ἀθήναις καὶ ἑπομένως ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῶν Ῥωμαϊκῶν νόμων, ἂν δ' ἔρχωνται εἰς τὴν εἰρημένην κληρονομίαν ἄλλος τε, ἢ καὶ αὐτοὶ οἱ ἀντίδικοι, δικαιοῦμαι λαμβάνειν ὅσον ὁ κληρονόμος, ἢ ἕκαστος τῶν κληρονόμων.

Διὰ ταῦτα, καὶ μὲ πᾶσαν ἐπιφύλαξιν νὰ ὑποβάλω ἐν δέοντι νέους λόγους καὶ νὰ ζητήσω ἀκολούθως καὶ ἕτερα κινητὰ ἢ ἀκίνητα, παραλειφθέντα ἐν τῇ παρούσῃ, καλῶ τοὺς ἀντιδίκους ἐμπροθέσμως ἐνώπιον τοῦ ἀνωτέρω δι-καστηρίου, καὶ

Ἐξαιτοῦμαι. Νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ παροῦσα ἀγωγή μου.

Νὰ δικασθῇ ὅτι ἡ ἐνάγουσα καλεῖται εἰς τὴν κληρονομίαν τῆς Μαριάνθης Μπασιᾶ καὶ ἑπομένως τοῦ Ῥήγου ὡς μήτηρ καὶ μόνη πλησιεστέρα συγγενής.

Νὰ κηρυχθῶσιν ἄκυρα τὸ συμβόλαιον ἀπὸ 3 Μαΐου

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

1862 καὶ ἡ διαθήκη ἀπὸ 27/29 Δεκεμβρίου 1863 περὶ ὧν ἀνωτέρω εἴρηται, ἀναγνωριζομένου τοῦ δικαιώματός μου ὡς μόνης κληρονόμου τῆς Μαριάνθης Μπασιᾶ, κληρονόμου αὐτῆς ἀποκλειστικῆς τοῦ πατρός της Ῥήγου Μπασιᾶ· νὰ καταδικασθῶσι δὲ ἀλληλεγγύως οἱ ἀντίδικοι Κοσμᾶς καὶ Εὐαγγελινὸς Μπασιᾶ.

Α΄. Νὰ μοὶ ἐγκαταλείψωσι καὶ παραδώσωσι τὴν κατοχὴν ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἕκτου τῶν ἑξῆς κτημάτων.

Τῆς χαμογαίου οἰκίας ἐν τῇ πόλει Ληξουρίου, συνοικίᾳ Παντοκράτωρος, ὁροθετουμένης δυτικῶς παρὰ δημοσίου πλατείας, νοτίως παρὰ δημοσίου ὁδοῦ, ἀρκτικῶς παρ' ἑτέρας ὁδοῦ καὶ ἀνατολικῶς μὲ οἰκόπεδον τῶν ἀδελφῶν Μπασιᾶ, περιλαμβάνουσαν ἕνδεκα ἀποθήκας

Τῆς ἑτέρας οἰκίας ἐν τῇ πόλει Ληξουρίου, ὁροθετουμένης δυτικῶς παρὰ οἰκοπέδου τῶν αὐτῶν Μπασιᾶ, μεσημβρινῶς παρ' ὁδοῦ, ἀρκτικῶς παρ' ὁδοῦ, τοῦ οἰκοπέδου ἐν Ληξουρίῳ κατὰ τὴν παραλίαν συνοικίᾳ Ἀναλήψεως, ὁροθετουμένου δυτικῶς μὲ κληρονόμον Σπυρ. Κατζαΐτη, ἀνατολικῶς ὁδοῦ, ἀρκτικῶς Ἰωάννου Γερολάνου.

Τῆς σταφίδος εἰς παλαιόκαστρον ἐν θέσει βρύσι, περιφερείας Ληξουρίου, ὁροθετουμένης δυτικῶς ὁδὸς, μεσημβρινῶς κληρονομίας Ἀναστασίου Μελισσινοῦ.

Τῆς σταφίδος καὶ ἀμπέλου εἰς θέσιν Μαρτινιᾶ Ληξουρίου ὁροθετοῦντος ἀρκτικῶς καὶ δυτικῶς αὔλαξ, ἀνατολικῶς Μαρίνου Κεντιλίνη.

Τῆς σταφίδος καὶ ἀμπέλου εἰς θέσιν παφυλάτου, περιφερίας Παφυλάτου ὁροθετουμένης βοριοδυτικῶς Παναγῆ Ἀνεζουλάβου καὶ δρόμος καὶ ἀνατολικῶς κληρο-

νομίας Ἀλεξάνδρου Τυπάλδου Πρετεντέρη. Προσέτι πάντα τὰ λοιπὰ ἀκίνητα ὅσα ἀναφέρονται ἐν τῇ ἀπογραφῇ 1/13 Ἰανουαρίου 1864 ἣν οἱ ἀντίδικοι συνέταξαν διὰ τοῦ πρώην συμβολαιογράφου Κεφαλληνίας Εὐαγγέλου Προύτζου πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῶν, ἀξιοῦντες ὅτι ἦσαν ἐπίτροποι τῆς Μαριάνθης Μπασιᾶ.

Β΄.) Νὰ ἀποδώσωσι τῇ ἐναγούσῃ τοὺς καρποὺς τῆς ὡς ἀνωτέρω ἀναλογούσης ἡμῖν μερίδος τῶν ἀκινήτων ἐκ φράγκων 2, 700 κατ' ἔτος ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ῥήγου Μπασιᾶ, λαβόντος χώραν τὴν 30 Δεκεμβρίου 1863 ἄχρι τῆς πρὸς ἡμᾶς παραδόσεως τῶν εἰρημένων κτημάτων.

Γ΄.) Νὰ μοὶ δώσωσι καὶ πληρώσωσι φράγκα 1, 200, 000, ἃς ὅ ἀνέρχεται ἡ κινητὴ περιουσία τοῦ ἄνω Ῥήγου Μπασιᾶ.

Δ΄.) Νὰ μοὶ πληρώσωσι τὰ ἐμπορικὰ κέρδη καὶ προσαυξήσεις τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ κινητῆς περιουσίας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ μνησθέντος Ῥήγου ἕως σήμερον συνισταμένης εἰς φράγκα, 1,700,000.

Ε΄.) Ἐπικουρικῶς, νὰ δώσωσι λογοδοσίαν τῆς ἄνω περιουσίας καὶ διαχειρήσεώς των καθ' ἅπαν τὸ μνησθὲν χρονικὸν διάστημα.

Ϛ΄.) Νὰ πληρώσωσι τόκον 10 0/0 ἐτησίως ἐπὶ ἑκάστου ποσοῦ μείναντος εἰς χεῖρας των καθ' ἕκαστον ἔτος ἕκτοτε μέχρι ἐξοφλήσεως.

Η΄.) Νὸ πληρώσωσι τόκον 10 0/0 ἐτησίως ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς Μαριάνθης ἕως σήμερον καὶ ἀποπληρωμῆς ἐπὶ τῆς ὅλης νῦν ὑπαρχούσης εἰς χεῖρας των κινητῆς περιουσίας ἡμῶν.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Ἐπιβοηθητικῶς δὲ, καὶ προκειμένου νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ Ἰόνιος κώδηξ, θέλει ἀναγνωρισθῇ τὸ δικαίωμά μου τοῦ νὰ συνέλθω καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον εἰς τὴν κληρονομίαν τῆς Μαριάνθης τῇ ἀκυρώσει τοῦ εἰρημένου συμβολαίου καὶ διαθήκης, καὶ θέλει ἐπιδικασθῶσιν ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω κεφάλαια, καταδικασθῶσι δὲ οἱ ἀντίδικοι ἀλληλεγγύως ὡς ἐν αὐτοῖς κατὰ τὸ ἓν ἥμισυ τέταρτον, καλουμένων τότε εἰς τὴν κληρονομίαν ὡς πλαγίων συγγενῶν τῶν τεσσάρων τέκνων μου Ἄννης, Ὄλγας, Γεωργίου καὶ Ἰφιγενείας Πινιατόρων καὶ ἀποκλειομένων τῶν ἀντιδίκων Κοσμᾶ καὶ Εὐαγγελινοῦ Μπασιᾶ.

Η΄.) Νὰ καταδικασθῶσιν εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην.

Ἀργοστόλιον 10 Σεπτεμβρίου 1877.

Ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος καὶ ἀντίκλητος
Δ. Σπινέλης.

§ 8. *Ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις.*

Ἀριθ. 1484.

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Κεφαλληνίᾳ Πρωτοδικῶν. Συγκείμενον ἐκ τῶν δικαστῶν Κ. Γ. Μακκᾶ προέδρου Ἀριστ. Τσουλάτη καὶ Γ. Τσακάλου. Συνεδριάσαν δημοσίᾳ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ αὐτοῦ κατὰ τὴν 11 ἐνδεκάτην Ὀκτωβρίου 1877. (α)

(α) Παραλείπονται τὸ διηγηματικὸν, γνωστὸν ἐκ τῆς ἀνω-

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἑξῆς περικοπῶν τῆς ἐκθέσεως τῆς παραδόσεως τῆς μυστικῆς διαθήκης « καὶ μένοντας μόνος μου ἐγὼ ὁ συμβολαιογράφος μετὰ τοῦ κυρίου Ῥήγου, ἀνέγνωσα εὐκρινῶς τὸ αὐτὸ χαρτίον ὁποῦ μοῦ παρέδωκεν ὁ Κύριος Ῥήγος, καὶ ἀφοῦ καλῶς τὸ ἤκουσε μοῦ εἶπεν ὅτι αὐτὸ τὸ ἔγγραφον ὁποῦ τοῦ ἐδιάβασα γραμμένο ἀπὸ ἄλλης χειρὸς, καὶ ὑπογεγραμμένο παρ' αὐτοῦ, ἐμπεριέχει τὴν ἀληθινήν του καὶ ἐλευθέραν γνώμην καὶ θέλησιν καὶ ἐνδιάθηκον διάταξίν του. Ἀμέσως προσεκάλεσα. . . (α). . . καὶ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτῶν ὁ κύριος Ῥήγος Τυπάλδος Μπασιᾶς κρατῶντας τὸ αὐτὸ χαρτίον εἶπεν ἐνώπιον τῶν μαρτύρων ὅτι αὐτὸ εἶναι ἡ διαθήκη του, γραμμένη δι' ἄλλης χειρὸς καὶ ὑπογεγραμμένη ἀπὸ αὐτὸν, καὶ μοὶ τὴν παρέδωκε.» Σαφῶς βεβαιοῦται ὅτι αὐτὸ τὸ ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου ἀναγνωσθὲν τῷ διαθέτῃ ἔγγραφον παρέδωκεν ὕστερον ὁ διαθέτης ἐνώπιον τῶν μαρτύρων εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον, ἐπαναλαβὼν ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθὴς διαθήκη του, ὅπερ ὁ νομοθέτης ἰδίως ἠθέλησε νὰ ἐξασφαλίσῃ, ὅπως μὴ γίνῃ ἀντικατάστασις, ἢ ὑποβολή τις τοῦ ἐγγράφου τῆς διαθήκης ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου· ἀπορριπτέα ἑπομένως ὡς μὴ νόμιμος ἀποβαίνει ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου ἔνστασις τῆς ἐναγούσης.

Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἑτέρα ἔνστασις ἡ στηριζομένη εἰς τὸν

τέρω καταχωρισθείσης ἀγωγῆς τῆς κ. Πινιατόρου, καὶ αἱ αἰτιολογίαι, αἱ μὴ ἔχουσαι σχέσιν πρὸς τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου ἐκκρεμῆ δίκην.

(α) Τοὺς μάρτυρας.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

λόγον ὅτι ὁ συμβολαιογράφος αὐθαιρέτως καὶ ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ διαθέτου ἔκλεισεν ἐντὸς περιτυλίγματος καὶ ἐσφράγισε τὸ ἔγγραφον τῆς διαθήκης, ἀπορρίπτέα καὶ ἀβάσιμος καθίσταται, καθόσον ἐκ τῆς σχετικῆς περικοπῆς τῆς πράξεως τῆς παραδόσεως, ἀριδήλως καταδεικνύεται ὅτι τῇ ἐγκρίσει τοῦ διαθέτου περιτυλίχθη ἡ διαθήκη.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνόλου τῆς πράξεως καταδεικνύεται προσέτι ὅτι ἐξεπληρώθησαν ἅπασαι αἱ διατυπώσεις αἱ διαγεγραμμέναι ὑπὸ τῶν συνδυασμένων ἄρθρ. 889 καὶ 890 τοῦ Ἀστυκοῦ νόμου, τῶν τροποποιηθέντων ὑπὸ τῆς ΜΓ'. πράξεως τοῦ Ζ'. Κοινοβουλίου· σαφῶς δὲ βεβαιοῦται ὅτι κατὰ συνέχειαν καὶ ἄνευ διακοπῆς, ἢ ἀναβολῆς ἐνεργήθησαν κατὰ σειρὰν αἱ διατεταγμέναι διατυπώσεις, χωρὶς νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τοῦ τόπου, ἔνθα αὗται ἐξετελέσθησαν, ὅτε συμβολαιογράφος, ὁ διαθέτης, καὶ οἱ μάρτυρες. Τηρηθεισῶν ἑπομένως τῶν νομίμων διατυπώσεων δὲν ὑπάρχει ἡ ἀκυρότης ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 914 διατασσομένη, καὶ ἀπορρίπτέαι εἰσὶν ἅπασαι αἱ ἀκυρωτικαὶ ἐνστάσεις τῆς ἐναγούσης αἱ διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν προτάσεων (18—30 αἰτ.) ὑποβαλλόμεναι, ὡς μὴ βάσιμοι· τόσῳ δὲ μᾶλλον ἀπορρίπτέαι εἰσὶ καθόσον δὲν ἀπαιτεῖται ὅπως ὁ συμβολαιογράφος κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν νομίμων διατυπώσεων μεταχειρίζεται αὐτολεξεὶ τὰς αὐτὰς λέξεις καὶ τὰς αὐτὰς φράσεις τοῦ νόμου, δύναται νὰ μεταχειρισθῇ καὶ ἄλλας ταυτοσήμους, ἀρκεῖ νὰ καταδεικνύηται, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ ἐκπλήρωσις τῶν τύπων· τὴν τοιαύτην ἀρχὴν παρεδέχθησαν καὶ ἠκολούθησαν, οὐ μόνον ἡ γαλλικὴ νο-

μολογία καὶ οἱ γάλλοι συγγραφεῖς ἀλλὰ καὶ αὕτη ἡ νομολογία τοῦ ἀνωτάτου Συμβουλίου κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἑρμηνείαν τῶν ἄρθρ. 887=890 καὶ 994 (ἀποφ. τῆς 2 Μαΐου 1860 ἐν σελ. 242 ἀποφ. τῆς Μαρτίου 1834 ἐν σελ. 83—ἀπόφ. 4 Αὐγούστου 1846 ἐν σελ. 165)·

Ἐπειδὴ καὶ ἀληθὲς ἂν θεωρηθῇ ὅτι οἱ διὰ τῆς προσβαλλομένης διαθήκης διορισθέντες ἐπίτροποι τῆς Μαριάνθης, Εὐαγγελινὸς καὶ Κοσμᾶς Μπασιᾶς ὑπήγοντο εἰς ἀπαγορευτικήν τινα περὶ ἀνικανότητος πρὸς τὸ ἐπιτροπεύειν διάταξιν, ἐκ τῶν προβλεπομένων ἐκ τοῦ ἄρθρ. 313 τοῦ ἀστυκοῦ Νόμου, πάλιν ὁ διὰ διαθήκης διορισμὸς τοιούτων ἀνικάνων ἐπιτρόπων δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα τῆς διαθήκης ἀλλὰ δύναται νὰ ἦνε λόγοι πρὸς ἀπόκλεισιν τῆς ἐπιτροπείας καὶ πρὸς ἀποπομπὴν ἐξ αὐτῆς τῶν διορισθέντων (ἄρθ. 314 ἀστ. Νόμου) ὥστε αἱ σχετικαὶ ἐνστάσεις τῆς ἐναγούσης αἱ διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ διὰ τῶν προτάσεων (αἰτιολογ. 16 καὶ 52) ὑποβαλλόμεναι ἀπορρίπτέαι, ὡς μὴ νόμιμοι, τυγχάνουσιν.

Ἐπειδὴ ἡ ἑτέρα ἔνστασις τῆς ἐναγούσης δι' ἧς διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν προτάσεων (αἰτ. 16, 67 καὶ 68) προσβάλλεται ἡ διὰ τῆς διαθήκης τοῦ Ῥήγου ταχθεῖσα ὀρφανικὴ ὑποκατάστασις ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη δὲν ὑφίσταται κατὰ τὸν Ἰόνιον νόμον, δὲν εἶναι νόμιμος. Ὡς πρὸς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου δὲν δύναταί τις ν' ἀνατρέξῃ οὔτε εἰς τὴν γαλλικὴν νομολογίαν οὔτε εἰς τὰς τῶν γάλλων νομοδιδασκάλων καὶ ἑρμηνευτῶν τοῦ κώδικος γνώμας, διότι ἀληθῶς αὕτη δὲν ἰσχύει ἐν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Γαλλία, οὐχὶ ὅμως διότι ἀπηγορεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 896, τοῦ ἀστυκοῦ γαλλικοῦ Νόμου, ἀλλὰ διότι ὅτε ἐγένετο ὁ ἀστυκὸς νόμος ἤτε ὀρφανικὴ καὶ ἡ οἱονεὶ ὀρφανικὴ ὑποκατάστασις ἦσαν κατηργημέναι διὰ ῥητῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 64 τοῦ νόμου τῆς 17 nivose ἔτους II ὥστε καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀστυκοῦ νόμου ἐθεωρήθησαν ὡς μείνασαι κατηργημέναι διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγου ὅτι ὁ κώδηξ δὲν τὰς ἐπανέφερεν (ἰδὲ Merlin Bepert ἐν λέξει substitution di recte § 2 ἀρ. 16 καὶ § 3 ἀρ. 10. Ἰδὲ καὶ νομολογίαν ἐν περιοδικῷ Sirey, ἔτει 1809 μέρ. 2 σελ. 101 καὶ ἔτους 1813 μέρ. 2 σελ. 328) ἀλλ' ὀφείλει τις νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν Ἰόνιον νομοθεσίαν, ἀνατρέχων μόνον εἰς τὴν ὁριστικὴν ἔρευναν τοῦ πρὸ τοῦ ἀστυκοῦ κώδικος ἰσχύοντος ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις δικαίου μέχρι αὐτοῦ συμπεριλαμβανομένου.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 791 τοῦ ἀστυκοῦ κώδικος ὀρθῶς ἑρμηνευόμενον ἀπηγόρευσε μόνον τὰς καταπιστευματικὰς ὑποκαταστάσεις, τὰς κυρίως ὑποκαταστάσεις λεγομένας, ἠθέλησε δηλονότι νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀπαγόρευσιν αὐτῶν ἐκείνων, ἣν διὰ τοῦ τριακοστοῦ τετάρτου νόμου τοῦ δευτέρου Κοινοβουλίου « per ragobarl e ei mitare le sostituzioni fideicomissarie» τὸ πρῶτον νομοθετικῶς εἶχε διατάξει. Παραβάλλων τις τὸν ὁρισμὸν περὶ ὑποκαταστάσεων τοῦ ἄρθρου 791 τοῦ ἀστυκοῦ νόμου, πρὸς τὸ προοίμιον τῆς εἰρημένης ἀπὸ 12 Μαΐου 1825 πράξεως τῆς Γερουσίας, πείθεται ὅτι ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν νόμων τούτων αἱ καταπιστωματικαὶ μόνον ὑποκαταστάσεις ἀπηγορεύθησαν, διότι πράγματι αὗται

καὶ μόναι συνιστῶσιν ἐπικίνδυνον ὑποδιαίρεσιν τῶν ἰδιοκτησιῶν, καθιστῶσι ἀναπαλλοτριώτους αὐτὰς δι' αἰωνίων δεσμῶν, παρακωλύουσι τὴν πρόοδον τῆς γεωργίας καὶ τὴν αὔξησιν τοῦ πλούτου, ἐξασθενοῦσι τὸ πρὸς τὰς ἐπιχειρήσεις πνεῦμα, διαλύουσι τοὺς οἰκογενειακοὺς δεσμοὺς, καὶ ἐνσπείρουσι διχονοίας μεταξὺ τῶν μελῶν μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, ἐνῷ τουναντίον διὰ τῆς ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως, οὐδὲν τούτων συμβαίνει. Ἅμα τῇ ὑπερβάσει τῆς ἡλικίας, καθ' ἣν διατελεῖ ἀνίκανος ὁ ἄνηβος νὰ διαθέσῃ ἀτονεῖ ἡ ὑποκατάστασις, καὶ ἑπομένως δὲν ὑφίστανται τὰ τοῦ ἄρθρ. 794 στοιχεῖα τὰ ἀπαρτίζοντα τὴν ἀπηγορευμένην ὑποκατάστασιν, ἤτοι ἡ διατήρησις καὶ ἡ ἀπόδοσις τῶν κληρονομικῶν κτημάτων παρὰ τοῦ ἐγκαταστάτου κληρονόμου εἰς τὸν ὑποκατασταθέντα.

Ἐπειδὴ ἐὰν ὁ νομοθέτης ἠνγόῃ νὰ παρεμποδίσῃ τὰς ὀρφανικὰς ὑποκαταστάσεις, ῥητῶς ἔπρεπε νὰ τὰς ἀπαγορεύσῃ, περιορίζων τὸ δικαίωμα ὅπερ κατὰ τὸ ἄρθρον 788 τοῦ κώδυκος ἔχει πᾶς τις ὅπως διαθέσει τὴν περιουσίαν του. Ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ ἄρθ. 791 « δὲν δύναται νὰ ἐπεκτανθῇ εἰς περιπτώσεις μὴ παρὰ τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου ῥητῶς προβλεπομένας. Οὐδὲ ὁ περὶ διαθήκης ὁρισμὸς τοῦ ἄρθ. 790 » τοῦ ἀστ. νόμου δύναται νὰ καταστήσῃ ἀσυμβίβαστον τὸν δεσμὸν τῆς ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως μὲ τὸ ἰσχύον ὑπὸ τοῦ Ἰον. κώδ. δίκαιον, διότι ὁ ὁρισμὸς τοῦ κώδικος εἶναι ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου (Testamentum est justa volun taseorum, quae quis post suam mortem vult fieri (Herm. V. I. L) testamentum exeoappellatur, quod tes-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

tatio mentis est (εἰσηγ. II. 10 προιμ.) εἰς ὃ μόλα ταῦτα ἐπιτρέπετο ἀναντιῤῥήτως ἡ ὀρφανικὴ ὑποκατάστασις· ἐξ αὐτοῦ δὲ τοῦ ἄρθρου 793 τοῦ κώδικος καταδεικνύεται ὅτι οὗτος δὲν ἀπηγόρευσεν ἁπάσας τὰς ὑποκαταστάσεις ὡς ἐσφαλμένως διατείνεται ἡ ἐνάγουσα.

Ἐπειδὴ μὴ ὑπάρχοντος προγενεστέρου Ἰονίου νόμου ῥητῶς καταργήσαντος τὴν ὀρφανικὴν ὑποκατάστασιν, καὶ μὴ ὑφισταμένης ἐν τῷ ἰσχύοντι ἀστυκῷ κώδικι εἰδικῆς διατάξεως ἀπαγορευούσης ταύτην, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ἰσχύσῃ αὕτη καὶ νῦν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 788 τοῦ κώδικος. Τὴν τοιαύτην ἑρμηνείαν ὀφείλει τὸ δικαστήριον τοῦτο ἔτι μᾶλλον νὰ παραδεχθῇ ἀκολουθοῦν τὴν νομολογίαν τῶν ἀνωτέρων Δικαστηρίων τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐκδοθεῖσαν (ἀποφ. ἀνωτάτου συμβουλίου τῆς 9 Ἰουλίου 1857. ἐν σελ. 240 καὶ ἑπ.) καθὸ ἐπιβαλλομένην αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἄρθ. 9 » § 2 τοῦ ἀστυκοῦ κώδικος, τόσῳ μᾶλλον ὅσῳ τὰ δικαστήρια ταῦτα δυνάμει ῥητῆς διατάξεως τοῦ ἄρθ. 71 τῆς πολιτικῆς δικονομίας τοῦ 1825 ὤφειλον νὰ ἐπικαλῶνται καὶ ἐφαρμόζωσι πολλάκις τοὺς Ῥωμαϊκοὺς νόμους ὡς τὴν ἀνωτάτην αὐθεντίαν ἐπὶ τῶν ζητημάτων τοῦ ἀστυκοῦ δικαίου (1 Σκαλτσούνη Μελέτη ἐπὶ τῶν ἀστυκῶν νόμων τῶν Ἰονίων νήσων, σελ. 10 καὶ 11), τοὐναντίον παραδεχόμενός τις, ἤθελεν αὐθαιρέτως καταστήσει τὸν πατέρα εἰς ἀδυναμίαν τοῦ νὰ φροντίσῃ ὅπως μὴ περιέλθῃ ἡ περιουσία αὐτοῦ εἰς ἀνάξιον ἐκ μέρους τοῦ ἀνικάνου νὰ διαθέσῃ υἱόν του.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰ ἄνω ἐκτεθέντα ἰσχύει ἐν τοῖς Ἰονίοις νήσοις ἡ ὀρφανικὴ ὑποκατάστασις, ἀλλ' ἐφ' ὅσον

δὲν ἐτροποποιήθη διὰ ῥητῶν διατάξεων ὑπὸ τοῦ Ἰονίου κώδικος, περὶ ὧν τροποποιήσεων κατωτέρω γίνεται λόγος. Ἡ ὑποκατάστασις τῶν ἀνήβων λαβοῦσα τὴν ὕπαρξιν ἐν τῷ ῥωμαϊκῷ δικαίῳ (Lex. 2]77 εἰσηγ. de pupilari substitutione II, 16) ἐκ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας ἣν εἶχε ὁ πατὴρ πρὸς τὰ ὑπεξούσια αὐτοῦ τέκνα, ἐπετράπη εἰς αὐτόν, δυνάμενον διὰ διαθήκης νὰ διορίσῃ κληρονόμον τὸν ὑπεξούσιον αὐτοῦ ἄνηβον, νὰ ὁρίσῃ δὲ αὐτῷ εἴτε συγχρόνως διὰ τῆς αὐτῆς διαθήκης εἴτε καὶ διὰ μεταγενεστέρας ὑποκατάστατον κληρονόμον διὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν τὸ τέκνον αὐτοῦ ἤθελεν ἀποβιώσει πρὸ τῆς ἥβης. Ἡ ὀρφανικὴ αὕτη ὑποκατάστασις ἀπαιτεῖ ὅθεν ἀναγκαίως τὴν ὕπαρξιν διαθήκης ἐγκύρου τοῦ πατρὸς περὶ ἰδίου κληρονόμου, λογίζεται δὲ μέρος καὶ παρακολούθημα ἐκείνης (N. 1—12 ἐν τίτλῳ 3 βιβλ. 29 Πανδέκ. Testamenta quem ad modum operiantur κτλ.). Βαθμηδὸν ἐπεξετάθη τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ πατρὸς τῆς ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως καὶ διὰ τοὺς κυοφορουμένους· δὲν ἀπῃτεῖτο δὲ ποσῶς ὅπως ἰσχύσῃ ἡ ὑποκατάστασις νὰ περιέλθῃ τὸ κυοφορούμενον εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ διαθέτου, ἐπιγεννημένον ζῶντος αὐτοῦ, ἀρκεῖ ὅτι ἤθελε περιέλθῃ ἐὰν δὲν ἐπήρχετο ὁ θάνατος τοῦ διαθέτου πατρὸς (Arndts Lehrbuch. der Pandecten § 497 καὶ 498) ὥστε παρερμηνεύει ὁλοσχερῶς ἡ ἐνάγουσα τὴν διάταξιν 4 τοῦ 16 τίτλου τῆς εἰσηγήσεως, de pupillari substitutione βιβλ. II διατεινομένη τὸ ἐναντίον, καθόσον αὕτη ἔχει ἐν τέλει ἀκριβῶς ὡς ἑξῆς «ὅ,τι εἴπομεν περὶ ὑποκαταστάσεως ἀνήβων ἐγκατασταθέντων ἢ καὶ ἀποκληρωθέντων, τοῦτο ἐφαρμόζομεν ἀπαραλ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

λάκτως καὶ διὰ τοὺς ὀψιγόνους » (παράβαλε προηγουμένην παράγραφον τοῦ αὐτοῦ τίτλου τῶν εἰσηγήσεων ὡς καὶ Γάϊον II. § 182 καὶ 183) οὐκ ὀρθῶς δὲ ἡ ἐνάγουσα ἐπικαλεῖται πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης της καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 104 « τοῦ 1861 » ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἥτις μάλιστα εἶναι κατ' αὐτῆς· αὕτη στηριζομένη εἰς τοὺς Πανδέκτας καὶ τὸν κώδικα, λησμονήσασα δὲ τὴν 115 νεαρὰν τὴν κατισχύσασαν αὐτῶν, δι' ἧς καὶ οἱ ἀνιόντες παραλειπόμενοι δικαιοῦνται εἰς μέμψιν καὶ εἰς ἀνατροπὴν τῆς διαθήκης, παραδέχεται ὅτι ἡ μήτηρ δὲν δύναται νὰ προσβάλλῃ τὴν διαθήκην τοῦ πατρὸς δι' ἧς εἰς τὸ κυοφορούμενον τέκνον του ὑπεκατέστησεν ἄλλο, καὶ παρέλειψεν ὁλοσχερῶς τὴν μητέρα, διότι κατὰ τὸν κώδικα καὶ τοὺς Πανδέκτας ὁ πατὴρ ὁ οὕτω διαθέσας δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐγκαταστήσῃ εἰς τὴν ὀρφανικὴν ὑποκατάστασιν καὶ τοὺς ἀναγκαίους κληρονόμους τοῦ τέκνου του.

Ἐπειδὴ τῆς αὐθεντικῆς διαθήκης τοῦ πατρὸς καὶ τῆς ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως γενομένων ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς διαθήκης, ἐξεταστέον τυγχάνει ἂν δι' ἀμφοτέρας ἐτηρήθησαν αἱ νόμιμοι δι' ἑκάστην οὐσιαστικαὶ διατυπώσεις. Καὶ ἀληθὲς ἂν θεωρηθῇ ὅτι διὰ τῆς προσβαλλομένης διαθήκης δὲν ἐδόθη εἰς τὴν κληρονόμον ἐγκαταστᾶσαν Μαριάνθην παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἡ νόμιμος μερὶς, ἤτοι τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου τῆς περιουσίας του, πάλιν κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐν νόμῳ 30ῳ τοῦ κώδικος de motr don III. 29 ἣν ἠκολούθησε καὶ ὁ Ἰόνιος κώδηξ ἐν ἄρθροις 608 » καὶ ἐπ. τὸ τοιοῦτον δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀ-

νατροπὴν τῆς διαθήκης, οὐδὲ χορηγεῖ δικαίωμα προσβολῆς αὐτῆς, ἀλλ' ἁπλῶς ἀγωγὴν περὶ ἀποπληρώσεως τοῦ νομίμου ποστημορίου (actionem ad suplendam legitimam) κατὰ τὴν σύνταξιν δὲ τῆς αὐθεντικῆς διαθήκης, δι' ἧς ἐνεκατέστησεν ὁ Ῥῆγος τὴν ἐπιγεννηθεῖσαν θυγατέρα κληρονόμον, οὐδόλως προσεβλήθησαν τὰ δικαιώματα τῆς ἐναγούσης, ὡς συζύγου τοῦ διαθέτου οὔτε κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν οὔτε κατὰ τὸ Ἰόνιον δίκαιον.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸ μέρος τῆς διαθήκης τὸ ἀφορὸν τὴν ὀρφανικὴν ὑποκατάστασιν, προνοεῖ ὁ Ῥῆγος περὶ τῆς περιουσίας τῆς ἐγκαταλειφθείσης τῇ Μαριάνθῃ διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἄνηβος ἤθελεν ἀποθάνει, πράγματι, μὴ προσηκόντως ἀπέκλεισε τὴν μητέρα αὐτῆς, νῦν ἐνάγουσαν, τῆς κληρονομικῆς ἐγκαταστάσεως, καὶ ναὶ μὲν κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον (Νεάρκ. 115 κεφ. γ' § 14 κεφ. δ' § 9) παραδεχόμενός τις τὴν γνώμην τῶν πρεσβευόντων ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὴν ἀπόλυτον ἀκυρότητα τῆς διαθήκης Vangerow Pandecten Τόμ. II σελ. 485 Vering. Inst. σελ. 420—421 Retter Pandecten § 521, καὶ πλείστων ἄλλων ἤθελε θεωρήσει ἄκυρον τὴν διαθήκην ταύτην ἕνεκα τῆς παραλείψεως τῆς ἐναγούσης, μὴ μνημονευθείσης ποσῶς καίπερ αἰτούσης καὶ οὔσης κατὰ τὴν εἰρημένην Μαρίαν ἀναγκαίας κληρονόμου (Νόμ. Πανδ. 31 § 1 de moff 1—2. Νομ. 17. Κωδ. de moff III, 28) ἣν παράλειψιν δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ οὐδὲ ὁ πατὴρ τοῦ τέκνου, ὀφείλων νὰ μνημονεύσῃ τοὺς ἀναγκαίους τοῦ τέκνου κληρονόμους (Vangerow Pand. § 453. Windscheid Τόμ. 3 § 559 ἐν κειμένῳ καὶ σημ. 18 19) κατὰ τὴν ὑποκατάστασιν· ἀλλ' ἐ-

ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΙΧΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

φαρμοζομένου ἐπὶ τοῦ προκειμένου τοῦ Ἰονίου ἀστυκοῦ νόμου ἡ ἐνάγουσα καθὸ μήτηρ δὲν ἔχει νόμιμον μερίδα ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου της, τῆς διὰ πράξεως τελευταίας βουλήσεως διατιθεμένης, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὴν ἐπίδικον διαθήκην.

Ἐπειδὴ ἐὰν ὁ πατὴρ ἐπεκτείνῃ τὴν διάταξιν τῆς ὑποκαταστάσεως πέραν τῆς ἥβης δὲν θεωρῆται ἄκυρος ἡ ὑποκατάστασις, ὡς ἐσφαλμένως διατείνεται ἡ ἐνάγουσα, ἀλλ' εἶναι ἰσχυρὰ καὶ ἀτονεῖ μόνον ἅμα τὸ τέκνον ὑπερβῇ τὴν ἥβην (Νομ. Πανδ. 14. Νομ. 43 § 1 de mort test VIII 2) ἤτοι ἅμα τὸ μὲν ἄρρεν συμπληρώσῃ τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος, τὸ δὲ θῆλυ τὸ δωδέκατον (Νομ. Πανδ. 19 qui test, fac XXVIII. Ἀρμ. ΕΑ 313) εἰς ἣν ἡλικίαν ἐθεωροῦντο κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον οἱ ἄνηβοι ὡς ἔχοντες τὴν ἀνικανότητα τοῦ διαθέτειν (Εἰσηγ. § 1 βιβλ. II τιτλ. 12 quibus modis jus potestatis solvitur). Δὲν ἠτόνησε δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ὑποκατάστασις διότι ἡ Μαριάνθη ἀπεβίωσε συμπληρώσασα 13 ἔτη καὶ 3 μῆνας τῆς ἡλικίας της, καθόσον ἡ ὀρφανικὴ ὑποκατάστασις τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου ἐτροποποιήθη ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 798 (τροποποιηθέντος διὰ τῆς ΜΓ' πράξεως τοῦ Σ. Κοινοβουλίου) τοῦ ἀστυκοῦ νόμου, καθὸ μόνον μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ δεκάτου ὀγδόου ἔτους τῆς ἡλικίας των ἐδόθη τοῖς ἀνήβοις ἡ ἱκανότης τοῦ διαθέτειν.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν οὐσιωδεστέρων προσόντων πάσης διαθήκης εἶναι οὐ μόνον ὁ διαθέτης νὰ ἔχῃ σῶας φρένας (testator mente valere debet) ὅπερ ὡς ἀπαραίτητον

ἀπαιτεῖ ὁ Ἰόνιος νομοθέτης (ἄρθ. 796) ἀλλὰ καὶ ἡ διὰ τῆς διαθήκης ἐκδηλουμένη θέλησις, ἥτις πρέπει νὰ ἦνε ἐλευθέρα πάθους καὶ γνησία ἐξ αὐτοῦ τοῦ διαθέτου πηγάζουσα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ἐνάγουσα, ἐκτὸς τῶν ἀπορριφθεισῶν ἀνωτέρω ἀκυρωτικῶν ἐνστάσεων τῆς διαθήκης, προσβάλλει αὐτὴν προσέτι διὰ τῶν ἐκτεταμένων αὐτῆς ἄρθ. 30, 31, 32, 34, 36, 38 καὶ 76 αἰτιολογιῶν τῶν προτάσεών της, διατεινομένη ὅτι ὁ Ῥῆγος ἕνεκα τῆς ὀξείας νόσου τοῦ ἥπατος εἶχεν ἀπολέσει ὁλοσχερῶς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης τὰς φρένας του, μηδεμίαν ἔχων συναίσθησιν ἢ συνείδησιν τῶν πράξεων αὐτοῦ, καὶ δεύτερον ὅτι οἱ ἐναγόμενοι δολίως φερόμενοι ἐπωφεληθέντες ἐπιτηδείως τῆς εὐπιστίας τοῦ πάσχοντος Ῥήγου, διὰ ψευδῶν παραστάσεων καὶ μηχανορραφιῶν, διὰ σαγηνεύσεων καὶ εἰσηγήσεων, ἐνέβαλον μῖσος κατὰ τοῦ κυοφορουμένου τέκνου του καὶ τῆς συζύγου του, οὕτω δὲ μετατρέψαντες τὴν βούλησιν αὐτοῦ κατώρθωσαν ἵνα οὗτος συντάξῃ οὕτω τὴν ἀπὸ 17/29 Δεκεμβρίου μυστικὴν διαθήκην ἀφήσας τῇ ἐπιγεννηθείσῃ Μαριάνθῃ μέρος μόνον τῆς περιουσίας του ἔλασσον καὶ αὐτῆς τῆς νομίμου μερίδος, καὶ ἀποκλείσας δι' ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως τοὺς λοιποὺς κληρονόμους αὐτῆς, ὑποκαταστήσας οὕτω τοὺς ἐναγομένους εἰς ὅλην τὴν περιουσίαν του.

Ἐπειδὴ αἱ εἰρημέναι ἐνστάσεις κατὰ τῆς διαθήκης δὲν ἦσαν ποσῶς ἀόριστοι, ὡς ἐσφαλμένως διατείνονται οἱ ἐναγόμενοι, διότι ῥητῶς καὶ ὡρισμένως καὶ σαφῶς προτείνονται διά τε τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν ἄνω μνησθεισῶν αἰτιολογιῶν τῶν προτάσεων, εἶναι δὲ καὶ νόμιμοι,

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ἔχουσαι σπουδαίαν ἐπιρροὴν εἰς τὸ κῦρος τῆς διαθήκης, κατά τε τὸ ῥωμαϊκόν, κατὰ τὸ Ἰόνιον καὶ κατὰ τὸ Γαλλικὸν δίκαιον (ἰδὲ Νομ. 70 Πανδ. de herd. Instit. 28, 5. —Βασιλ. ΛΕ, σελ. 64.—Ἀρμ. Ε. ζ'. 4 Vangerow Pandecten II, 434-435. — Anbry et Rau § 654 σελ. 67. — Zachariae § 6. 653 κειμ. καὶ σημ. 3.—Duranton VIII, 61. —Troplong II 485—499.), ἀντικρουόμεναι ὅμως ὑπὸ τῶν ἐναγομένων, δέον ν' ἀποδειχθῶσιν ὑπὸ τῆς ἐναγούσης, ἥτις δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν καὶ τοῦ μέσου τῶν μαρτύρων, ἐπιτρεπομένων ἕνεκα ἀδυναμίας ὑπάρξεως ἐγγράφου ἀποδείξεως.

Ὑποχρεοῖ τὴν ἐνάγουσαν ν' ἀποδείξῃ διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων ἐξεταζομένων, ἐνταῦθα μὲν ἐν τῷ δικαστικῷ καταστήματι καὶ ἐνώπιον τοῦ πρὸς τοῦτο διοριζομένου εἰσηγητοῦ παρέδρου τοῦ δικαστηρίου τούτου Ἰω. Φωκᾶ, ἀλλαχοῦ δὲ ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικῶν τῆς κατοικίας ἢ διαμονῆς τῶν μαρτύρων, καὶ ἐν τοῖς εἰρηνοδικιακοῖς αὐτῶν καταστήμασιν, ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀρχομένων ἀπὸ τῆς νομίμου κοινοποιήσεως τῆς παρούσης α) ὅτι ὁ ἀποβιώσας Ῥῆγος Μπασιᾶς ἕνεκα τῆς κατατριχούσης αὐτὸν ὀξείας νόσου τοῦ ἥπατος εἶχεν ἀπωλέσει ὁλοσχερῶς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης τὰς φρένας του, μηδεμίαν ἔχων συναίσθησιν ἢ συνείδησιν τῶν πράξεων αὐτοῦ, καὶ β) ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ἐπωφεληθέντες ἐπιτηδείως τῆς εὐπιστίας τοῦ πάσχοντος Ῥήγου διὰ ψευδῶν παραστάσεων καὶ μηχανορραφιῶν, διὰ σαγηνεύσεων καὶ διαφόρων εἰσηγήσεων, καὶ ὡρισμένως ὁπαίων, ἐνέβαλον μῖσος εἰς αὐτὸν κατὰ τοῦ κυοφορουμένου τέκνου τοῦ καὶ

τῆς συζύγου του, οὕτω δὲ μετατρέψαντες τὴν ἐλευθέραν αὐτοῦ βούλησιν, κατώρθωσαν ὅπως οὗτος συντάξῃ τοιουτρόπως τὴν πρὸ 17/29 Δεκεμβρίου μυστικὴν διαθήκην του ἀφήσας τῇ ἐπιγεννηθείσῃ Μαριάνθῃ μέρος μόνον τῆς περιουσίας του ἔλασσον καὶ αὐτῆς τῆς νομίμου μερίδος, καὶ ἀποκλείσας δι' ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως τοὺς λοιποὺς κληρονόμους αὐτῆς, ἐγκαταστήσας οὕτω τοὺς ἐναγομένους κληρονόμους του ἐφ' ὅλης τῆς περιουσίας.

Ἐκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη ἐν Ἀργοστολίῳ τῇ 13 Δεκεμβρίου 1877.

Ὁ πρόεδρος
Κ. Γ. ΜΑΚΚΑΣ

Ὁ ὑπογραμ.
Σ. Γ. Ἀρσένης

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ Β'.

Η ΚΑΤ' ΕΦΕΣΙΝ ΔΙΚΗ.

§ 9. Τὰ ἐφετήρια τῶν διαδίκων, καὶ ἡ παρεμπίπτουσα ἀγωγὴ τῆς κ. Ἑλ. Φ. Πηνιατόρου, ἐφ' ὧν ἐκλήθη ν' ἀποφανθῇ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Κερκύρᾳ ἐφετῶν, εἰσὶ καταχωρισμένα ἐν τῇ πρώτῃ ἀποφάσει αὐτοῦ, διὸ περιττὴ καθίσταται ἡ χωριστὴ δημοσίευσις τῶν αὐτῶν ἐγγράφων. Διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον ἐκ τοῦ διηγηματικοῦ τῶν ἀποφάσεων παραλείπεται ἡ ἐπανάληψις τῆς ἀγωγῆς, ἥτις ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ Αῳ μέρει. Καταχωρίζονται δ' ἐνταῦθα αἱ αἰτιολογίαι καὶ αἱ διατάξεις τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἐφετείου, εἰς τὰς ὁποίας ἀφορᾶ ἡ περὶ ἀναιρέσεως αἴτησις τῆς κ. Ἑλ. Φ. Πινιατόρου.

§ 10. Ἀρ. 32 (1879) 4787. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Κερκύρᾳ Ἐφετῶν, συγκείμενον ἐκ τῶν δικαστῶν Δημ. Κυπαρίσση Προέδρου, Μιχ. Ἰδρωμένου, Ἰάκ. Ποϊάγου, Κ. Ρικάκη καὶ τοῦ δικηγόρου Σπ. Γερακάρη... Συνεδριάσαν δημοσίως τὴν 16, 18, 20, 21, 28, 29 Δεκεμβρίου 1878 καὶ 10, 12, καὶ 13, Ἰανουαρίου 1879... ἵνα δικάσῃ τὰς ἐξῆς ἐφέσεις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1484 τοῦ 1877 ἀποφάσεως τῶν ἐν Κεφαλληνίᾳ Πρωτοδικῶν καὶ ἐπὶ τῆς ἐξῆς παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς μεταξὺ τῆς Ἑλένης Φωκᾶ συζύγου Δημ. Πινιατόρου κατοίκου Ἀθηνῶν... τοῦ αὐτοῦ Δημητρίου Πινιατόρου, καθὸ συζύγου τῆς Ἑλένης Φωκᾶ... καὶ τῶν Κοσμᾶ καὶ Εὐαγγελινοῦ Τυπάλδων Μπασιᾶ....

Τὸ Πρωτοδικεῖον Κεφαλληνίας, μετὰ προηγουμένην συζήτησιν, ἐξέδοτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 1484 τοῦ 1877 ἀπόφασίν του δι' ἧς ἀπέρριψεν ἁπάσας τὰς περὶ ὧν ἐν τῷ σκεπτικῷ εἴρηται ἐνστάσεις τῶν διαδίκων—ὑπεχρέωσε τὴν ἐνάγουσαν νὰ πληρώσῃ τοῖς ἐναγομένοις δρχ. 30 διὰ δικαστικὰ ἔξοδα περὶ ὧν ἐν τῇ τρίτῃ σκέψει αὐτῆς γίνεται λόγος. Ἀνέβαλε δὲ κατὰ τὰ λοιπὰ ν' ἀποφανθῇ ὁριστικῶς, καὶ ὑπεχρέωσε τὴν ἐνάγουσαν νὰ δώσῃ διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων, τὰς ἐν αὐτῇ ἀποδείξεις. α') Ὅτι κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης του ὁ Ῥήγος Μπασιᾶς εἶχεν ἀπωλέσει τὰς φρένας του· β') ὅτι οἱ ἐναγόμενοι, ἐπωφεληθέντες τῆς εὐπιστίας τοῦ πάσχοντος Ῥήγου, διὰ ψευδῶν παραστάσεων κλπ. κατόρθωσαν ὅπως οὗτος συντάξῃ τὴν προκειμένην διαθήκην.—Διέταξε δὲ τὴν κατὰ τὴν μετ' ἀπόδειξιν συζήτησιν προσαγωγήν τοῦ ἀπὸ 3 Μαΐου 1862 συμφώνου περὶ οὗ ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ ἐπιδίκῳ διαθήκῃ γίνεται λόγος, καὶ ἐπεφυλάχθη περὶ τῶν ἐξόδων.

Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐξεκάλεσαν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου τούτου ἥτε Ἑλένη Φωκᾶ καὶ οἱ ἀδελφοὶ Κοσμᾶς καὶ Εὐαγγελινὸς Τυπάλδοι Μπασιᾶ.

Ἡ μὲν διὰ τῆς ἀπὸ 3 Ἰανουαρίου 1878 ἐφέσεώς της δι' ἧς ἐξέθησεν ὅτι τὴν 10 Σεπτεμβρίου 1877, ἐκίνησε κατὰ τῶν ἀντιδίκων ἀδελφῶν Μπασιᾶ δύω ἀγωγὰς ἐν ἑνὶ δικογράφῳ, τὴν μὲν κυρίαν καὶ στηριζομένην εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον, τὴν δὲ ἐπιβοηθητικὴν καὶ ἔχουσαν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ὡς βάσιν τὸν Ἰόνιον Κώδηκα.—Δι' ἑκάστης δὲ τῶν ἀγωγῶν τούτων ἐζήτησε τὴν κληρονομίαν τῆς ἐκ πρώτου γάμου θυγατρός της Μαριάνθης Ῥήγου Μπασιᾶ, προσβάλλουσα ταυτοχρόνως ἕνεκα πολλῶν λόγων τυπικῶν τε καὶ οὐσιαστικῶν δύο ἔγγραφα συνταχθέντα δῆθεν παρὰ τοῦ μνησθέντος Ῥήγου Μπασιᾶ, τουτέστι τὴν μετὰ τῶν ἀντιδίκων ἀδελφῶν του ἰδιωτικὴν σύμβασιν ἀπὸ 3 Μαΐου 1862 καὶ τὴν ἀλλόγραφον διαθήκην ἀπὸ 17[29 Δεκεμβρίου 1863. Ὅτι συζητηθείσης τῆς ὑποθέσεως τὸ Πρωτοδικεῖον ἐξέδοτο τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν δι' ἧς ἀναβάλλον ἐν μέρει τὴν ὁριστικὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως, διέταξεν ἀποδείξεις. Ὅτι ἑνωθείσης τῆς ἑπτανήσου μετὰ τῆς ἐλευθερωμένης Ἑλλάδος, ἔπαυσεν ὑπάρχουσα ἡ Ἰόνιος πολιτεία καὶ κατέστη ἁπλῆ ἐπαρχία, τὸ δὲ Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος παραλαβὸν ἐν αὐτῷ ὡς ἐπαρχίαν τὴν Ἑπτάνησον, ὡς καὶ πᾶσαν ἄλλην αὐτοῦ ἐπαρχίαν, ἔσχεν ἔκτοτε καὶ ἔχει ἐπὶ τοῦ νῦν, δύω τοπικὰς νομοθεσίας, ἀμφοτέρας ἐννοεῖται ἑλληνικὰς, ἤτοι τὸν Ῥωμαϊκὸν Νόμον διὰ τὰς ἀρχαίας ἐπαρχίας καὶ τὸν Ἰόνιον Κώδηκα διὰ τὰς ἑπτὰ νήσους, ἀλλὰ τὸ Πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς ἄνω ἀποφάσεώς του, ἀντὶ νὰ ῥυθμίσῃ τὴν κληρονομίαν τῆς κόρης μου Μαριάνθης Μπασιᾶ, ἀποβιωσάσης ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰουνίου 1877 ὑπὲρ ἐμοῦ τῆς πλησιεστέρας συγγενοῦς αὐτῆς, σύμφωνα πρὸς τὸν κρατοῦντα ἐν Ἀθήναις Ῥωμαϊκὸν Νόμον, ὅστις ἦτο συνάμα καὶ νόμος τῆς πολιτείας τῆς Μαριάνθης, καὶ νόμος τῆς τελευταίας διαμονῆς καὶ κατοικίας της, ἐρύθμισε τὴν αὐτὴν κληρονομίαν κατὰ τὸν Ἰόνιον Κώδηκα λόγῳ ὅτι ὑπάρχει εἰσέτι

Ἰόνιος πολιτεία, καθ' ὅσον ἡ Ἰόνιος Νομοθεσία δὲν ἀφομοιώθη καὶ ὅτι ἡ Μαριάνθη ἀνήκει εἰς τοιαύτην πολιτείαν· οὕτω ὅμως δικάσαν παρέβη τὸν Νόμον, ἰδία δὲ κακὴν ἐποιήσατο ἐφαρμογὴν τοῦ ἐν ἰσχύϊ Ἀστυκοῦ Νόμου τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1856, παρεγνώρισε τὴν πολιτικὴν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος, ἐσύγχισε τὸ ἀστυκὸν μὲ τὸ πολιτικὸν δίκαιον, καὶ ὑποπεσὸν εἰς ἀκατανόητον ἀναχρονισμὸν, ἐθεώρησε τὴν ἑπτάνησον ὡς κράτος ἐν κράτει. Ὅτι ἐπίσης διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπὶ ψευδῶν βάσεων στηριζόμενον, ἐδέχθη ὡς συγχωρημένην ὑπὸ τοῦ Ἰονίου Κώδηκος τὴν ἐν τῇ ἀμφισβητουμένῃ διαθήκῃ διαλαμβανομένην ὑπὲρ τῶν ἀντιδίκων ὀρφανικὴν ὑποκατάστασιν, ἐνῷ ὑποκατάστασις ὀρφανῶν οὔτε ἴσχυεν κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον ὑπερβάντος τοῦ ὀρφανοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ δωδέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας του, οὔτε τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον ἦτο πώποτε νόμος τῆς ἑπτανήσου, οὔτε τὸ αὐτόθι ἰσχύον πρὸ τοῦ κώδηκος στατοῦτον, ἐδέχετο ὀρφανικὰς ὑποκαταστάσεις οὔτε τὰς καθιέρωσεν ὁ Ἰόνιον κώδηξ, ἐξ ἐναντίας μάλιστα ἐκώλυσεν αὐτὰς, ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ εἰρημένη ὑποκατάστασις καθίσταται, ἄκυρος, ἀκύρου οὔσης τῆς διαθήκης· ὅτι πλεῖσται ὅσαι διατυπώπεις ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἀπαιτοῦνται κατὰ τὰ συνδιασμένα ἄρθ. 889 καὶ 890 τοῦ Ἰονίου κώδηκος, διὰ τὸ κῦρος τῶν ἀλλογράφων διαθηκῶν, πρὸ πάντων ἀπαιτεῖται 1ον Ν' ἀναγνώσῃ μὲν ὁ συμβολαιογράφος τῷ διαθέτῃ κατὰ μόνας τὸ ἔγγραφον τὸ περιέχον τὴν διαθήκην, νὰ βεβαιώσῃ δὲ ὁ διαθέτης τοὺς μάρτυρας (ἐπανελθόντας ἐνώπιόν του) ὅτι πραγματικῶς τῷ ἀνεγνώσθη τὸ ἔγγρα-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

φον παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου 2ον Νὰ ἐγκλεισθῇ τὸ ἔγγραφον εἰς περιτύλιγμα ἐὰν οὕτω ἀποφασίσῃ ὁ διαθέτης, se iltestratore lo créderà a proposito.— νὰ τηρηθῇ ἡ αὐστηροτέρα συνέχεια καὶ ἑνότης χρόνου καὶ τόπου καθ' ὅλην τὴν πρᾶξιν κλπ. Ἐν τούτοις οὐδεμία τῶν διατεταγμένων διατυπώσεων ἐτηρήθη ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ, καὶ ὅμως τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέρριψεν ὡς μὴ ὤφειλεν ἁπάσας τὰς κατὰ τῆς διαθήκης τυπικὰς ἐνστάσεις, τὰς μὲν δύο πρώτας ὡς ματαίας ἢ ὑπονοουμένας οἴκοθεν, τὰς δὲ λοιπὰς δι' ἀορίστου αἰτιολογίας ἢ ἀκριβέστερον εἰπεῖν, χωρὶς νὰ τὰς λάβῃ ὑπ' ὄψιν.—Ὅτι καὶ ἐπὶ λόγῳ δόλου προσέβαλε τὴν ἐπίδικον διαθήκην, ἰσχυρισθεῖσα καὶ ἀποδείξασα διὰ πολλῶν καὶ ἀκαταμαχήτων τεκμηρίων, ὅτι δὲν ἦτο προϊὸν τῆς βουλήσεως τοῦ Ῥήγου Μπασιᾶ, ἀλλ' ὅτι ἄλλα ἀντ' ἄλλων ἔγραψαν καὶ αὐτὸς ἀπατηθεὶς, τὴν ἀπεδέχθη ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς τὸ δὲ πρωτοδικεῖον λαβὸν ἀφορμὴν ἐκ τῆς κατατρυχούσης τὸν Ῥήγον Μπασιᾶ νόσου ἥπατος ἐν τῷ καιρῷ τῆς διαθήκης καὶ ὅτι αὐτὸς ὑπέβαλε τὸ περιστατικὸν τῆς νόσου ὡς ἓν τῶν τεκμηρίων τῶν ἀποδεικνυόντων τὸ εὐαπάτητον τοῦ Ῥήγου κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς διαθήκης, παρεμόρφωσε παραδόξως τὸν ἰσχυρισμόν της καὶ παριδὸν ἐντελῶς τὰ διάφορα τεκμήρια ἅ ἐπικαλέσθη πρὸς ὑποστήριξιν τῆς παρ' αὐτῆς προταθείσης εἰσηγήσεως «Suggestion» μετέβαλε τὴν βάσιν τῆς ἐνστάσεώς της, καὶ τὴν διέταξε ν' ἀποδείξῃ θέμα περὶ οὗ δὲν ἐπρόκειτο κἂν, οἷον ὅτι ὁ ἀποβιώσας Ῥήγος Μπασιᾶς ἕνεκα τῆς κατατρυχούσης αὐτὸν ὀξείας νόσου τοῦ ἥπατος εἶχεν ἀπωλέσει ὁλοσχερῶς κατὰ τὴν

ἐποχὴν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης, τὰς φρένας μηδεμίαν ἔχων συναίσθησιν τῶν πράξεών του, καὶ ὅτι οἱ ἐναγόμενοι (νῦν ἐφεσίβλητοι) διὰ σαγηνεύσεων ἐνέβαλον μῖσος εἰς αὐτὸν κατὰ τοῦ κυοφορουμένου τέκνου του καὶ τῆς συζύγου του.—Ὅτι κακῶς τὸ Πρωτοδικεῖον ἀπέφυγε νὰ ἐξετάσῃ τὸ περὶ δόλου ζήτημα καὶ ὡς πρὸς τὴν προσβαλλομένην σύμβασιν τῆς 3 Μαΐου 1862 ὅπερ ἄλλως τε θὰ εἶχε μεγίστην τὴν ἐπιῤῥοὴν, οὐ μόνον πρὸς τὸ κῦρος αὐτῆς ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὸ τῆς διαθήκης. Ὅτι πρὸς τούτοις δὲν ὤφειλε νὰ χαρακτηρίσῃ τὴν σύμβασιν ταύτην, χωρὶς οὐδὲ νὰ τὴν ἔχῃ ὑπ' ὄψιν, ὡς ἀποτελοῦσαν σχέσιν ἑταιρικὴν, ἀφοῦ μάλιστα αὐτὸς ῥητῶς τὸ ἀντέτεινε.—Ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρ. 636 τοῦ Ἰονίου Κώδηκος, τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν « περὶ τῶν εἰς τοὺς ἀνιόντας ὑπαγομένων κληρονομιῶν » ἡ μήτηρ ἔχει ἐν πλήρῃ κυριότητι μερίδα ἴσην μὲ τὴν ἀνήκουσαν εἰς τὸν κληρονόμον ἢ εἰς ἕκαστον τῶν κληρονόμων, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 809 τοῦ εἰρημένου κώδηκος, ἂν ὁ ἀποθανὼν, ἐν ἐλλείψει τέκνων, καταστήσῃ ἀνιόντας εἰς οἱανδήποτε γραμμὴν, αἱ μεταξὺ ζώντων ἢ ἐνδιάθετοι διατάξεις, δὲν δύναται νὰ ἐλαττώσωσι τὸ ἥμισυ τῆς εἰς αὐτοὺς ἐξ ἀδιαθέτου ὀφειλομένης μερίδος, ὥστε τὸ Πρωτοδικεῖον παρανόμως ἔκρινε θεωρῆσαν ὅτι οὐδόλως αὕτη κέκτηται δικαίωμα νομίμου μερίδος ἐπὶ τῆς κληρονομίας τῆς ἀποβιωσάσης θυγατρός της.—Ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον κατερχόμενον εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἐπιβοηθητικῆς ἀγωγῆς της τὴν ἀπέκλεισε τοῦ νὰ συνέλθῃ εἰς τὴν κληρονομίαν τῆς θυγατρός της Μαριάνθης Μπασιᾶ, καὶ ὡς ἀντιπροσωπεύουσα τὸν μετ' αὐτὴν ἀποβιώσαντα καὶ ἐ-

ΙΑ ΚΟΡΑΛΗ ΕΘΝ.
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

πομένως συγκληρονομήσαντα αὐτὴν υἱόν της ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου Γεώργιον Πινιατόρον, οὕτω δὲ παρερμήνευσε καὶ κακῶς ἐφήρμοσε τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 640 τοῦ Ἰονίου Κώδηκος τὴν ἄνευ ἐξαιρέσεώς τινος καλοῦσαν εἰς τὴν κληρονομίαν τοὺς ἐκ πλαγίου ἐξ ἀρρενογονίας καὶ θηλυγονίας συγγενεῖς. — Ὅτι ὅθεν ὑπὸ διαφόρους ἐπόψεις χρήζει μεταρρυθμίσεως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς ἄδικος, ἀνυπόστατος καὶ παράνομος—ἠτήσατο δὲ τὴν ἐν μέρει μεταρρύθμισιν καὶ ἐξαφάνισιν αὐτῆς, καθόσον ἠττήθη καὶ κατὰ τὰς ἀνωτέρω σκέψεις, ἰδία δὲ καθόσον δὲν ἐδέχθη ὅτι διέπει τὴν κληρονομίαν τῆς θυγατρός της Μαριάνθης ὁ Ῥωμαϊκὸς Νόμος καὶ ὅτι καλεῖται αὐτὴ μόνη εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτῆς—καθόσον ἐθεώρησεν ὡς κῦρος ἔχουσαν τὴν ἐν τῇ ἐπιδίκῳ διαθήκῃ περιεχομένην ὀρφανικὴν ὑποκατάστασιν, δεχθὲν ὅτι ἰσχύει κατά τε τοὺς ἀρχαίους νόμους καὶ τὸν Ἰόνιον Κώδηκα, καθόσον ἐθεώρησε τυπικῶς ἰσχυρὰν τὴν εἰρημένην διαθήκην ἀπορρίψαν τὰς περὶ παρατυπιῶν αὐτῆς ἐνστάσεις της.—Καθόσον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς περὶ δόλου τῆς αὐτῆς διαθήκης ἐνστάσεις της, ἀλλὰ μεταβαλλὸν τὴν βάσιν αὐτῆς τῇ ἐπέβαλε θέμα ἀποδείξεως ἀδύνατον καὶ οὐδόλως μετὰ τῆς ἐνστάσεώς της σχετιζόμενον. Καθόσον ἐπιλαμβανόμενον τῆς ἐπιβοηθητικῆς ἀγωγῆς της, ἀπέκλεισεν ἐκ τῆς κληρονομίας τῆς Μαριάνθης τὰ τέκνα τοῦ δευτέρου γάμου της, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐδέχθη ὅτι δὲν δικαιοῦται νὰ συγκληρονομήσῃ τὴν Μαριάνθην καὶ ὡς ἐν μέρει κληρονομήσασαν τὸν υἱόν της «Γεώργιον» συγκληρονόμον αὐτῆς.—Καὶ ταῦτα πάντα ἐπὶ τῷ τέλει

τοῦ νὰ γίνῃ καθ' ὁλοκληρίαν δεκτὴ ἡ ἄνω κυρία ἀγωγή της ἢ ἐν ἐλλείψει ἡ ἐπιβοηθητική. Νὰ καταδικασθῶσι δὲ οἱ ἀντίδικοι εἰς τὰ ἔξοδα καὶ τέλη.

Οἱ δὲ ἀδελφοὶ Μπασιᾶ διὰ τῆς ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου 1878 ἐφέσεώς των δι' ἧς ἐξέθηκαν ὅτι ἡ Ἑλένη Φωκᾶ δύο ἀπηύθυνε κατ' αὐτῶν ἀγωγάς, τὴν μὲν ἀπὸ 30 Αὐγούστου, τὴν δὲ ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου 1877, ἐπροτίμησε δὲ ἀμφοτέρας καὶ τοὺς ἐκάλεσε πρὸς συζήτησιν τὴν 4 Ὀκτωβρίου, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως παρητήθη τῆς πρώτης ἀγωγῆς, ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τὴν ὁποίαν ἐφεσίβαλεν ἡ ἐφεσίβλητος. Ἐντεῦθεν ἐφεσιβάλλουσι καὶ αὐτοὶ τὰ ἀκόλουθα μέρη ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐσφαλμένως ἀπεφάνθη. Ὅτι πράγματι ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 537 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἔστασις αὐτῶν περὶ διαχωρίσεως τῆς περὶ λογοδοσίας ἀγωγῆς, οὐκ ὀρθῶς ἀπερρίφθη, διότι οὐ μόνον ἡ τοιαύτη ὀγωγὴ ὑπάγεται εἰς εἰδικὴν διαδικασίαν, ἀλλὰ εἶναι καὶ τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ἐμποροδικείου, προκειμένου περὶ λογοδοσίας μεταξὺ ἑταίρων ὁμορρύθμου ἑταιρίας· ὅτι οὐκ ὀρθῶς διεκράτησε τὴν ἐφεσίβλητον κάτοικον Ἀθηνῶν διασκεφθεῖσα ὅτι ἡ τεκμαιρομένη νομικὴ κατοικία δὲν παύει παύοντος τοῦ γεγονότος τοῦ ἀποτελοῦντος τὸ τεκμήριον, μέχρις οὗ ὁ ὑπάλληλος δὲν μεταβάλλει αὐτήν, καὶ ὅτι αὐτοὶ δὲν ἰσχυρίσθησαν τὴν τοιαύτην μεταβολήν, ἐνῷ ὑπέβαλον καὶ ἐγγράφους πρὸς τοῦτο ἀποδείξεις· ὅτι ναὶ μὲν ἡ μήτηρ κατὰ τὸν ἰσχύοντα νόμον, καλεῖται αὐτοδικαίως εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ ἀνηλίκου τέκνου του, ἐν ἐλλείψει πατρός, ἀλλὰ δὲν παύει καὶ αὐτοδικαίως ἡ πᾶσα δυνάμει τῶν προηγου-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΕΡΚΥΡΑΣ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

μένων νόμων ἐπιτροπεία, ἡ δὲ ἐφεσίβλητος ἡ ἐπικαλεσθεῖσα τοιοῦτον δικαίωμα, καὶ μὴ ἀμφισβητήσασα τὴν ἐπιτροπείαν, ἀλλὰ σεβασθεῖσα καὶ ἀναγνωρίσασα αὐτοὺς ὡς τοιούτους, καὶ πρὶν καὶ μετὰ τὴν μετάβασιν αὐτῆς εἰς δεύτερον γάμον, ἐξηκολούθησαν νομίμως ἐπιτροπεύοντες τὴν ἀνήλικον, καὶ οὐκ ὀρθῶς ἀπεφάνθη τὸ ἐναντίον ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις πολλῷ δὲ μᾶλλον ὅτε ἔμεινεν ἡ ἀνῆλιξ ἄνευ ἐπιτρόπου, διακρατήσασα αὐτὴν, τούτου ἕνεκεν κάτοικον Ἀθηνῶν, ἐνῷ καὶ ὀρθῆς ὑποτεθεμένης τῆς σκέψεως ταύτης τοῦ Δικαστηρίου, ἡ ἐπιτροπεία ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, αὐτοδικαίως ἀνῆκεν εἰς τὴν ἐπιζῶσαν μητρικὴν μάμμην τῆς ἀνηλίκου, κάτοικον εἰς Κεφαλληνίαν· ἡ δὲ ἐφεσίβλητος ὅπως δήποτε δὲν ἐδικαιοῦτο ν' ἀμφισβητήσῃ αὐτοῖς, ὡς ἐκ τῆς ἀναγνωρίσεως τὴν νόμιμον ὡς ἐπιτρόπων παράστασιν τῆς θυγατρός της. Ὅτι ὑπαγομένης ὡς ἰσχυρίζεται, τῆς ἐφεσιβλήτου εἰς τὸν Ῥωμαϊκὸν Νόμον, οὐκ ὀρθῶς ἐσκέφθη ἡ ἀπόφασις ὅτι ὁ νόμος οὗτος κατηργήθη διὰ τοῦ περὶ ἐπιτροπείας τῶν ἀνηλίκων νόμου, μὴ κανονίζοντος τούτου τὰ τῆς κληρονομίας, καθὼς ὅτι ἡ μετάβασις εἰς δεύτερον γάμον ἐγένετο ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ Ἰονίου Κώδηκος, ἐνῷ κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀντιδίκου, καὶ τὴν σκέψιν τῆς ἀποφάσεως, ἡ ἀνῆλιξ ἔμεινε μέχρι τοῦ θανάτου αὐτῆς ἄνευ ἐπιτρόπων, παραλείψασα δὲ νὰ προκαλέσῃ τὸν διορισμὸν, λαμβάνει πλήρη ἐφαρμογὴν ὁ περὶ τούτου Ῥωμαϊκὸς νόμος.—Ὅτι πᾶν, ὅ,τι ἡ ἀπόφασις σκέπτεται περὶ τῆς συμβάσεως τῆς 3 Μαΐου 1862 καὶ τῆς δοθεν πρὸς αὐτοὺς δωρεᾶς, ὑποθετικῶς καὶ ἐπὶ τῶν ἰσχυρισμῶν τῆς ἐφεσιβλήτου

στηριζομένη τὸ πράττει· οὔτε ἐπικαλέσθη παρ' αὐτῶν, οὔτε προσήχθη τοιοῦτον ἔγγραφον ὡς πρὸς τὴν δήλωσιν δὲ ὅτι ἡ περιουσία ἅπασα ἦτο ἐπίκοινος μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ ἀποβιώσαντος ἀδελφοῦ των, καὶ πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς ἀντιδίκου περὶ δωρεᾶς καὶ παντὸς σχετικοῦ περὶ τούτου ἰσχυρισμοῦ της, ἔθεσαν διὰ τῶν προτάσεών των ζήτημα ἀποκρουὸν ῥιζιδὸν αὐτοὺς, ἰσχυρισθέντες, καὶ ἐκ τῶν προτέρων καταδείξαντες, καί τοι δὲν ὑπεχρεοῦντο, ὑποχρεουμένης τῆς ἐφεσιβλήτου εἰς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ της, τὴν μεταξὺ τοῦ πατρός των καὶ τοῦ θείου των ἀδελφικὴν ἑνότητα, καὶ τὴν ἐξακολούθησιν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ ἀδελφοῦ των ταύτης, ἔτι δὲ τὴν δυνάμει τῶν διαθηκῶν μεταβίβασίν τῆς περιουσίας τοῦ τε θείου καὶ πατρὸς εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ὅλους ὡς ἐκ τῆς ἐπαλλακτικῆς καὶ τοῦ ὅρου αὐτῶν· παρανόμως ὅθεν διεσκέφθη καὶ ἐσφαλμένως, ἐκλαβοῦσα ὅτι ἐγένετο χρῆσις τοιούτου ἐγγράφου ἐμπεριέχοντος δωρεάν, ἐνόμισεν ἐφαρμοστέας τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις τῆς Πολιτ. Δικονομίας, καὶ περιττὴν πᾶσαν ἔρευναν περὶ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἡ ἀδελφικὴ ἑνότης ἤρξατο, ὅτι καὶ ζώσης τῆς Μαριάνθης εἶχεν ἡ ἐφεσίβλητος νόμιμον συμφέρον καὶ δικαίωμα νὰ προσβάλῃ τὴν διαθήκην ὡς δικαιουμένη εἰς τὴν ἐπικαρπίαν ἐπὶ τῆς περιουσίας τῆς ἀνηλίκου θυγατρός της.

Κατόπιν τούτων ἡ ῥηθεῖσα Ἑλένη Φωκᾶ, ἀπηύθυνεν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου τούτου τὴν ἀπὸ 15 Μαΐου 1878 παρεμπίπτουσαν ἀγωγήν της καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους ἠτήσατο τὴν παραδοχὴν αὐτῆς καὶ νὰ καταδικασθῶσιν οἱ ἀντίδικοι α) Νὰ ἐπιδείξωσι τὰ ἐν τῇ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

δευτέρᾳ αὐτῆς αἰτιολογίᾳ διαλαμβανόμενα ἔγγραφα καὶ βιβλία, πρὸς δὲ τὰ τοῦ τελευταίου ἔτους πρὸ τοῦ θανάτου τῆς Μαριάνθης, βιβλίον ἀπογραφῆς, βιβλίον καθολικὸν καὶ βιβλίον ταμείου, πρὸς δὲ τὰς συμπληρωτικὰς ἀπογραφὰς ἃς ἐπιφυλάχθησαν διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀπογραφῆς νὰ ποιήσωσι καὶ τοὺς προσαχθέντας εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον ἐτησίους λογαριασμοὺς τῆς διαχειρήσεως αὐτῶν. Τὴν ἐπίδειξιν τούτων ἁπάντων θέλουσιν ἐνεργήσει καθ' ὁλοκληρίαν ἢ βαθμηδὸν ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ Πρωτοδικείου ὅπως ἤθελον ἐπιταχθῆ. Τὰ δὲ ἐπιδεικνυόμενα θέλουσι μείνει κατατεθειμένα ἐπὶ δύο μῆνας μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς καταθέσεως αὐτῶν. β) Νὰ παραδώσωσιν εἰς τὴν ἐνάγουσαν μετὰ τὴν περὶ τούτου ὁριστικὴν ἀπόφασιν, σὺν τῇ λοιπῇ κληρονομικῇ περιουσίᾳ τὸ γραφεῖον τῆς ἐπωνυμίας «Ἀθανάσιος καὶ ἀνεψιοὶ Μπασιᾶ» καὶ τὰ προμνησθέντα ἔγγραφα καὶ βιβλία, ὡς καὶ πάντα τὰ λοιπὰ παλαιά τε καὶ νέα μέχρι τοῦ θανάτου τῆς Μαριάνθης Μπασιᾶ. γ') Νὰ ὑποχρεωθῶσιν ἀλληλεγγύως εἰς τὴν κατὰ τὸ πέμπτον κεφάλαιον τῆδ ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου 1877 ἀγωγῆς δικαιολογουμένην λογοδοσίαν καὶ τὴν πληρωμὴν ἐντόκως τοῦ ἐξαγομένου αὐτῆς ἐντὸς συντόμου προθεσμίας, τασσομένης παρὰ τοῦ Δικαστηρίου, μὲ τὴν ματαίαν τῆς ὁποίας παρέλευσιν, νὰ γίνωσι δεκταὶ ἀπολύτως καὶ ὡς ἔχουσι ὅλαι αἱ λοιπαὶ κυρίαι καὶ παρεπόμεναι αἰτήσεις τῆς ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου 1877 ἀγωγῆς της.—δ' Νὰ ἀπαγγελθῇ ἡ προσωπικὴ κράτησις τῶν ἀντιδίκων ἀναφορικῶς καὶ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τῆς παρεμπιπτούσης ταύτης ἀγωγῆς ἄνω τριῶν αἰτήσεων. . . . . .

Ἐπειδὴ ὡς πρῶτον λόγον ἀκυρώσεως τῆς διαθήκης προτείνει ἡ ἐνάγουσα, ὅτι δὲν ἐδήλωσεν ὁ διαθέτης ἐνώπιον τῶν μαρτύρων ὅτι ἡ διαθήκη πραγματικῶς ἀνεγνώσθη, ἰσχυριζομένη ὅτι κατὰ τὰ συνδιαζ. ἄρθ. 889 καὶ 890 τοῦ Ἀστυκοῦ Κώδηκος δὲν ἀρκεῖ νὰ γίνῃ ἡ ἀνάγνωσις τῆς διαθήκης ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου εἰς τὸν διαθέτην κατὰ μόνας, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ δηλώσῃ οὗτος ἐνώπιον τῶν μαρτύρων, ἐπανερχομένων εἰς τὸ δωμάτιόν του, ὅτι τὸ ἀνεγνώσθη πράγματι ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου ἡ διαθήκη.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 890 τοῦ Ἰονίου ἀστυκοῦ κώδηκος μεταρρυθμισθὲν ὑπὸ τῆς Μ Γ. πράξεως τοῦ Ζ' Κοινοβουλίου, ἀπαιτεῖ μὲν ν' ἀναγινώσκῃ ὁ συμβολαιογράφος, πρὸς ὃν παραδίδεται ἡ ἀλλόγραφος διαθήκη, κατ' ἰδίαν εἰς τὸν διαθέτην ἀπομακρυνομένων τῶν μαρτύρων, τὴν διαθήκην, ἀλλὰ δὲν ἀπαιτεῖ δήλωσιν τοῦ διαθέτου οὔτε ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου μόνου, οὔτε ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ τῶν μαρτύρων, ὅτι τῷ ὄντι ἐγένετο εἰς αὐτὸν «ἀνάγνωσις». Ἡ δήλωσις τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ ὁ νομοθέτης νὰ κάμῃ ὁ διαθέτης ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου, πρῶτον κατ' ἰδίαν εἶτα δὲ καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων, εἶναι ὅτι τὸ ἐμφανισθὲν καὶ παραδοθὲν παρ' αὐτοῦ ἔγγραφον εἶναι ἡ ἀληθὴς διαθήκη του, ἡ δήλωσις δὲ αὕτη ἐγένετο, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ συνταχθέντος περὶ τῆς παραδόσεως τῆς διαθήκης πρωτοκόλλου, αἱ ἐν τῷ νόμῳ δὲ λέξεις· «τὸ ἀναγνωσθὲν εἰς τὸν διαθέτην ἔγγραφον» δὲν ἔχουσι τὴν ἔννοιαν ἣν ἡ ἐνάγουσα ἀποδίδει εἰς αὐτάς, ὅτι τουτέστιν ἐπιβάλλουσι τὴν ὑποχρέωσιν εἰς τὸν διαθέτην νὰ διαδηλοῖ ὅτι ἐγένετο εἰς αὐτὸν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ἡ ἀνάγνωσις τῆς διαθήκης, ἀλλὰ προσδιορίζουσι τὴν ταυτότητα τοῦ παρὰ τοῦ διαθέτου παραδοθέντος ἐγγράφου, μὲ τὴν δήλωσιν ὅτι περιέχει τὴν διαθήκην του.

Ἐπειδὴ μὴ ἀπαιτοῦντος τοῦ νόμου δήλωσιν τοῦ διαθέτου περὶ τῆς γενομένης ἀναγνώσεως εἰς αὐτὸν τῆς διαθήκης, ἡ ἐπὶ τῆς δηλώσεως ταύτης στηριζομένη ἔνστασις περὶ ἀκυρώσεως τῆς διαθήκης εἶναι ἀνυπόστατος καὶ ἀπορριπτέα.— Εἰ καὶ ἠδύνατό τις εἰπεῖν ὅτι, ἐπὶ προσαγωγῆς μυστικῆς ἀλλογράφου διαθήκης, οὔσης ἀπαραιτήτου κατὰ τὸν ἰσχύοντα Ἰόνιον ἀστυκὸν Κώδηκα τῆς ἀναγνώσεως αὐτῆς κατὰ μόνας γενομένης ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου εἰς τὸν διαθέτην, ἀποχωρούντων τῶν μαρτύρων, προσαπαιτεῖται μετ' αὐτὴν ἡ ἐνώπιον τῶν προσκληθέντων ἵνα εἰσέλθωσι μαρτύρων, βεβαίωσις ἐκ στόματος αὐτοῦ τοῦ διαθέτου, οὐ μόνον ὅτι τὸ ἔγγραφον ὅπερ οὗτος παραδίδει εἰς τὸν συμβολαιογράφον εἶναι ἡ διαθήκη του, ὡς καὶ ἐν ἀρχῇ εἶχε δηλώσει, ἀλλ' ὅτι εἶναι ἡ ἀληθὴς διαθήκη του, ἀφ' οὗ τῷ ἀνεγνώσθη. Καὶ εἰς τὴν πλήρωσιν κυρίως τῆς τοιαύτης βεβαιότητος ἀφορᾷ ἡ ῥῆσις τοῦ μεταρρυθμισθέντος ἄρθρου 890 τοῦ Ἰονίου Κώδηκος « ὁ διαθέτης ἐπαναλαμβάνει ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῶν ὅτι τὸ ἀναγνωσθὲν εἰς αὐτὸν ἔγγραφον παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου τὸ ὁποῖον παραδίδει εἰς τοῦτον, εἶναι ἡ ἀληθὴς διαθήκη του· » ἔνθα ἂν ἁπλῶς καὶ μόνον ὁ νόμος ἀπέβλεπεν εἰς τὴν βεβαίωσιν τῆς ταυτότητος τοῦ ἐγγράφου ἤρκει νὰ ἐπαναλάβῃ ὁ διαθέτης ὅτι τὸ ἔγγραφον ὅπερ παραδίδει εἰς τὸν συμβολαιογράφον εἶναι ἡ διαθήκη του καθόσον, ὡς πρὸς τὴν ταυτότητα τοῦ ἐγγράφου ὅπερ ἀπ' ἀρχῆς

ὁ διαθέτης παρέδωκεν ὡς διαθήκην του τῷ συμβολαιογράφῳ ὅλως περιτὴ ἐν τῷ νόμῳ θὰ ἦτο ἡ προσθήκη τῆς λέξεως ἀναγνωσθὲν ὡς πρὸς τὸ ἔγγραφον, καὶ τῆς λέξεως ἀληθὴς ὡς πρὸς τὴν διαθήκην. Ἡ δὲ παράλειψις αὕτη δυνάμει τοῦ ἄρθρου 914 τοῦ ἀστυκοῦ Ἰονίου Κώδηκος, ἐπάγει τῆς διαθήκης τὴν ἀκυρότητα.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς περικοπῆς τοῦ πρωτοκόλλου ἐχούσης ὡς ἑξῆς. «Τότε ἔλαβα ἐγὼ ὁ συμβολαιογράφος τὸ αὐτὸ χαρτίον, καὶ εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ αὐτοῦ κυρίου Ῥήγου καὶ τῶν μαρτύρων, ἔβαλα τὸ αὐτὸ ἔγγραφον ἐντὸς ἡμίσεως φύλλου χάρτου, τὴν ἐτύλιξα, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἐσφράγισα μὲ τρεῖς σφραγίδας» ἐξάγεται ὅτι ἐνώπιον τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ διαθέτου ἐτέθη εἰς τὸ περιτύλιγμα καὶ ἐσφραγίσθη ἡ διαθήκη, καὶ ἐξεπληρώθη οὕτως ἡ περὶ τοῦ τυλίγματος καὶ σφραγίσεως διατύπωσις, συμφώνως μὲ τὸ ἐδ. 3 τοῦ μεταρρυθμισθέντος ἄρθρου 890 τοῦ Ἰονίου κώδηκος, τὸ ὁποῖον ὁρίζει ἁπλῶς ὅτι κλείεται καὶ σφραγίζεται ἡ διαθήκη καὶ τὸ περιτύλιγμα αὐτῆς, ἂν ὑπάρχῃ, χωρὶς ν' ἀπαιτῇ νὰ προηγηθῇ ἀπόφασις καὶ ἔγκρισις περὶ ταύτης τοῦ διαθέτου· ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου περὶ τοῦ τυλίγματος καὶ σφραγίσεως τῆς ἀλλογράφου διαθήκης, συμπληροῦνται ὡς πρὸς τοῦτο ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἀφορώσας τὰς ἰδιογράφους διαθήκας, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ περιτύλιξις γίνεται ἂν τὸ ἐγκρίνῃ ὁ διαθέτης, οὐδὲν ἧσσον καὶ αἱ διατάξεις αὗται οὐδαμῶς παρεβιάσθησαν, διότι ἀφοῦ ἡ περιτύλιξις καὶ ἡ σφάγισις ἐγένετο ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων, ὡς δηλοῦται ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ ἄνευ τῆς

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

παραμικρᾶς ἀντιλογίας, τεκμαίρεται ὅτι συναινέσει καὶ συγκαταθέσει τοῦ διαθέτου περιετυλίχθη καὶ ἐσφραγίσθη ἡ διαθήκη, καὶ ἀνυπόστατος ἐξελέγχεται ἡ ἔνστασις τῆς ἐναγούσης ὅτι αὐθαιρέτως καὶ ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ διαθέτου ὁ συμβολαιογράφος ἔκλεισεν ἐντὸς περιτυλίγματος καὶ ἐσφράγισε τὸ ἔγγραφον τῆς διαθήκης.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς πράξεως τοῦ συμβολαιογράφου, περὶ τῆς παρακαταθέσεως τῆς ἐπιδίκου διαθήκης, φερούσης ὅτι ἐμφανισθέντος ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων, προσήχθη αὐτῷ τὸ περιέχον τὴν διαθήκην ἔγγραφον, ἀποχωρησάντων δὲ τῶν μαρτύρων, ἀνέγνωσε τὴν διαθήκην εἰς τὸν διαθέτην, ἐπροσκάλεσεν ἀμέσως τοὺς μάρτυρας νὰ εἰσέλθωσι, καὶ μετὰ τὴν δήλωσιν τοῦ διαθέτου, παρέλαβεν τὴν διαθήκην, ἔθεσεν εἰς περιτύλιγμα καὶ ἐσφράγισεν, ὅτι ἀμέσως θέλει κάμει τὴν ἀπαιτουμένην πρᾶξιν ἐπὶ τοῦ περιτυλίγματος, ὅτι ἀμέσως καὶ κατ' ἐξακολούθησιν καταχωρίζει τὴν πρᾶξιν τῆς ἐπιγραφῆς, ἀποδεικνύεται ὅτι ἅμα ἀρξαμένη ἡ πρᾶξις τοῦ συμβολαιογράφου ἐξηκολούθησε κατὰ συνέχειαν μέχρι τῆς ἐντελοῦς καταρτίσεως αὐτῆς ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ χωρὶς νὰ μεσολαβήσῃ διακοπή τις δι' ἑτεροειδῶν πράξεων, ἐτηρήθη ἑπομένως ἡ ἑνότης τῆς πράξεως, συνέχεια χρόνου καὶ τόπου, ἄνευ ἀναβολῆς τινός, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγούσης, καὶ ἡ ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ στηριζομένη ἀκυρωτικὴ ἔνστασις αὐτῆς, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸ περιεχόμενον τῆς πράξεως, ἐξελέγχεται ἀνυπόστατος καὶ ἀπορριπτέα.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐν τῇ πράξει τοῦ συμβολαιογράφου ἀ-

ναφερομένων ὅτι ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων προσήχθη εἰς τὸν συμβολαιογράφον τὸ ἔγγραφον τῆς διαθήκης, ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῶν ἐγένετο ἡ δήλωσις τοῦ διαθέτου, ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῶν καὶ τοῦ διαθέτου ἐτυλίχθη καὶ μετὰ ταῦτα ἐσφραγίσθη ἡ διαθήκη, ἐκ τῆς μνείας ὅτι θέλει κάμει τὴν ἐπιγραφὴν ἣν θέλει ὑπογράψει ὁ διαθέτης καὶ οἱ μάρτυρες, ἐκ τῆς ὑπογραφῆς τῶν μαρτύρων εἰς τὸ τέλος τῆς πράξεως ἐξάγεται προδήλως ὅτι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς πράξεως τοῦ συμβολαιογράφου περὶ παρακαταθέσεως τῆς ἐπιδίκου διαθήκης, μέχρις ἀποπερατώσεως αὐτῆς, παρῆσαν διαρκῶς οἱ μάρτυρες τῆς διαθήκης εἰς ὅλας τὰς ἐνεργείας τοῦ συμβολαιογράφου, ἡ δὲ ἐν τῇ πράξει τοῦ συμβολαιογράφου ῥῆσις «μετὰ ταῦτα τὴν ἐσφράγισα» δὲν ἐμφαίνει χρονικὰ διαλλείματα, ἀλλὰ διαδοχικὴν τάξιν τῶν γενομένων πράξεων, ὡς ἐν τῷ ἄρθρῳ 890· ἀποδεικνυομένου ἑπομένως ἐκ τῆς πράξεως αὐτῆς τοῦ συμβολαιογράφου ὅτι διαρκῶς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους παρέστησαν οἱ μάρτυρες εἰς τὰς γενομένας διατυπώσεις, ἡ ἔνστασις τῆς ἐναγούσης περὶ ἀκυρώσεως τῆς διαθήκης, ὡς μὴ ἐκτελεσθεισῶν τῶν διατυπώσεων ἐνώπιον τριῶν μαρτύρων, ἐξελέγχεται ἐπίσης ἀνυπόστατος, ἄλλως τε δὲ καὶ ἀόριστος εἶναι ἡ ἔνστασις αὕτη διότι δὲν προσδιορίζει εἰς ποίας τῶν ἐνεργηθεισῶν διατυπώσεων δὲν παρευρέθησαν οἱ μάρτυρες.

Ἐπειδὴ ὡς ἄκυρον προσβάλλει ἔτι ἡ ἐνάγουσα τὴν ἐπίδικον διαθήκην, ἰσχυριζομένη ὅτι ὁ διαθέτης δὲν εἶχε τὴν ἀναγκαίαν διανοητικὴν ἱκανότητα πρὸς τὸ διαθέσαι, καὶ ἕνεκα δόλου καὶ εἰσηγήσεων δολίων.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς διαθήκης αὐτῆς (ex re ipsa) ἀξιοῖ ἡ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ἐνάγουσα ὅτι καταφαίνεται ἡ διατάραξις τῶν διανοητικῶν δυνάμεων τοῦ διαθέτου, τὸ μὴ πλῆρες τῶν φρενῶν αὐτοῦ, καὶ αἰτεῖται ν' ἀκυρωθῇ ἄνευ παραιτέρω ἐρεύνης περὶ τῆς διανοητικῆς αὐτοῦ καταστάσεως ἡ διαθήκη.

Ἐπειδὴ τὸ ὑγιὲς τῶν φρενῶν τοῦ διαθέτου τεκμαίρεται πάντοτε (§ qui habet praeumitur sanae mentis esse Trop Don et Test § 413) ὁ δὲ ἐπικαλούμενος τὴν παντελῆ στέρησιν αὐτῶν ἢ τὴν διατάραξιν τῶν φρενῶν ὀφείλει νὰ τὴν ἀποδεικνύῃ.

Ἐπειδὴ καὶ ἐκ τῆς διαθήκης αὐτῆς δύναται νὰ ἀρυσθῇ ἡ ἀπόδειξις τῆς διαταράξεως τῶν φρενῶν ἐὰν αἱ διατάξεις τοῦ διαθέτου εἰσὶν ἄλογοι, ἀλλόκοτοι, ἢ γελοῖαι, διότι τοιαῦται διατάξεις προδίδουσι τὴν στέρησιν νοὸς εἰς τὸν διαθέτην, ἡ ἐπίδικος ὅμως διαθήκη δὲν περιέχει τοιαύτας διατάξεις, οὐδὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τοιαύτη ἡ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν του διάθεσις τῆς περιουσίας τοῦ διαθέτου, κατὰ προτίμησιν τοῦ κυοφορουμένου τέκνου του, διότι καταλιπὼν εἰς τοῦτο τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας του, συνεμορφώθη μὲ τὸν νόμον, ὁ δὲ συνωδᾷ τῷ νόμῳ πράττων δὲν ὑποτίθεται παραλογιζόμενος, μὴ ἀποδεικνυομένης ἑπομένως ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς διαθήκης, τῆς ἀξιουμένης διανοητικῆς ἀνικανότητος τοῦ διαθέτου, δέον νὰ διαταχθῇ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν φρενῶν αὐτοῦ ἡ δέουσα ἀπόδειξις.

Ἐπειδὴ τὴν ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ταχθεῖσαν σχετικὴν ἀπόδειξιν προσβάλλουσι ἀμφότεροι οἱ διάδικοι, ἡ μὲν ἐνάγουσα ὡς πρὸς τὸ πρῶτον θέμα τὸ ὑποχρεῶσαν αὐτὴν ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ διαθέτης εἶχεν ἀπολέσει ὁλοσχερῶς τὰς φρένας του, ἰσχυριζομένη ὅτι

δὲν ἐπρότεινε παντελῆ στέρησιν τῶν νοητικῶν δυνάμεων τοῦ διαθέτου, οἱ δὲ ἐναγόμενοι ὡς πρὸς τὸ δεύτερον θέμα ἀφορὸν τὰς μηχανορραφίας καὶ δολοπλοκίας, ὧν ἐγένετο χρῆσις πρὸς ἐξαπάτησιν τοῦ διαθέτου, διατεινόμενοι ὅτι ἡ περὶ τούτου ἰσχυρισμοὶ τῆς ἐναγούσης, ὄντες ἐντελῶς ἀόριστοι, ἔδει ν' ἀπορριφθῶσιν ὡς τοιοῦτοι, χωρὶς νὰ ταχθῇ περὶ αὐτῶν ἀπόδειξις.

Ἐπειδὴ καίτοι ἠδύνατό τις εἰπεῖν, ὅτι μὴ ἰσχυριζομένης τῆς ἐναγούσης ὅτι ὁ διαθέτης εἶχεν ἀπωλέσει ὁλοσχερῶς τὰς φρένας του κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης, ἀλλ' ὅτι τεταραγμέναι ἦσαν αἱ διανοητικαὶ αὐτοῦ δυνάμεις καὶ μὴ πλήρεις αἱ φρένες του, ἀναγκαῖον καθίσταται πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ βαθμοῦ τῆς διανοητικῆς διαταράξεως τοῦ διαθέτου νὰ προσδιορισθῶσι τὰ γεγονότα τὰ ἐμφαίνοντα τὴν ἀξιουμένην ἀλλοίωσιν τῶν φρενῶν του, ταῦτα δὲ μὴ προτεινούσης οὐδ' ὁριζούσης τῆς ἐναγούσης, ἀόριστοι τυγχάνουσιν οἱ ἰσχυρισμοὶ τῆς ἐναγούσης καὶ ὡς τοιοῦτοι ἀπορριπτέοι, καὶ ὅτι ἐπίσης καὶ μᾶλλον καταφανὴς εἶναι ἡ ἀοριστία, ὡς πρὸς τὰς μηχανορροφίας καὶ δολοπλοκίας, μὴ ἀναφερομένων παντάπασιν οὔτε τῶν προσώπων οὔτε τῶν μέσων, ὧν ἐγένετο χρῆσις πρὸς ἐξαπάτησιν τοῦ διαθέτου, καὶ ὅτι ἑπομένως καὶ κατὰ τοῦτο τυγχάνουσιν ἀόριστοι καὶ ἀπορριπτέοι οἱ ἰσχυρισμοὶ τῆς ἐναγούσης.

Μ' ὅλα ταῦτα.

Ἐπειδὴ, ἐπιβαλομένης εἰς τοὺς μάρτυρας τῆς ὑποχρεώσεως νὰ ὁρίσωσιν ἀκριβῶς καὶ ὡρισμένως τὰ κατατεθησόμενα γεγονότα, δίδοντες καὶ τὸν λόγον τῆς γνώσεως αὐτῶν, ἐκλείπει καὶ ὡς πρὸς τὰ δύο θέματα ἡ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ἀοριστία καὶ πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ ἡ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν φρενῶν τοῦ διαθέτου καὶ τῶν δολοπλοκιῶν ἀπόδειξις, μεταρρυθμιζομένου τοῦ θέματος σύμφωνα μὲ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῆς ἐναγούσης, ὅτι δὲν ἐπρότεινε πλήρη ἀπώλειαν φρενῶν, καὶ περιοριζομένου τοῦ ἀποδεικτέου θέματος εἰς τὰ οὐσιώδη γεγονότα, παραλειπομένων τῶν περιττῶν.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν ἐνάγουσαν ἀπόκειται τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως, δύναται δὲ νὰ κάμῃ χρῆσιν καὶ τοῦ μέσου τῶν μαρτύρων, προκειμένου περὶ γεγονότων περὶ ὧν δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἔγγραφον.

Ἐπειδὴ πρὸ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἀποδείξεως δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν λοιπῶν λόγων καὶ ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων, διότι ἐκ τῆς ἐκβάσεως αὐτῆς δύναται νὰ κατασταθῇ ἄσκοπος αὕτη καὶ περιττή.

Διὰ ταῦτα.

Καὶ ἰδὸν τὰ ἄρθρα 780 καὶ ἐπ. τῆς πολ. δικονομίας ἀπορρίπτει τὴν περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως τῆς ἐκκαλούσης καὶ ἐναγούσης ἔνστασιν τῶν ἐναγομένων καὶ ἐφεσιβλήτων.

Ἀπορρίπτει τὰς ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀναφερομένας ἐνστάσεις τῶν διαδίκων.

Ἀναβάλλον δὲ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασίν του, καὶ μεταρρυθμίζον ἐν μέρει τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν.

Ὑποχρεοῖ τὴν ἐνάγουσαν ν' ἀποδείξῃ διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων, ὅτι ὁ Ῥήγος Μπασιᾶς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης του εἶχε τεταραγμένας τὰς φρένας του, ἕνεκα τῆς νόσου τοῦ ἥπατος, ἥτις εἶχε τότε προσβάλλει αὐτὸν, ἢ ἐξ ἄλλου

λόγου, καὶ ποία ὅσον ἔνεστιν ὡρισμένως, ἦτο ἡ διανοητικὴ κατάστασίς του, καὶ ἐπίσης ὡρισμένως ἀκριβῶς ὁποίας ἐτέλει πράξεις ἐμφαινούσας νοητικὴν διατάραξιν, διδομένου τοῦ λόγου τῆς γνώσεως εἰς ὅλα ταῦτα ὑπὸ τῶν μαρτύρων· ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ἐπωφεληθέντες ἐπιτηδείως τῆς εὐπιστίας τοῦ εἰρημένου Ῥήγου Μπασιᾶ διὰ ψευδῶν παραστάσεων καὶ μηχανορραφιῶν, ὁριζομένων ἀκριβῶς ὅλων τούτων, ἐνέβαλον μῖσος εἰς αὐτὸν κατὰ τοῦ κυοφορουμένου τέκνου του καὶ τῆς συζύγου του, οὕτω δὲ μετατρέψαντες τὴν ἐλευθέραν αὐτοῦ βούλησιν, κατώρθωσαν νὰ συνταχθῇ ἡ ἐπίδικος διαθήκη ὑπὲρ αὐτῶν.

Τάσσει προθεσμίαν ἡμερῶν τεσσαράκοντα ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς παρούσης, ἐντὸς τῆς ὁποίας, εἰς ἡμέραν καὶ ὥραν ὑπὸ τῶν εἰσηγητῶν προσδιοριστέαν, θέλουσιν ἐξετασθῆ οἱ προσαχθησόμενοι μάρτυρες.

Διορίζει εἰσηγητὰς τοὺς εἰρηνοδίκας τῆς διαμονῆς τῶν μαρτύρων καὶ τόπον ἐξετάσεως τὰ τῶν εἰσηγητῶν καταστήματα.

Ἐκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη ἐν Κερκύρᾳ τὴν ἑβδόμην Φεβρουαρίου 1879.

Ὁ πρόεδρος

Δ. Α. ΚΥΠΑΡΙΣΗΣ

Ὁ Γραμματεὺς

Ν. Μακρῆς.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐξητάσθησαν οἱ μάρτυρες τῶν ὁποίων αἱ καταθέσεις κατεχωρίσθησαν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Ἀρ. 139 (1880) 5210.

§ 11. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Κερκύρᾳ Ἐφετῶν.

Συγκείμενον ἐκ τῶν Δικαστῶν Δημ. Α. Κυπαρίσση, Προέδρου, Μιχ. Σ. Ἱδρωμένου, Ἰακὼβ Ποϊάγου καὶ Κωνσταντ. Ῥικάκη καὶ τοῦ δικηγόρου Νικολ. Καλουγούχου κωλυομένου τοῦ ἑτέρου Ἐφέτου καὶ τῶν ἁρμοδιωτέρων ἀναπληρωτῶν αὐτοῦ.

Συνεδριάσαν δημοσίως ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τοῦ καταστήματός του τὴν δεκάτην Ἀπριλίου 1880. . . .

Ἐπειδὴ ἡ ὑπόθεσις φέρεται εἰς συζήτησιν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 32 π. ε. ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου τούτου, δι' ἧς διετάχθησαν ἀποδείξεις περὶ τῆς διανοητικῆς ἱκανότητος τοῦ διαθέτου, κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἐπιδίκου διαθήκης, καὶ περὶ μηχανορραφιῶν καὶ εἰσηγήσεων δολίων.—

Ἐπειδὴ ἡ ἐνάγουσα ἤδη ἐκκαλοῦσα αἰτεῖται τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἀποφάσεως ἐφ' ὅσον ἀπέρριψε τὰς παρ' αὐτῆς γενομένας προσβολὰς κατὰ τῆς ἐπιδίκου διαθήκης, ἐπὶ παραβιάσει τῶν νομίμων διατυπώσεων, ἀλλ' ἡ αἴτησις αὕτη εἶναι ἀπορριπτέα, μὴ ὑπάρχοντος νομίμου λόγου πρὸς ἀνάκλησιν αὐτῆς, ἐξεταστέον ἑπομένως τὸ ἀποτέλεσμα τῶν διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως ἡ ἐκκαλοῦσα εἰς ἣν ἐπεβλήθη τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως, οὐδένα προσήγαγε μάρτυρα, οἱ δὲ ἐφεσίβλητοι προσεκάλεσαν καὶ ἐξήτασαν διαφόρους μάρτυρας, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν σχετικῶν ἐκθέσεων τῶν εἰσηγητῶν, τῆς ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1879 τοῦ εἰρηνοδικείου Ἀργοστολίου, τῆς ἀπὸ 25 Ἀπριλίου 1879 ἐκθέσεως τοῦ εἰρηνοδικείου Ληξουρίου, τῆς ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1879 ἐκθέσεως τοῦ εἰ-

ρηνοδικείου Κερκύρας, τῆς ἀπὸ 27 Ἀπριλίου 1879 ἐκθέσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου βορείου πλευρᾶς Ἀθηνῶν

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων βεβαιοῦται ὅτι ὁ διαθέτης Ῥήγος Μπασιᾶς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας του, πρὸ, καὶ μετὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης του, εἶχε σώας τὰς φρένας του, καὶ ἐλευθέρᾳ βουλήσει διέθεσε τὴν περιουσίαν του, ἰδίως δὲ ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ ἰατροῦ Χαραλ. Πρετεντέρη λέγοντος αὐτολεξεὶ ταῦτα «τὸν Ῥήγον Μπασιᾶ ἐπεσκέφθην πρὸ τοῦ 1864 προσκλη»θεὶς ἐπὶ τούτῳ ἐκ Κερκύρας, ἔπασχε δὲ κατ' ἐκείνην »τὴν ἐποχὴν, ἂν δὲν μὲ λανθάνῃ ἡ μνήμη, ἀπὸ πνευ»μονίαν τῆς βάσεως τοῦ πνεύμονος καὶ ἐπέκτασιν πρὸς »τὸ ἧπαρ, ὅτι καθ' ὃ χρονικὸν διάστημα ἐπεσκέφθην »ἐγὼ τὸν τότε πάσχοντα Μπασιᾶν, διαρκέσαν, ἂν δὲν »ἀπατῶμαι, ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας, οὐδὲν σύμπτωμα παρα»φροσύνης παρετήρησα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθε»νείας του· κατὰ τὰς δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς ἀνα»χωρήσεώς μου ἦτο εἰς ἐπαισθητὴν βελτίωσιν, εἰς Κέρ»κυραν δὲ ἐπανακάμψας ἔμαθον τὴν χειροτέρευσιν αὐ»τοῦ καὶ τὸν θάνατον· ὅτι πρὸ δύο ἡμερῶν τῆς συντά»ξεως τῆς διαθήκης εἶχον μεταβῆ, ὡς ἀνωτέρω εἶπον »εἰς Κεφαλληνίαν καὶ τὸν ἐπεσκεπτόμην, κατὰ δὲ τὰς »δύω πρώτας ἡμέρας πρὸ τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης, »καὶ αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς συντάξεως καὶ μετ' αὐτὴν, »ἐγὼ ὡς ἰατρὸς ἐπεσκεπτόμην τὸν Μπασιᾶ οὐ μόνον »ὡς ἰατρὸς ἀλλὰ καὶ ὡς φίλος, καὶ παρετήρησα ὅτι εἶ»χε σώας τὰς φρένας ἐντελῶς, καὶ οὐδὲν πόρρωθεν σύμ»πτωμα παραφροσύνης· μάλιστα ἀφ' οὗ ἐγὼ τὸν ἐβε-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

»βαίωσα νὰ μὴ φοβῆται διὰ τὴν ἀσθένειάν του, αὐ-
»τὸς μοῦ εἶπεν ὅτι μολοτοῦτο ἐγὼ θὰ διατάξω περὶ τῶν
»πραγμάτων μου» οὐδεμία ἀπολείπεται ἀμφιβολία, ὅτι
κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης του, ὁ
διαθέτης εἶχεν ἐντελῶς σώας τὰς φρένας του.

Ἐπειδὴ ἡ ἔνστασις τῆς ἐκκαλούσης περὶ ἀκυρώσεως
τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων ἐπὶ τοῖς ἑξῆς λόγοις:
ὅτι τὸ ἀντίγραφον τῆς πράξεως τῶν εἰσηγητῶν κοινο-
ποιηθὲν αὐτῇ δὲν ἦτο ἐπικυρωμένον ὑπὸ ἁρμοδίου προσώ-
που, ὁ δὲ διάδικος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπικυρώσῃ αὐτό, καὶ
ὅτι ἡ γνωστοποίησις ἐγράφη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντιγράφου
τῆς πράξεως τοῦ εἰσηγητοῦ, δὲν ἔχει βάσιν, τὸ μὲν διότι
κἂν τε ὑποτεθῇ ὅτι ὁ διάδικος δὲν δύναται νὰ ἐπικυρώσῃ
τὰ παρ' αὐτοῦ κοινοποιούμενα ἀντίγραφα δικαστικῶν
πράξεων, δὲν ἕπεται ὅτι εἶναι ἄκυρος ἡ γενομένη διεξα-
γωγὴ ἀποδείξεων, διότι καὶ ἄνευ τῆς κοινοποιήσεως τῆς
πράξεως ἠδύνατο νὰ προβῇ αὕτη ἀφοῦ ἔλαβε γνῶσιν ὁ
καθ' οὗ ἡ ἀπόδειξις περὶ τῆς ἡμέρας τῆς διεξαγωγῆς
καὶ ἠδύνατο νὰ παρασταθῇ εἰς αὐτὴν, τὸ δὲ διότι ἡ πα-
ράβασις τῶν διατάξεων τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου, δὲν
ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τοῦ δικογράφου, ἀλλ' ὑποβάλλει
εἰς ποινὴν τὸν παραβάτην.

Ἐπειδὴ καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς διεξαχθείσης ἀνταπο-
δείξεως, ἐξ ἧς προέκυψε τὸ ἐναντίον τοῦ ἐπιβληθέντος θέ-
ματος εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν, ἀφ' οὗ αὕτη ὑπόχρεως ἦν νὰ
φέρῃ τὴν ἀπόδειξιν τῆς διανοητικῆς ἀνικανότητος τοῦ
διαθέτου καὶ τῶν μηχανορραφιῶν τῶν ἐφεσεβλήτων, οὐ-
δεμίαν δὲ τοιαύτην ἐκομίσατο, ἡ ἔνστασις αὐτῆς περὶ ἀ-
κυρώσεως τῆς διαθήκης ἕνεκα δόλου τῶν ἐναγομένων,

καὶ στερήσεως φρενῶν τοῦ διαθέτου, ἐξελέγχεται ἀνυ-
πόστατος καὶ ἀπορριπτέα.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τῆς ἐκκαλούσης ὅτι ἐκ τοῦ περιεχο-
μένου τῆς διαθήκης (ex re ipsa) ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ διαθέ-
της δὲν εἶχε σώας τὰς φρένας ἀπερρίφθη ἤδη διὰ τῆς
μνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 32 ἀποφάσεως, ὁ λόγος δ' αὐτῆς
ὅτι πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἐνστάσεώς της περὶ στερήσεως
τῶν φρενῶν τοῦ διαθέτου, δέον νὰ διαταχθῇ ἡ προσαγω-
γὴ τοῦ συμβολαίου τῆς 3 Μαΐου 1862 δὲν ἔχει βάσιν,
διότι πληρέστατα ἀπεδείχθη ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν
μαρτύρων ἡ ἐχεφροσύνη, καὶ οὔτε κἂν ὁρίζει ἡ ἐκκαλοῦ-
σα ἀκριβῶς τί περιέχει τὸ συμβόλαιον καὶ ποῖοι ὁρισμοὶ
αὐτοῦ ἐξελέγχουσι στέρησιν νοός, αἱ δὲ διατάξεις περὶ
τῆς περιουσίας τοῦ διαθέτου οὐ μόνον, ὡς ἐρρέθη εἰς
τὴν προηγουμένην ἀπόφασιν, δὲν προδίδουσι διανοητικὴν
ἀνικανότητα, ἀλλ' ἀπεναντίας μαρτυροῦσιν ὅτι προβλέ-
πων ὁ διαθέτης περὶ τῶν περιπετειῶν καὶ κινδύνων εἰς
τοὺς ὁποίους ἦτο ἐκτεθειμένη ἡ ὕπαρξις τοῦ κυοφορου-
μένου, ἔλαβεν ὅσα μέτρα ἐνόμιζεν ἱκανὰ ἵνα διατηρήσῃ
τὴν περιουσίαν του εἰς τὴν οἰκογένειάν του, διὰ τὴν ὁ-
ποίαν εἶχεν ἄμετρον στοργὴν, ὡς ἐμφαίνει ἡ ἀλληλο-
γραφία αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀδελφῶν του, ἐν τῇ δικογραφίᾳ
ὑπάρχουσα καὶ ἐν ταῖς προτάσεσι μνημονευομένη.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκκαλοῦσα προσβάλλει ὡς ἄκυρον τὴν ἔκ-
θεσιν τοῦ συμβολαιογράφου περὶ παραδόσεως τῆς δια-
θήκης ἐπὶ λόγῳ ὅτι δὲν ἀνεγνώσθη εἰς τὸν διαθέτην καὶ
τοὺς μάρτυρας, τὴν προσβολὴν δὲ ταύτην ἀποκρούουσιν
οἱ ἐφεσίβλητοι ὡς ἀπαράδεκτον, ἰσχυριζόμενοι ὅτι οὔτε

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

διὰ τῆς ἀγωγῆς, οὔτε διὰ τῆς ἐφέσεως καὶ κατὰ τὰς συζητήσεις ἐπροτάνθη ὁ λόγος οὗτος.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς φερούσης « Διαδηλοῦται ὅτι ὁ κύριος Ῥήγος δύναται νὰ ὑπογράψῃ μετά τινος δυσκολίας ἀφοῦ τοῦ ἀνέγνωσα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, » ἀπόδειξις ὅτι ἡ ἀνάγνωσις ἐγένετο ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων, ἀφ' οὗ κατὰ τὰς σκέψεις τῆς ὑπ' ἀρθ. 32 ἀποφάσεως οἱ μάρτυρες παρῆσαν διαρκῶς εἰς ὅλας τὰς ἐνεργείας τοῦ συμβολαιογράφου, καὶ πᾶσαι αἱ διατυπώσεις ἐνηργήθησαν ἐνώπιόν των, μὴ βάσιμος ἐπομένως ἡ ἐπὶ ἐλλείψει τῆς ἀναγνώσεως προσβολή, καὶ περιττὴ ἡ ἐξέτασις τῆς ἐνστάσεως περὶ ἀπαραδέκτου αὐτῆς.

Ἐπειδὴ προσβάλλει ἐπίσης ἡ ἐκκαλοῦσα τὴν διαθήκην ἐπὶ λόγῳ ὅτι τὸ ἀντίγραφον τῆς πράξεως παραδόσεως δὲν εἶναι ἀκριβὲς πρὸς τὸ πρωτότυπον, δὲν φέρει τὴν σφραγίδα τοῦ συμβολαιογράφου, δὲν φέρει τὰς τῶν μαρτύρων ὑπογραφὰς πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀκριβείας τοῦ ἰδίου ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 891, δὲν φέρει τὴν χρονολογίαν καθ' ἣν ἐξεδόθη, οὔτε τὴν μνείαν ὅτι ἐξεδόθη κατὰ συνέχειαν, καὶ ὅτι τὸ ἀντίγραφον τὸ διαβιβασθὲν εἰς τὸ ἐπαρχεῖον δὲν φέρει παντάπασι τὴν ῥῆσιν τῆς πρωτοτύπου «ἀφ' οὗ τὸ ἀνέγνωσα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους.»

Ἐπειδὴ αἱ ὑπάρχουσαι τυχὸν ἐλλείψεις καὶ ἀνακρίβειαι εἰς τὸ ἀντίγραφον τῆς πράξεως τῆς παραδόσεως, οὐδόλως ἐπιρρεάζουσι τὸ κῦρος τῆς διαθήκης, ἐν ὅσῳ τὸ πρωτότυπον τῆς πράξεως δὲν προσβάλλεται· ἡ ἀντιγραφὴ δὲ καὶ ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἀντιγράφου ἐπιβάλλεται εἰς τὸν συμβολαιογράφον, καὶ ἡ περὶ ταῦτα ὀλιγωρία του, δύναται νὰ ὑποβάλῃ αὐτὸν εἰς πειθαρχικὴν καταδίω-

ξιν, ἀλλὰ δὲν συνεπάγεται τὴν ἀκύρωσιν τῆς πράξεως· ἄλλως τε δὲ αἱ περὶ τοῦ ἀντιγράφου τῆς πράξεως διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 891 οὔτε ὡς οὐσιώδεις δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν, ἀφοῦ ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 213 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, εἰσαχθέντος ἤδη καὶ ἰσχύοντος ἐν Ἑπτανήσῳ, κατηργήθησαν αἱ περὶ ἀντιγράφων καὶ ἀποστολῆς αὐτῶν διατάξεις τοῦ εἰς τὰς παλαιὰς ἐπαρχίας ἰσχύοντος ψηφίσματος τοῦ ἀειμνήστου Κυβερνήτου περὶ διαθηκῶν, ἀνυπόστατος καὶ ἑπομένως ἀπορριπτέα ἡ ἀνωτέρω προσβολὴ τῆς ἐκκαλούσης ἐπὶ τῆς πλημμελείας τοῦ ἀντιγράφου τῆς πράξεως τῆς παραδόσεως στηριζομένη.

Ἐπειδὴ ἡ πρᾶξις τῆς παραδόσεως φέρει ἐν τέλει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου, τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ συμβολαιογράφου καὶ δι' αὐτῆς περαιοῦται, δὲν εἶναι ἑπομένως ἀληθὴς ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης ὅτι εἶναι ἐλλειπὴς μείνασα ἀτελείωτος.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰς προεκτεθείσας σκέψεις ἅπασαι αἱ τυπικαὶ προσβολαὶ τῆς διαθήκης εἶναι ἀνυπόστατοι καὶ ἀπορριπτέαι, ἀποδεδειγμένη δὲ πληρέστατα ἡ ἐχεφροσύνη τοῦ διαθέτου Ῥήγου Μπασιᾶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης του, εἴτε ἐκ τῆς διεξαχθείσης ἀνταποδείξεως, εἴτε λογιζομένης ὡς ἀποδεδειγμένης ἕνεκα τῆς μὴ προσαγωγῆς οὐδεμιᾶς ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἀποδείξεως περὶ τοῦ ἐναντίου.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκκαλοῦσα προσβάλλει ἐπὶ τέλους τὴν διάταξιν τῆς ἐπιδίκου διαθήκης, διὰ τῆς ὁποίας ὁ διαθέτης ἀφ' οὗ ἀπεκατέστησε κληρονόμον εἰς τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας του τὸ ἐπιτεχθησόμενον τέκνον του ὥρισεν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ὅτι ἂν τὸ τέκνον του τοῦτο ἀποθάνῃ ἀνήλικον, τότε διαδέχονται αὐτὸ οἱ ἀδελφοί του τοὺς ὁποίους καθιστᾶ κληρονόμους διὰ ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως, διατεινομένη ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἀπὸ τὸν Ἰόνιον κώδηκα ἡ ὀρφανικὴ ὑποκατάστασις.—οὐχ' ἧττον ἐν ἄρθρῳ 9 τοῦ πολ. Ἰονίου κώδηκος ὁρίζεται ὅτι «ἐὰν θέμα τι δὲν δύναται ν' ἀποφασισθῇ, ὡς μὴ προνοηθὲν ὑπὸ τοῦ νόμου, ὁ δικαστὴς προσφεύγει (οὐχὶ πρῶτον εἰς τὴν νομολογίαν) πρῶτον εἰς τὰ αἴτια τῶν ἄλλων ἐν ἰσχύϊ νόμων, οἵτινες ἔχουσιν ἀναλογίαν πρὸς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος θέμα.»

Ἐπειδὴ πρὸς ἔννομον λύσιν τοῦ ζητήματος ἂν ἐπιτρέπεται ἐν Ἑπτανήσῳ ἡ ὀρφανικὴ ὑποκατάστασις, δέον πρὸ πάντων νὰ ἐξετασθῇ ἂν ἡ φύσις καὶ ὁ χαρακτὴρ τοιαύτης ἐνδιαθήκου διατάξεως συμβιβάζεται πρὸς τὰς ἀρχὰς ἐφ' ὧν βασίζονται αἱ περὶ διαθηκῶν διατάξεις τοῦ Ἰονίου κώδηκος (λόγοι μειονοψηφίας τοὺς ὁποίους ὁ κ. Πινιατόρος ἐπικαλεῖται ὡς λόγους ἀναιρέσεως ἐν τῷ φυλλαδίῳ αὐτοῦ).

Ἐπειδὴ κατὰ τὰς γενικὰς τοῦ δικαίου ἀρχὰς, τὰς ὁποίας καὶ ὁ Ἰόνιος νόμος καθιέρωσε διὰ τοῦ. ἄρθρ 788, ἕκαστος δύναται διὰ διαθήκης νὰ διαθέσῃ τὴν περιουσίαν του ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς τοὺς ὁποίους ὁ νόμος ἔθεσε αὐτός.

Ἐπειδὴ οὐδαμοῦ τοῦ νόμου τούτου ἀπηγορεύθη τὸ δικαίωμα τοῦ διαθέτειν δι' ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως, ὡς ἔπραξεν ὁ διαθέτης εἰς τὴν ἐπίδικον διαθήκην του, ὁ ἰσχυρισμὸς δὲ τῆς ἐκκαλούσης ὅτι τὸ ἄρθρον 788 περιώρισε τὸ δικαίωμα τοῦ διαθέτειν τὴν ἑαυτοῦ περιουσίαν δὲν ἀναιρεῖ τὴν ἀνωτέρω μνημονευομένην ἀρ-

χὴν, διότι διὰ τῆς προκειμένης διαθήκης περὶ τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ περιουσίας διάθεσιν ὁ Ῥήγος Μπασιᾶς καὶ οὐχὶ περὶ περιουσίας ἄλλοθεν περιελθούσης εἰς τὸ κυοφορούμενον τότε τέκνον του.

Ἐπειδὴ ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 791 ἀναφερομένη ἀπαγόρευσις ὁρᾷ τὰς καταπιστωματικὰς ὑποκαταστάσεις κατὰ τὰς σκέψεις τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἃς καὶ τὸ Ἐφετεῖον τοῦτο παραδέχεται ὡς ὀρθάς.

Ἐπειδὴ ἀληθῶς μὲν ἡ Γαλλικὴ νομολογία καὶ οἱ σχολιασταὶ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸ ἡμέτερον ἄρθρον 791 τοῦ Γαλλικοῦ κώδικος θεωροῦσι μὴ ὑφισταμένην ἐν Γαλλίᾳ τὴν ὀρφανικὴν ὑκοκατάστασιν, ἀλλ' οἱ λόγοι ἐξ ὧν συνάγουσι τὸ συμπλήρωμα τοῦτο συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἐν Ἑπτανήσῳ, διότι κατ' αὐτὸν ἀφ' οὗ ἡ ὀρφανικὴ ὑποκατάστασις διὰ νόμου προγενεστέρου τοῦ Γαλλικοῦ κώδικος ἦτο κατηργημένη ἔδει ἵνα θεωρηθῇ διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ κώδικος ἀποβιώσασα, νὰ καθιερωθῇ ῥητῶς παρὰ τούτου, ἐν Ἑπτανήσῳ ὅμως ἴσχυε καὶ οὐδέποτε πρὸ τοῦ κώδικος κατηργήθη ὁ ὀρφανικὴ ὑποκατάστασις, καὶ διὰ νὰ λογισθῇ ὑφισταμένη ἀρκεῖ ὅτι ὁ κώδηξ οὗτος δὲν κατήργησεν αὐτήν.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 217 (τοῦ 1871) ἀποφάσεώς του, ὡς μὴ περιλαμβανομένην εἰς τὸ ἄρθρ. 791 τοῦ Ἰονίου Κώδικος ἐθεώρησαν τὴν ὀρφανικὴν ὑποκατάστασιν, καὶ τὸ ὑπέρτατον Συμβούλιον τῆς Δικαιοσύνης, ἀνώτατον τῆς πρώην Ἑπτανήσου δικαστήριον, τοῦ ὁποίου τὰς ἀποφάσεις ὑπεχρεοῦντο τὰ κατώτερα δικαστήρια νὰ παρακολουθοῦσι καὶ ἐ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

φαρμόζουσιν ὡς νόμους τοῦ Κράτους διὰ τῆς ἀπὸ 9 Τουλίου 1857 ἀποφάσεώς του οὐ μόνον ἐθεώρησεν ἰσχύουσαν τὴν ὀρφανικὴν ὑποκατάστασιν καὶ ἐφαρμοστέαν μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἰονίου κώδικος ὡς μὴ ἐφαρμοζομένην μὲ τὰς καταπιστωματικὰς ὑποκαταστάσεις, καὶ μὴ ἐπιφέρουσαν τὰ ἐπιζήμια τούτων ἀποτελέσματα, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐμφαίνουσαν μέτρον περιεσκεμμένον τοῦ πατρὸς ἵνα μὴ ἡ περιουσία του, ἕνεκα τῆς ἀνικανότητος τοῦ τέκνου νὰ διαθέσῃ αὐτὴν, περιπέσῃ εἰς πρόσωπα ἀνάξια.

Ἐπειδὴ περὶ τῆς ἰσχύος τῆς ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως ἐν τοῖς Ἰονίοις Νήσοις πρὸ τοῦ κώδικος, μαρτυροῦσι καὶ αἱ ἐν ἀντιγράφῳ προσαγόμεναι ἀποφάσεις τοῦ πρωτοδικείου Κεφαλληνίας 9 Φεβρουαρίου, 28 Ἰανουαρίου 1826 καὶ τοῦ Ἐφετείου της ἰδίας νήσου 13/25 Μαρτίου 1826.

Ἐπειδὴ ἀποδεικνυομένου ὅτι ἴσχυεν ἐν Ἑπτανήσῳ ὁ θεσμὸς τῆς ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως, πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ κώδικος, καὶ ὅτι οὗτος οὐδόλως κατήργησεν αὐτὴν, ὀρθῶς καὶ νομίμως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους οὓς καὶ τὸ Ἐφετεῖον θεωρεῖ νομίμους, ἀπεφήνατο ἔγκυρον καὶ ἰσχυρὰν τὴν προσβαλλομένην διάταξιν τῆς διαθήκης περὶ ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως.

Ἐπειδὴ ἡ κρίσις τῶν πρωτοδικῶν περὶ τῆς ἰσχύος τῆς ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως εἶναι τοσούτῳ μᾶλλον νόμιμος καθόσον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ἰονίου κώδικος ἐπὶ θεμάτων μὴ ῥητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων, τὰ δικαστήρια ὀφείλουσι νὰ προσφεύ-

γωσιν εἰς τὴν νομολογίαν τῶν τελεσιδίκων ἀποφάσεων τὰς ὁποίας ἐξέδωκεν ἡ ἀνωτάτη δικαστικὴ ἀρχὴ ὄντος δὲ ἀπαραλλάκτου μὲ τὸ προκείμενον τοῦ θέματος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐδίκασεν ἡ ἀνωτάτη τῶν νήσων δικαστικὴ ἀρχὴ διὰ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως 9 Ἰουλίου 1857, δέον νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἱ ἀρχαὶ τὰς ὁποίας ἐν αὐτῇ ὡρίζοντο, κατ' αὐτὰς δὲ ἰσχυούσης τῆς ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως ἐπικυρωτέα τυγχάνει ἡ διάταξις περὶ αὐτῆς τῆς διαθήκης ὡς ἀποβιωσάσης τῆς Μαριάνθης πρὸ τῆς ἡλικίας καθ' ἣν ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ, δὲν εἶναι δὲ παντάπασιν ὀρθὸς ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης ὅτι ἠτόνισεν ἡ αἵρεσις καθὸ συμβάντος τοῦ θανάτου μετὰ τὴν ἥβην, διότι ἀντὶ τῆς ἡβικῆς ἡλικίας, ὡς σκέπτεται καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ τῆς πρὸς τὸ διαθέσαι ἱκανότης.

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα ἐγκύρου καὶ ἰσχυρᾶς οὔσης καθ ὁλοκληρίαν τῆς διαθήκης, ἅπασα ἡ περιουσία τὴν ὁποίαν κατέλιπεν ὁ διαθέτης περιέρχεται εἰς τοὺς ἐναγομένους ἀδελφοὺς αὐτοῦ, τὸ μὲν ἥμισυ ἐκ τῆς ἀμέσου ἐγκαταστάσεως αὐτοῦ, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ ὡς ἐκ τῆς ἀποβιώσεως ἐν ἀνηλικιότητι τῆς ἐπιτευχθείσης Μαριάνθης.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ῥήσεων τῆς διαθήκης « ἐπιθυμῶν νὰ διαθέσω περὶ τῶν πραγμάτων μου » καὶ παρακατιὼν «ἀνήκει εἰς ἐμὲ τὸ τρίτον μέρος τῆς ὅλης περιουσίας.... ἐὰν γεννηθῇ τέκνον τοῦτο θέλει εἶναι κληρονόμος μου εἰς τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας μου, εἰς δὲ τὸ ἄλλο ἥμισυ οἱ δύο ἀδελφοί μου, Κοσμᾶς καὶ Εὐαγγελινὸς» ἐξάγεται ὅτι ὁ διαθέτης ἅπασαν τὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ περιου-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

σίαν διέθεσε, χωρὶς ποσῶς ν' ἀφήσῃ ἀδιάθετα πράγματα, μὴ ὀρθῶς δὲ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐσκέφθη ὅτι πρόκειται περὶ κληροδοσίας ἀπὸ δόλου μέρους καὶ εἰσῆλθεν εἰς θεωρίας ξένας τοῦ προκειμένου ἐπιφυλαχθεῖσα νὰ τάξῃ ἀποδείξεις.

Ἐπειδὴ ἰσχυρᾶς οὔσης καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις ὡς ἐρρέθη, τῆς διαθήκης, καὶ ὑπεισερχομένων τῶν ἐναγομένων εἰς τὸ ἀφεθὲν μέρος εἰς τὸ τέκνον τῆς ἐναγούσης ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεώς του ἐν ἀνηλικιότητι ἀσκόπως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις θεώρησεν ἐξεταστέον καὶ ἐξακριβωτέον ὃν ἀφέθη ἀδιάθετον μέρος ἀφοῦ ὁλοκλήρου τῆς περιουσίας κληρονόμου κατέστησαν οἱ ἐναγόμενοι καὶ εἶναι μεταῤῥυθμιστέα κατὰ τοῦτο ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ δεκτὴ ἡ ἔφεσις τῶν ἐναγομένων.

Ἐπειδὴ μὴ οὔσης κληρονόμου τῆς ἐναγούσης ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ διαθέτου Ῥήγου Μπασιᾶ ἀπαράδεκτοι τυγχάνουσιν αἱ αἰτήσεις αὐτῆς περὶ προσαγωγῆς καὶ ἀποδείξεως ἐγγράφων καὶ βιβλίων καὶ πάντῃ ἀνυποστήρικτος ἡ περὶ τούτου ἀγωγὴ αὐτῆς.

Διὰ ταῦτα. Ἀναφερόμενον καὶ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ 32 π. ε. ἀπόφασίν του. καὶ ἰδὸν τὰ ἄρθρα 780, 783, 210 καὶ 219 Πολ. Δικονομίας.

Ἀποῤῥίπτει τὰς περὶ ἀνακλήσεως τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 32 ἀποφάσεως αἰτήσεις τῆς ἐναγούσης καὶ ἐκκαλούσης, καὶ τὰ περὶ ἀκυρώσεως τῶν διαταχθεισῶν αὐταποδεικτικῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων.

Ἀποῤῥίπτει τὰς ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀναφερομένας τοπικὰς προσβολὰς τῆς διαθήκης, ὡς καὶ τὴν περὶ διανοητικῆς ἀνικανότητος τοῦ διαθέτου ἔνστασιν τῆς ἐκ-

καλούσης, κηρύττον ἔγκυρον καθολοκληρίαν τὴν προσβαλλομένην διαθήκην, καὶ κληρονόμους τοὺς ἐναγομένους ἁπάσης τῆς καταλειφείσης περιουσίας τοῦ διαθέτου Ῥήγου δι' ἐγκαταστάσεως καὶ ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως.

Ἀποῤῥίπτει τὴν ἔφεσιν τῆς ἐκκαλούσης, καὶ δεχόμενον ἐν μέρει τὴν τῶν ἐφεσιβλήτων.

Ἀποῤῥίπτει τὴν ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου 1877 κυρίαν ἀγωγὴν τῆς ἐκκαλούσης ὡς ἀνυπόστατον καὶ τὰς περὶ ἐπιδείξεως ἐγγράφων καὶ βιβλίων αἰτήσεις, ὡς ἀπαραδέκτους.

Καταδικάζει τὴν ἐκκαλοῦσαν εἰς τὰ ἔξοδα τῶν ἐναγομένων ἀνωτέρω τῶν θεμάτων μετριαζόμενα εἰς δρ. τριακοσίας (300) εἰς τὰ τέλη τῆς σημάνσεως καὶ εἰς τὸ πρόστιμον.

Ἐκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη ἐν Κερκύρᾳ τὴν πέμπτην (5) Ἰουνίου 1880 καὶ ἐδημοσιεύθη τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους.

Ὁ πρόεδρος
Δ. ΚΥΠΑΡΙΣΗΣ

Ὁ Γραμματεὺς
Ν. Μακρῆς

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ Γ.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ.

Οἱ λόγοι ἐφ' ὧν ἡ κ. Πινιατόρου στηρίζει τὰς περὶ ἀναιρέσεως αἰτήσεις αὐτῆς ἐκτίθενται εἰς τὸ παρ' αὐτῆς ἢ ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς δημοσιευθὲν φυλλάδιον. Περιττὴ ἐνταῦθα ἡ ἐπανάληψις αὐτῶν. Σημειοῦται μόνον ἐνταῦθα ὅτι ὁ σύζυγος καὶ συνήγορος αὐτῆς ἐξ ὑπερβολῆς προφυλάξεων ἠκολούθησεν ὡς ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου τὴν τακτικὴν τῆς ἐπαναλήψεως κοινοποιήσεων διορθωμένων δικογράφων. Ἡ κ. Ἑλένη Πινιατόρου ἐκοινοποίησεν εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Κοσμᾶν καὶ Εὐαγγελινὸν Μπασιᾶν μίαν πρώτην ἀγωγὴν ἐνώπιον τῶν ἐν Κεφαλληνίᾳ πρωτοδικῶν χρονολογουμένην τὴν 30 Αὐγούστου 1877, διὰ τῆς ὁποίας ἤτει ν' ἀναγνωρισθῇ κληρονόμος τῆς Μαριάνθης Μπασιᾶ, νὰ κηρυχθῶσιν ἄκυρα τὸ συμβόλαιον 3 Μαΐου 1862, καὶ ἡ διαθήκη 17[29 Δεκεμβρίου 1863, νὰ τῇ ἀποδώσωσιν οἱ ἐναγόμενοι τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν τοῦ Ῥήγου Μπασιᾶ, ὡς κληρονόμου τοῦ Ἀθανασίου Μπασιᾶ, τοῦ Σπυρίδωνος Μπασιᾶ, τοῦ Γερασίμου Μπασιᾶ κ.λ. Ἀλλὰ πρὸ τῆς συζητήσεως τὴν 10 Σεπτεμβρίου 1877 κοινοποιεῖ εἰς τοὺς ἐναγομένους νέαν ἀγωγὴν περιέχουσαν τὰς αὐτὰς αἰτήσεις. Κατὰ δὲ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως γενομένης ἐνστάσεως παρὰ τῶν ἐναγομένων ὅπως συζητηθῇ

ἡ πρότερον ἐκδοθεῖσα εἰς αὐτοὺς ἀγωγή, ὁ κ. Πινιατόρος διὰ τῶν προτάσεων παραιτεῖται ταύτης ὅπως συζητηθῇ μόνον ἡ τελευταία. Ἐπῆλθεν ὡς ἐκ τούτου ἡ δευτέρα αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως τῶν Πρωτοδικῶν ἔχοντα οὕτω·

«Ἐπειδὴ ἡ ἐνάγουσα διὰ τῶν ἐγγράφων αὐτῆς προτάσεων παραιτεῖται τῆς ἀπὸ 30 Αὐγούστου ε. ε ἑτέρας ἀγωγῆς αὐτῆς προσφερομένη εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐκ ταύτης προξενηθέντων ἐξόδων καὶ ζητεῖ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου ε. ε. ἐγερθείσης μεταγενεστέρας δευτέρας ἀγωγῆς. Κατὰ τὰς συνοδευομένας δὲ διατάξεις τῶν ἄρθρων 487 καὶ 488 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἐπιτρέπεται ἡ παραίτησις αὕτη ἀπὸ τῆς πρώτης ἀγωγῆς....

Ἐπειδὴ νομίμου οὔσης κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα τῆς πρώτης παραιτήσεως δέον νὰ καταδικασθῇ ἡ ἐνάγουσα εἰς τὰ δικαστικὰ ἔξοδα τῶν ἀντιδίκων της κτλ. Τὸ αὐτὸ στρατήγημα ἀκολουθοῦσα ἡ ἐνάγουσα ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τοῦ πληρεξουσίου καὶ συζύγου αὐτῆς κ. Δ. Πινιατόρου ἐκοινοποίησε τὴν 16 Ἀπριλίου 1879 πρώτην αἴτησιν ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32 (1879) ἀποφάσεων τῶν Ἐφετῶν. Ἀκολούθως τὴν 14 Ἰουλίου (1880) ἐκοινοποίησεν εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Μπασιᾶ δευτέραν αἴτησιν χρονολογουμένην τὴν 12 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς περὶ ἀναιρέσεως τῶν ὑπ' ἀρ. 32 (1879) καὶ 1879) καὶ 139 (1880) ἀποφάσεων τῶν Ἐφετῶν. Καὶ τὴν δήλωσιν ὅτι παραιτεῖται τῆς πρώτης ἂν ἡ ἀπόφασις θεωρηθῇ παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου ὡς παρεμπίπτουσα. Τὴν 8 Αὐγούστου ἐκοινοποίησεν τρίτον ἀναιρε-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

τήριον χρονολογούμενον τὴν α΄. τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐν ᾧ δηλοῖ ὅτι παραιτεῖται τῆς ἀπὸ 12 Ἰουλίου 1880 αἰτήσεως ἀναιρέσεως, καὶ τὴν 8 Σεπτεμβρίου κοινοποιεῖ τέταρτον ἀναιρετήριον χρονολογούμενον τὴν 5 τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Εἶναι περίεργον ὅτι ὁ κ. Πινιατόρος εἰσάγει πρὸς σύγχρονον συζήτησιν τὰς τρεῖς πρώτας αἰτήσεις ἀναιρέσεως, ἐπιφυλάττων, ὥστε νὰ εἰσαγάγῃ βραδύτερον τὴν τετάρτην καὶ τὴν τελευταίαν. Ἀλλ' ἄρα διὰ τῆς ἐπιδόσεως ταύτης δὲν παρῃτήθη τῶν προηγουμένων τριῶν αἰτήσεων ἀναιρέσεως κατὰ τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων; Ἴδωμεν ποίαν τακτικὴν θέλει ἀκολουθήσει ὁ κ. Πινιατόρος εἰς τὸ ἀκροατήριον καὶ τί θέλει ἀποφασίσει ὁ Ἄρειος Πάγος. Δὲν ἐπαναλαμβάνονται οἱ λόγοι τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως τῶν συζύγων Πινιατόρου, γνωστοὶ ἐκ τοῦ φυλλαδίου αὐτῶν· Καταχωρίζεται ἄρα ἀπάντησις τῶν ἀναιρετηρίων αἱ προτάσεις τῶν ἀδελφῶν Μπασιᾶ ἐπιφυλασσομένων νὰ δώσωσι πληρεστέρας ἐξηγήσεις ὅταν οἱ ἀντίδικοι καταθέσωσι τὰς τελευταίας προτάσεις αὐτῶν.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Κοσμᾶ καὶ Εὐαγγελινοῦ ἀδελφῶν Μπασιᾶ.

Κατὰ

Ἑλένης Φωκᾶ, συζύγου Δημ. Πινιατόρου.

Ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

—

α) Ἐπὶ τοῦ ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1879 ἀναιρετηρίου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4787 ἰδ. ἔτους ἀποφάσεως τῶν ἐν Κερκύρᾳ Ἐφετῶν. β΄) Τοῦ ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1880 ἀναιρετηρίου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 139 τοῦ αὐτοῦ ἔτους καὶ τῆς προγενεστέρας ὑπ' ἀριθ. 32 τοῦ 1879 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ἐφετῶν.

Ὡς πρὸς τὸ ἀναιρετήριον τῆς 14 Ἀπριλίου 1879.

Ἐπειδὴ ἡ αἴτησις αὕτη περὶ ἀναιρέσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 32 τοῦ ἔτους 1879 ἀποφάσεως ἐστὶν ἀπαράδεκτος, διότι στρέφεται κατὰ παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως, ἥτις μεταρρυθμίσασα τὴν ὑπ' ἀριθ. 4474 τοῦ 1877 πρωτοβαθμίαν ἀπόφασιν, διέταξεν ἀποδείξεις, ἐνῷ τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀναιρέσεως κατ' ἐκείνης μόνον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου συγχωρεῖται, ἥτις ἢ ὁριστικῶς ἔλυσε τὴν διαφορὰν ἢ ἐπεκύρωσε τὴν περὶ ἀποδείξεως ἀπόφασιν τοῦ πρωτοδικείου, καὶ τοῦτο μόνον διὰ λόγους ἀναγομένους εἰς τὴν ἀπόδειξιν· ἄρα ἡ προκειμένη αἴτησις ἀναιρέσεως δέον ν' ἀπορριφθῇ ὡς ἀπαράδεκτος, καθόσον ἡ ἐξ αὐτῆς προσβαλλομένη ἀπόφασις οὐδέτερον τῶν ἀνωτέρω χαρακτήρων φέρουσα, δὲν ὑπέκειτο

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

εἰς ἀναίρεσιν αὐτοτελῆ καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου.

Ἐπειδὴ ἄλλως ἡ αὐτὴ αἴτησις ἀναιρέσεως ἐστὶν ἀπορριπτέα καὶ κατ' οὐσίαν, διότι πάντες οἱ ἐν αὐτῇ λόγοι οὐδαμῶς ἰσχύουσι πρὸς ἀναίρεσιν, ὡς ἐκ τῶν ἑπομένων προκύπτει ἤτοι·

α') Διότι ὁ πρῶτος λόγος τοῦ προκειμένου ἀναιρετηρίου στηρίζεται εἰς τὴν ὑπόθεσιν ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν δῆθεν τοῦ ἄρθρ. 890 τοῦ Ἰονίου κώδικος, ὡς τοῦτο μετερρυθμίσθη διὰ τῆς ΜΓ πράξεως τοῦ Ζ'. Κοινοβουλίου, ὁ διαθέτης ὀφείλει νὰ δηλώσῃ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων ὅτι τῷ ἀνεγνώσθη ἡ διαθήκη του, ἐνῷ ὁ νόμος ἀπαιτῶν ἁπλῶς τὴν ἐνώπιον τῶν μαρτύρων βεβαίωσιν τοῦ διαθέτου, ὅτι τὸ παραδιδόμενον τῷ συμβολαιογράφῳ ἔγγραφον εἶνε ἡ ἀληθὴς διαθήκη του· ἡ δὲ λέξις «ἀναγνωσθὲν» κεῖται ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τῆς 6'. § τοῦ εἰρημένου ἄρθρου μόνον χάριν προσδιορισμοῦ τοῦ ἐγγράφου, εἰς ὃ ἀνάγεται ἡ ῥηθεῖσα δήλωσις τοῦ διαθέτου· ὥστε ἡ ἀνάγνωσις τῆς διαθήκης δὲν ἀποτελεῖ, ὅπως ἡ ταυτότης αὐτῆς, ἀντικείμενον βεβαιώσεως τοῦ διαθέτου, ἀλλ' ἐξεναντίας στοιχεῖον τοῦ ἐν τῷ νόμῳ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐγγράφου τὸ ὁποῖον χρεωστεῖ ὁ διαθέτης νὰ ἀναγνωρίσῃ ἐνώπιον τῶν μαρτύρων ὡς τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ διαθήκην· ἡ ἔννοια δὲ αὕτη τοῦ ἄρθρου 890 προκύπτει ἀδιστάκτως ἐκ τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου τῆς 6'. § διότι, ἐνῷ αὐτόθι κεῖται ἡ λέξις «ἀναγνωσθὲν» προδήλως ἵνα προσδιορίσῃ ἁπλῶς τὸ ἔγγραφον, ὅπερ ὁ διαθέτης δηλοῖ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου ὅτι περιέχει τὰς ἀληθεῖς ἐκ διαθήκης διατάξεις

του, οὐχὶ δὲ καὶ ἵνα σημάνῃ, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου μόνου δηλώσεως τοῦ διαθέτου πρέπει ἐκτὸς τούτου νὰ ἦνε καὶ ὅτι τῷ ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου συμβολαιογράφου, τοῦθ' ὅπερ ἤθελε εἶναι ἄσκοπον ὅλως μέχρις ἴσως καὶ τῶν ὁρίων τοῦ ἀστείου· οὐδεὶς ὑφίσταται λόγος νὰ ἐκλάβωμεν ὅτι ὁ νομοθέτης ἤθελε κάμει χρῆσιν τῆς ἰδίας λέξεως ἐν τῷ ἀμέσως ἑπομένῳ ἐδαφίῳ ὑπὸ διάφορον ἔννοιαν καὶ μάλιστα ἐκείνην, ἣν ἡ ἀντίδικος ἀγωνίζεται νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὴν ἀφοῦ μάλιστα ὁ νομοθέτης ἠδύνατο τότε νὰ ἐκφρασθῇ σαφέστατα ἄλλως πως, ὡς λ. χ. ὁρίζων «ὅτι ὁ διαθέτης ἐπαναλαμβάνει ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μαρ»τύρων, ὅτι τὸ παραδιδόμενον τῷ συμβολαιογράφῳ ἔγ»γραφον ἀνεγνώσθη αὐτῷ καὶ ὅτι εἶναι ἡ ἀληθὴς δια»θήκη του.» Ἐκ τούτων δὲ ἕπεται ὅτι τὸ Ἐφετεῖον ὀρθῶς τὸ παρατεθὲν ἄρθρον τοῦ Ἰονίου κώδικος ἐν μὲν τῇ δεκάτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32 ἀποφάσεως ἡρμήνευσεν, ἐν δὲ τῇ ἑνδεκάτῃ ἐφήρμοσε.

β') Διότι ὁ δεύτερος λόγος περὶ ἀναιτιολογήτου στερεῖται ὑποστάσεως, διότι, μὴ ὑποβληθείσης εἰδικῶς καὶ ὡρισμένως προτάσεως ὅτι τὸ παραδοθὲν τῷ συμβολαιογράφῳ ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἔγγραφον ὡς διαθήκην αὐτοῦ δὲν ἦτον αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀναγνωσθὲν ὑπὸ τοῦ διαθέτου, οὐδεμία ὑφίστατο ἀνάγκη ἰδιαιτέρας αἰτιολογίας περὶ τούτου, ἀρκεῖ δὲ ὅτι συνεπτυγμένως μὲν ἀλλὰ σαφῶς ἀπεφήνατο τὸ Ἐφετεῖον ἐν τῇ δεκάτῃ σκέψει τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως καὶ περὶ ταυτότητος τῆς διαθήκης.

γ') Διότι τὸ μεταρρυθμισθὲν, ὡς εἴρηται, ἄρθρον 890 τοῦ Ἰον. κώδικος, ἀναγόμενον εἰς τὴν ἀλλόγραφον μυ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

στικὴν διαθήκην, ἐν § 3, ὁρίζει μόνον ὅτι «ὁ χάρτης, »εἰς ὃν εἶνε γεγραμμένη ἡ διαθήκη, καὶ ὁ χρησιμεύων »ὡς τύλιγμα αὐτοῦ, ἂν τοιοῦτος ὑπάρχῃ, κλείεται καὶ σφραγίζεται,» οὐδαμῶς δὲ ἀπαιτεῖ ὅπως ἐγκρίσει τοῦ διαθέτου ἐνεργῆται τὸ τύλιγμα καὶ ἡ σφράγισις· ὥστε καὶ ἂν οἴκοθεν ὁ συμβολαιογράφος ἐνήργησεν ἀμφότερα, ὡς ἡ ἀναιρεσείουσα ἀξιοῖ, οὐδόλως ἐντεῦθεν παρεβιάσθη ὁ νόμος· καὶ ἑπομένως ὁ ἀντίθετος τρίτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶνε σαθρὸς τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ καὶ ἂν ἀπῃτεῖτο καὶ ἐπὶ τῆς ἀλλογράφου διαθήκης ἡ ἐπὶ τῆς ἰδιογράφου ἀπαιτουμένη διατύπωσις διὰ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου 889, περὶ τῆς ἐγκρίσει τοῦ διαθέτου περιτυλίξεως τῆς διαθήκης καὶ σφραγίσεως, οὐχ ἧττον ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ Ἐφετεῖον ἀπεφήνατο ὅτι καὶ ὁ τύπος οὗτος ἐτηρήθη, ἀφοῦ τῇ κυριαρχικῇ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ ἔκρινεν ὡς συναγόμενον ἐκ τῆς ἐν τῇ δωδεκάτῃ αἰτιολογίᾳ ἀναφερομένης περικοπῆς τοῦ πρωτοκόλλου, ὅτι τῇ συγκαταθέσει τοῦ διαθέτου περιετυλίχθη καὶ ἐσφραγίσθη ἡ διαθήκη ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτοῦ τε καὶ τῶν μαρτύρων.

δ') Διότι ὁ λόγος περὶ ἐλλείψεως δῆθεν ἑνότητος χρόνου, τόπου καὶ πράξεως ἐν τῇ παραδόσει τῆς διαθήκης ἐστὶν ἀβάσιμος, καθόσον ὁ Ἰόνιος κώδηξ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν μετερρυθμισμένων ἄρθρων 889 καὶ 890, ἀπαιτῶν τῳόντι συνέχειαν τῆς πράξεως ἄνευ διακοπῆς ἢ ἀναβολῆς χωρὶς παρεκτροπὴν εἰς ἄλλας πράξεις καὶ χωρὶς ὁ συμβολαιογράφος, ὁ διαθέτης καὶ οἱ μάρτυρες νὰ ἐξέλθωσιν ἀπὸ τοῦ τόπου ἔνθα συνῆλθον, ἀλλὰ τὸ Ἐφετεῖον ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρεδέξατο,

ὅτι ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς σχετικῆς πράξεως τοῦ συμβολαιογράφου συνάγεται ἡ τήρησις τῶν ἀνωτέρω διατυπώσεων κατὰ τὰς σχετικὰς 13 καὶ 14 αἰτιολογίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 32 ἀποφάσεως, αἵτινες διαφεύγουσι τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθὸ περιστρεφόμεναι περὶ τὴν στάθμισιν ἐγγράφου ἄνευ παραβιάσεως κανόνος τινὸς τοῦ δικαίου· ὥστε τὸ Ἐφετεῖον οὔτε ἀναιτιολόγητον κατέλιπε τὴν ἀπόφασίν του, ἀφοῦ ἐν ἐκτάσει ἀπέκρουσε τὴν ἔλλειψιν δῆθεν ἑνότητος διὰ τῶν εἰρημένων δύο σκέψεων, οὔτε τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις προσέβαλεν, ἀφοῦ ἡ σχετικὴ πρᾶξις τοῦ συμβολαιογράφου, ἐξ ἧς ἐπείσθη τὸ Ἐφετεῖον περὶ τηρήσεως τῆς ἑνότητος, καὶ ἥτις δὲν προσεβλήθη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ὡς πλαστή, παρεῖχεν ὡς δημόσιον ἔγγραφον πλήρη πίστιν περὶ τῆς τοιαύτης ἑνότητος, ἧς ὅλα τὰ στοιχεῖα ὑπὸ τὰς ὄψεις καὶ τὴν ἀντίληψιν τοῦ δημοσίου ἐκείνου ὑπολλήλου ἐνηργήθησαν. Ἄλλως οὐδεμίαν ἔχει νομικὴν βαρύτητα ἡ παράλειψις τῆς ὑπ' ἀριθ. 32 ἀποφάσεως τοῦ νὰ διατάξῃ τὴν ἀποσφράγισιν καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ προσαγωγὴν τοῦ ἐν τῷ ἀρχειοφυλακίῳ εὑρισκομένου καὶ ἐσφραγισμένου ἀντιγράφου τῆς ἐκθέσεως διότι μετὰ τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς ἐγένετο ἐνώπιον τῶν ἐν Κεφαλληνίᾳ πρωτοδικῶν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς α' Μαΐου 1879 ὡς ἀποδεικνύει τὸ προσαγόμενον πρακτικὸν ἡ ἀποσφράγισις τοῦ ῥηθέντος ἀντιγράφου, ὅπερ οὕτω προσήχθη εἰς τὸ ἐφετεῖον κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὁριστικὴ ὑπ' ἀριθ. 139 ἀπόφασις, ἥτις ἔχουσα τοῦτο ὑπ' ὄψιν κατὰ τὰ ἐκτιθέμενα ἐν τῇ δεκάτῃ καὶ ἐνδεκάτῃ αἰτιολογίᾳ αὐτῆς, οὐχ ἧττον ἐπέμεινεν εἰς τὰ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

προαποφασισθέντα περὶ ἑνότητος τῆς σχετικῆς πράξεως; Οὐδὲ ἀληθεύει κἂν ὅτι ἁπλῶς ἐκ τῶν προτέρων δῆθεν ἐβεβαιοῦτο ἐν τῇ ἐκθέσει ἡ τήρησις ὡρισμένων διατυπώσεων, διότι ἂν ἐπὶ τούτων ὑπῆρξεν ὡς ἐκ περισσοῦ καὶ ἐκ τῶν προτέρων βεβαίωσις περὶ ἐπικειμένης αὐτῶν ἐκπληρώσεως, οὐχ ἧττον καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων, δήλαδὴ καὶ μετὰ τὴν πλήρωσιν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου, ἐπιστοποιήθη ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκθέσει ἡ τήρησις αὐτῶν, ὡς τὸ Ἐφετεῖον παρεδέξατο διὰ τῶν ἐκτιθεμένων ἐν τῇ 13 καὶ 14 αἰτιολογίᾳ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους καὶ πρὸ πάντων ἀπορριπτέος εἶναι ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως, ὡς ἐρειδόμενος εἰς παρεξήγησιν τῆς ἑνότητος, ἣν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος, διότι ἐνῷ κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ αἱ πρὸς παράδοσιν τῆς διαθήκης ἐργασίαι δέον ἅπαξ ἀρξάμεναι νὰ ἐξακολουθήσωσι μέχρι τέλους, χωρὶς νὰ διακόψωσιν ἢ ἀναστείλωσι τὴν πρόοδον αὐτῶν τὰ δρῶντα πρόσωπα, συνερχόμενα ἐκ νέου πρὸς ἐπιχείρησιν τῶν ὑπολειπομένων, ἢ χωρὶς νὰ ἐνεργήσωσιν ἐν τῷ μεταξὺ ἀλλοίαν τινὰ πρᾶξιν, καὶ ταῦτα πάντα πρὸς ἀποτροπὴν ἐνδεχομένης ἀντικαταστάσεως τοῦ παραδοθέντος ἐγγράφου διαθήκης δι' ἑτέρου τοιούτου, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἀντιστοίχων ὁρισμῶν τοῦ τε Ῥωμ. Δικαίου N. 21 καὶ 28 κώδικος (6. 23.) καὶ τοῦ γαλλικοῦ κώδικος ἄρθρ. 976, περὶ οὗ ὅρα καὶ Demolombe N⁰ 388 390 τοῦ δεκάτου τόμου τῆς Βελγικῆς ἐκδόσεως· ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ μὲν ἀναιρεσείουσα οὔτε τοιαύτην ὡρισμένην διακοπὴν ἢ ἀναστολὴν οὔτε παρεκτροπὴν in alienum actum ἐπρότεινεν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου, τοῦτο δὲ

ἐξεναντίας συνήγαγεν ἐξ αὐτῆς τῆς σχετικῆς πράξεως τοῦ συμβολαιογράφου τὴν ἑνότητα μεταξὺ ὅλων τῶν συστατικῶν αὐτῆς στοιχείων.

ε') Διότι ὁ τελευταῖος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου στηρίζεται εἰς ὑποτιθεμένην ἀπουσίαν τῶν μαρτύρων ἀφ' ἧς ἡ διαθήκη ἐκλείσθη καὶ ἐπρόκειτο νὰ σφραγισθῇ μέχρι τέλους, ἐνῷ τὸ Ἐφετεῖον σταθμίσαν ἐντὸς τῆς κυριαρχικῆς ἐξουσίας του τὸ περιεχόμενον τῆς πράξεως τοῦ συμβολαιογράφου ἐπείσθη περὶ τῆς διαρκοῦς παρουσίας τῶν μαρτύρων ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους διὰ τοὺς ἐν τῇ 14ῃ σκέψει τῆς ὑπ' ἀριθ. 32 ἀποφάσεως μνημονευομένους λόγους. Ἀφοῦ δὲ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἐφετείου ἀναμφίβολος ὑπῆρξεν ἡ διαρκὴς παρουσία τῶν μαρτύρων, οὐδόλως προσεβλήθη ὁ ἰδανικὸς τοῦ δικαίου κανὼν, ὅτι ἐν ἀμφιβολίᾳ τεκμαίρεται δῆθεν ἡ παραβίασις τῶν νομίμων διατυπώσεων, ἐνῷ ἐξεναντίας ἐν τῷ νόμῳ 12 Πανδ. (34. 5.) κεῖται τὸ δόγμα ὅτι in ambiguis commodissimum est id accipi, quo res, de qua agitur, magis valeat quam pereat. Ἄλλως δὲ ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἐστὶν ἀπαράδεκτος, διότι τὸ Ἐφετεῖον ἐν τέλει τῆς μνησθείσης αἰτιολογίας στηρίζεται καὶ εἰς τὸν αὐτοτελῆ λόγον ὅτι δὲν ὥρισεν ἡ ἀναιρεσείουσα τὰς πανηγυρικὰς πράξεις, ἐφ' ὧν οὐδαμῶς οἱ μάρτυρες παρευρέθησαν· ἀλλὰ τὸ περὶ ἀοριστίας ζήτημα εἶνε quaestio facti, ἐξηρημένον συνεπῶς τοῦ ἐλέγχου τοῦ ἀκυρωτικοῦ δικαστηρίου.

II. Ὡς πρὸς τὸ ἀναιρετήριον τῆς 1ης Αὐγούστου 1880.

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου τούτου ἡ ἀντίδικος προ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

σβάλλει σὺν τῇ ὁριστικῇ ὑπ' ἀριθ. 139 τοῦ ἔτους 1880 ἀποφάσει καὶ τὴν προγενεστέραν αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 32 ἀπόφασιν, ἐνῷ κατὰ ταύτης εἶχεν ἤδη ἀπευθύνει τὸ τῆς 14 Ἀπριλίου 1879 ἀναιρετήριον, οὗτινος ἁπλῆ ἐπανάληψις ἐστὶ τὸ τῆς 1ης Αὐγούστου π. ε. ὥστε τὸ τελευταῖον ἐφ' ὅσον στρέφεται κατὰ τῆς εἰρημένης προδικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου, δέον ν' ἀπορριφθῇ ὡς ἀπαράδεκτον, διότι κατὰ τὸ β'. ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 813 τῆς Πολ. Δικονομίας ὁ διάδικος ἀποκλείεται τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἐναντίον ἀποφάσεως, καθ' ἧς μετεχειρίσθη ἤδη ἅπαξ καὶ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους τὸ ἔνδικον τοῦτο μέσον.

Ἐπειδὴ ἄλλως ἡ προκειμένη αἴτησις ἀναιρέσεως ἐστὶν ἀπορριπτέα, τῶν ἐν αὐτῇ λόγων ἐξελεγχομένων ὡς ἀνισχύρων, κατὰ τὰς ἑπομένας ἐξηγήσεις, ἤτοι·

1) Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι τὸ Ἐφετεῖον ἀναιτιολογήτως δῆθεν ἐκήρυξεν ἡμᾶς ἀποκλειστικοὺς κληρονόμους τοῦ τε Ῥήγου καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Μαριάνθης χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ ἰδιωτικὸν συμβόλαιον τῆς 3ης Μαΐου 1862 καὶ τὰ βιβλία τῆς ἐπωνυμίας «Ἀθανάσιος καὶ ἀνεψιοὶ Μπασιᾶ,» καταψεύδεται ἐκ τῶν τριῶν τελευταίων σκέψεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 139 ἀποφάσεως, ἔνθα τὸ Ἐφετεῖον ἀναφέρει τοὺς λόγους, δι' οὓς ἡμεῖς κατέστημεν κληρονόμοι ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς περιουσίας ταύτης, ἀπαράδεκτος δὲ καθίστατο ἡ αἴτησις τῆς ἀντιδίκου περὶ προσαγωγῆς τῶν εἰρημένων ἐγγράφων. Ἀλλὰ κατὰ τῶν σκέψεων τούτων οὐδὲν ὡρισμένον παράπονον ἐπάγεται ἡ ἀντίδικος περὶ παραβιάσεως νόμου τινός· ὥστε ὁ πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου στερεῖται βάσεως.

2) Διότι ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ ἀναιρέσεως παραπονεῖται ἡ ἀναιρεσείουσα ὅτι, ἐνῷ ἰσχυρίσθη, ὅτι ἡ ἀμφισβητουμένη κληροδοσία εἶνε μερική, καθόσον ἡ διαθήκη τοῦ Ῥήγου δὲν ὁρᾷ παντάπασι τὰ μέλλοντα πράγματα, μέρος δὲ μόνον ἐκ τῶν παρόντων, τὸ Ἐφετεῖον ἀπεφήνατο περὶ τοῦ ἐναντίου, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν οὔτε τὰ περιστατικά, ἐφ' ὧν ὁ ἀνωτέρω ἰσχυρισμὸς ἐθεμελιοῦτο, οὔτε ὁλόκληρον τὴν σχετικὴν περικοπὴν τῆς διαθήκης, ἀλλὰ τὸ παράπονον τοῦτο δὲν ἔχει ὑπόστασιν, διότι τὸ Ἐφετεῖον τὴν σχετικὴν πρότασιν τῆς ἀντιδίκου ἠτιολογημένως ἀπέρριψε διὰ τῆς 24ης σκέψεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 139 ἀποφάσεως καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διαθήκης τοῦ Ῥήγου, ἣν ὁλόκληρον μὲν εἶχον ὑπ' ὄψιν, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ ὡρισμένων περικοπῶν αὐτῆς ἔφθασεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ μερικῆς κληροδοσίας· ἐὰν δὲ ἀντιπαρῆλθε σχετικά τινα ἐπιχειρήματα τῆς ἀναιρεσειούσης, οὐδαμῶς ἐντεῦθεν πηγάζει λόγος ἀναιρέσεως, διότι ὁ δικαστὴς ὀφείλει νὰ αἰτιολογῇ τὰς αἰτήσεις μόνον καὶ προτάσεις τῶν διαδίκων, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ ἀνασκευάζῃ ἁπλᾶ ἐπιχειρήματα. (ὅρα σελ. 3).

3) Ἐπειδὴ ὁ γ' λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου καταλήγει εἰς τὴν ἀναιτιολόγητον ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως τῆς ἀντιδίκου ὅπως ἐπιδικασθῶσιν αὐτῇ τὰ δύο τρίτα τοὐλάχιστον τῆς κινητῆς περιουσίας ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ταῦτα μὴ περιληφθέντα δῆθεν ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ Ῥήγου ἀνῆκον αὐτῇ ἐξ ἀδιαθέτου δυνάμει τοῦ ἄρθρου 604 τοῦ Ἰονίου κώδικος· ἀλλὰ τὸ Ἐφετεῖον ἐν τῇ 24 αἰτιολογίᾳ τῆς ὁριστικῆς αὐτοῦ ἀποφάσεως συνήγαγεν ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς διαθήκης ὅτι ὁ Ῥήγος ἅπασαν τὴν ἀνήκου-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

σάν αὐτῷ περιουσίαν διέθετο, χωρὶς νὰ ἀφήσῃ ἀδιάθετα πράγματα· ὥστε ἡ ἀναιρεσείουσα καμμύει ἀφεύκτως τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνώπιον τῆς ἀποφάσεως, πλάττουσα ἀναιτιολόγητα.

4) Ἐπειδὴ ἡ παραβίασις δῆθεν τοῦ ἄρθρου 808 τοῦ Ἰονίου κώδικος περὶ νομίμου μερίδος ἐστὶν ἰδανική, διότι τὸ Ἐφετεῖον ἐν τῇ 14ῃ αἰτιολογίᾳ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεώς του δέχεται καὶ ἐν τῇ 23ῃ σκέψει ἐπαναλαμβάνει ὅτι ὁ Ῥήγος διὰ τῆς ἐπιδίκου διαθήκης ἐγκατέστησε κληρονόμον εἰς τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας τὸ ἐπιτευχθησόμενον τέκνον του, ἤτοι τὴν Μαριάνθην, ὥστε οὕτω ἐπεφυλάχθη εἰς ταύτην ἡ νόμιμος μερὶς, ἥτις ἀνῆκεν αὐτῇ δυνάμει τοῦ παρατεθέντος ἄρθρου τοῦ κώδηκος.

5—11) Ἐπειδὴ οἱ ἀπὸ τοῦ πέμπου μέχρι τοῦ ἑνδεκάτου λόγου ἀναιρέσεως εἰσὶν ἁπλῆ ἀντιγραφὴ τοῦ τῆς 14ης Ἀπριλίου 1879 ἀναιρετηρίου, ὥστε δὲν χρήζουσι νέας ἀνασκευῆς, ἀφοῦ ἀπεκρούσθησαν ἤδη ὡς ἀνυπόστατοι κατὰ τὰ προεκτεθέντα, εἰς ἃ παραπέμπομεν.

12) Ἐπειδὴ ἡ ἀναιρεσείουσα παραπονεῖται, ὅτι, ἐνῷ ἠτήσατο τὴν ἐπίδειξιν τοῦ ἀπὸ 3 Μαΐου 1862 ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου καὶ τῶν ἐμπορικῶν βιβλίων τῆς ἐπωνυμίας «Ἀθανάσιος καὶ ἀνεψιοὶ Μπασιᾶ,» στηρίξασα τὴν σχετικὴν αἴτησιν ἐπὶ ἑπτὰ βάσεων, μνημονευομένων ἐν τῷ 12ῳ λόγῳ τοῦ προκειμένου ἀναιρετηρίου, τὸ Ἐφετεῖον οὐδὲν ἧττον ἀπέρριψεν αὐτὴν, ἀφοῦ ἀναιτιολογήτως μὲν ἀντιπαρῆλθε τὰς πρώτας ἓξ βάσεις, κατὰ παράβασιν δὲ τοῦ νόμου ἀπέκρουσε τὴν ἑβδόμην βάσιν·

πλὴν ὁ πολυσύνθετος οὗτος λόγος ἀναιρέσεως καταρρέει ἀναλυόμενος καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ στοιχεῖα.

α') Διότι ὡς πρὸς τὸ συμβόλαιον τῆς 3ης Μαΐου 1862 τὸ Ἐφετεῖον ἔκρινε τὴν περὶ προσαγωγῆς αὐτοῦ αἴτησιν τῆς νῦν ἀναιρεσιούσης ὡς ἀπαράδεκτον ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὗται δὲν ὥρισεν ἀκριβῶς τί περιεῖχε τὸ συμβόλαιον καὶ τίνες ὁρισμοὶ αὐτοῦ ἤλεγχον στέρησιν νοὸς (ὅρα τὴν 7ην σκέψιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 139 ἀποφάσεως), ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ ἀντίδικος δὲν ἦτο κληρονόμος ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ Ῥήγου, ἀφοῦ ἡμεῖς κατέστημεν κληρονόμοι αὐτοῦ ἐκ διαθήκης, περιλαβούσης ἅπασαν τὴν περιουσίαν του (συνδ. σκέψεις 24, 25 καὶ 26 τῆς ἰδίας ἀποφάσεως)· ὥστε, ἀφοῦ διὰ μὲν τὴν πάθησιν τῶν φρενῶν ἀόριστος ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ αὐτοῦ κρίσει ἡ πρότασις, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ὁποίας ἡ ἀντίδικος ἐπεκαλέσθη τὸ διαληφθὲν ἔγγραφον, διὰ δὲ τὴν ἐκ τῆς διαθήκης παράλειψιν μέρους τῆς περιουσίας τοῦ Ῥήγου ἀπαράδεκτος δι' ἔλλειψιν ἐννόμου συμφέροντος, πᾶσα περαιτέρω αἰτιολογία ἀπέβαινεν ἐντεῦθεν περιττὴ πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς αἰτήσεως περὶ προσαγωγῆς τοῦ εἰρημένου ἐγγράφου, τὸ μὲν διότι ἐπὶ ἀορίστων ἰσχυρισμῶν δὲν ὀφείλει ὁ δικαστὴς νὰ τάσσῃ ἀποδείξεις (συνδ. ἄρθρ. 244, 248 καὶ 249 πολ. Δικον.), τὸ δὲ διότι οὐδεὶς ἄνευ ἐννόμου συμφέροντος δικαιοῦται εἰς ἐπίδειξιν ἐγγράφων (ἄρθρ. 431 πολ. Δικον.) οὐδὲν ἀληθεύει ὅτι ἡ κρίσις περὶ ἐννόμου συμφέροντος τῆς ἀντιδίκου ἤρξατο ἐκ τῆς σταθμίσεως τοῦ συμβολαίου τῆς 3ης Μαΐου 1863, ἐξ οὗ ἤθελε δῆθεν ἀποδειχθῆ ὅτι ἐν τῇ διαθήκῃ παρε-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

λείφθη ἱκανὸν μέρος τῆς περιουσίας ἀδιάθετον, καὶ ὅτι εἰς τοῦτο ἐκαλεῖτο ἡ ἀναιρεσείουσα δυνάμει τοῦ ἄρθρου 604 Ἰονίου κώδικος ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμος, διότι τὸ Ἐφετεῖον εἶχεν ἤδη μορφώσει δικανικὴν πεποίθησιν ἐκ τῆς διαθήκης, ὅτι ὁλόκληρον τὴν περιουσίαν του διέθετο δι' αὐτῆς ὁ Ῥήγος, καὶ ἑπομένως τὸ θέμα τοῦτο δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ καταστῇ ἀντικείμενον ἀποδείξεως διὰ προσαγωγῆς τοῦ συμβολαίου (ἄρθρ. 244 Πολ. Δικονομ.) τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ ὁ διάδικος ἐπὶ ἐγγράφων ὑποχρεοῦται εἰς προαπόδειξιν, μὴ δικαιούμενος ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἔκδοσιν παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως περὶ ἀποδείξεως (ἄρθρ. 250 καὶ arg. 309 Πολ. Δικον.) καὶ β') διότι ὡς πρὸς τὰ ἐμπορικὰ βιβλία τῆς ἑταιρίας «Ἀθαν. Μπασιᾶ καὶ ἀνεψιοὶ» ἡ ἀντίδικος ἐζήτησε τὴν προσαγωδὴν αὐτῶν εἰδικῶς ὡς ὑποστήριξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ αὐτῆς, ὅτι μέρος τῆς περιουσίας τοῦ Ῥήγου κατελείφθη ἀδιάθετον· ἀλλ' ἀφοῦ τὸ Ἐφετεῖον ἐπείσθη δικανικῶς διὰ τῆς ἑρμηνείας τῆς διαθήκης ὅτι δι' αὐτῆς ὁ λόκληρον διέθετο τὴν ἰδίαν αὐτοῦ περιουσίαν ὁ Ῥήγος καὶ ὅτι ἡ κληρονομία περιῆλθεν ὁλοσχερῶς εἰς ἡμᾶς, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐπὶ ταύτης δικαίωμα κληρονομίας ἡ ἀντίδικος καὶ ἑπομένως ἔννομον συμφέρον εἰς ἐπίδειξιν τῶν βιβλίων, νομίμως ἀπέρριψεν ἐντεῦθεν ὡς ἀπαράδεκτον κατὰ τὰ ἀπὸ τῆς 23ης σκέψεως μέχρι τέλους τοῦ αἰτιολογικοῦ· ἐκτιθέμενα τὴν αἴτησιν περὶ ἐπιδείξεως, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὸ Ἐφετεῖον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ αἰτιολογήσῃ τὰ περαιτέρω σχετικὰ ἐπιχειρήματα τῆς ἀναιρεσειούσης.

Οὐδόλως δὲ ἀκριβὲς ἐστὶν ὅτι διὰ τῶν ἐμπορικῶν βιβλίων ἐδίωκεν ἡ ἀντίδικος ν' ἀποδείξῃ καὶ τὴν πάθησιν

τῶν φρενῶν τοῦ Ῥήγου κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης, διότι σαφῆ καὶ ὡρισμένην περὶ τούτου πρότασιν δὲν ὑπέβαλεν, ὡς ἐκ τῶν ἐφεσίμων αὐτῆς προτάσεως δηλοῦται.

13) Ἐπειδὴ ἡ τάξις περὶ τὴν ἐκδίκασιν τῶν τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν λόγων, δι' οὓς ἡ ἀναιρεσείουσα προσέβαλε τὸ κῦρος τῆς διαθήκης, ἤρτητο ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ Ἐφετείου, ὥστε οὐδένα τοῦτο παρεβίασε νόμον· ἐπιληφθὲν τῆς ἐξετάσεως τῶν οὐσιαστικῶν ἀκυροτήτων πρὶν ἢ ἐξαντλήσῃ τὰς τυπικὰς, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα εἶχε προτάξει αὐτάς· τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ ἡμεῖς διάφορον κατάταξιν τῶν φιλονεικουμένων ζητημάτων ἠκολουθήσαμεν περὶ τὴν ὑποβολὴν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου.

14) Ἐπειδὴ καὶ ὁ 14ος λόγος τοῦ προκειμένου ἀναιρετηρίου δὲν ἰσχύει πρὸς ἀναίρεσιν, διότι καὶ ἂν θεωρηθῇ πλημμελὴς ἡ προσβαλλομένη δι' αὐτοῦ πέμπτη αἰτιολογία τῆς ὑπ' ἀριθ. 139 ἀποφάσεως, ἥτις ἐστρέφετο εἰς τὸ κῦρος τῶν μαρτυριῶν τῆς ἀνταποδείξεως, οὐχ ἧττον ὅμως εἰς ὑποστήριξιν τοῦ σχετικοῦ διατακτικοῦ ἐπαρκεῖ ἡ αὐτοτελὴς καὶ ἄτρωτος ἕκτη σκέψις τῆς ἰδίας ἀποφάσεως, ἔνθα τὸ Ἐφετεῖον ἀποφαίνεται ὅτι οὐδεμίαν προσήγαγεν ἀπόδειξιν περὶ τῆς παθήσεως τῶν φρενῶν τοῦ διαθέτου καὶ περὶ τοῦ δόλου ἡ ἀναιρεσείουσα, ἐνῷ αὕτη καὶ μόνη ἔφερε τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως, ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἐφηρμόσθη ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ «actore non probante reus obsolvitur».

15) Ἐπειδὴ ὁ ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον διατυπούμενος ἐν τῷ προκειμένῳ ἀναιρετηρίῳ λόγος ἀναιρέσεως, καθ'

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΗΣΟΥΡΙΟΥ

οὗ ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου κατελείφθησαν ἀναιτιολόγητα πλεῖστα ὅσα τεκμήρια, ὑποβληθέντα διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου προτάσεων τῆς ἀντιδίκου εἰς ὑποστήριξιν τοῦ θέματος τοῦ δόλου καὶ τῆς παθήσεως τῶν φρενῶν, ἐστὶν ἀπαράδεκτος, διότι δὲν ἔλαβε τὸν κόπον ἡ ἀναιρεσείουσα νὰ ὁρίσῃ τίνα εἰδικῶς καὶ ῥητῶς τὰ σχετικὰ ἐκεῖνα τεκμήρια, τὰ ὁποῖα δῆθεν ἀντιπαρῆλθεν ἡ ὁριστικὴ τοῦ τοῦ Ἐφετείου ἀπόφασις.

16—17) Ἐπειδὴ τὰ ὑπὸ τοὺς δύο τούτους ἀριθμοὺς περιστατικὰ, τῆς ἐν γωνίᾳ ῥάβδου δεόμενα διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν ὡς τεκμηρίων δόλου καὶ παθήσεως φρενῶν, τὸ Ἐφετεῖον παρέλιπεν οὐχὶ νὰ ἐκτιμήσῃ ἀλλὰ νὰ ἀπαριθμήσῃ ἐν τῇ ὁριστικῇ ἀποφάσει καὶ ν' ἀξιώσῃ ἰδιαιτέρας αἰτιολογίας, διότι, λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰς σχετικὰς ἐγγράφους προτάσεις τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ ἀποφηνάμενον διὰ τῆς ἕκτης αἰτιολογίας τῆς τελευταίας ἀποφάσεως, ὅτι οὐδεμίαν ἡ ἀντίδικος ἐκομίσατο ἀπόδειξιν τῆς νοητικῆς ἀνικανότητος τοῦ Ῥήγου καὶ τῶν ἀποδοθεισῶν ἡμῖν μηχανορραφιῶν, συνεπτυγμένως οὕτω ἀλλὰ σαφῶς ἔκρινε τὰ εἰρημένα περιστατικὰ ἐστερημένα τῆς σπουδαιότητος, ἣν ἔδει νὰ ἔχωσι κατὰ τὸ ἄρθρ. 276 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπως ἐξ αὐτῶν ἀντλήσῃ συμπέρασμα περὶ τῆς ὑποστάσεως τῶν ἀνωτέρω φιλονεικουμένων θεμάτων· ἡ δὲ περὶ τούτου κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὅρα τὴν ἀπὸ 5 Δεκεμβρίου 1849 ἀπόφασιν τοῦ ἀκυρωτικοῦ τῆς Γαλλίας).

18) Ἐπειδὴ ὁ λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου ὅτι τὸ Ἐφετεῖον δὲν ἐζήτησε τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτῆς, ὅτι ὁ διαθέ-

τῆς Ῥήγος ἔπασχεν εἰδικήν τινα ἀλλοίωσιν φρενῶν ἀγομένην μᾶλλον εἰς τὴν θέλησιν καὶ τὰ αἰσθήματα ἢ εἰς τὴν διάνοιαν, προδίδει τὴν ἐκ μέρους τῆς ἀναιρεσειούσης λήθην τοῦ διατακτικοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου καὶ τῆς σχετικῆς αὐτῷ δεκάτης ἐννάτης αἰτιολογίας, καθ' ἃ ἡ πρωτοβαθμία ἀπόφασις ἀκριβῶς ἕνεκα τούτου μετερρυθμίσθη ἐπὶ τῇ ἐφέσει τῆς ἀντιδίκου, ἐπὶ τῷ λόγῳ δηλαδὴ ὅτι πλημμελῆς ὑπεχρέωσε ταύτην εἰς ἀπόδειξιν ὅτι ὁ Ῥήγος εἶχεν ὁλοσχερῶς ἀπολέσει τὰς φρένας, ἐνῷ δὲν ὤφελεν αὕτη ν' ἀποδείξῃ εἰ μὴ τὴν προταθεῖσαν διατάραξιν τῶν φρενῶν, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐπέτρεψε τὸ Ἐφετεῖον ἁπλῶς μαρτυρικὴν περὶ τοῦ διατυπωθέντος σχετικοῦ θέματος ἀπήτησεν ἀπόδειξιν, διότι ἐξεναντίας ἡ ὑπ' ἀριθ. 32 ἀπόφασις ἐσυγχώρησεν ἐπὶ τούτῳ τὴν χρῆσιν παντὸς νομίμου μέσου. Ἀλλ' ἡ ἀναιρεσείουσα ἐστάθη ἀτυχὴς μὴ δυνηθεῖσα, ὡς ἀπεφήνατο τὸ Ἐφετεῖον ἐν αἰτιολογίᾳ ἕκτῃ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, νὰ προσάξῃ οὐδεμίαν ἀπόδειξιν τῆς προταθείσης παθήσεως τοῦ Ῥήγου.

19) Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἀναιρετήριον ἡ ἀντίδικος ὑπέβαλεν ἐνώπιον τῶν Ἐφετῶν «ὅτι τὸ περιεχόμενον τῆς »διαθήκης μαρτυρεῖ κάλλιον παντὸς ἄλλου τὴν εἰσήγη»σιν καὶ ἐπιβοηθητικῶς τὴν ἀνικανότητα, καθόσον ἀπά»δει πρὸς τὴν φύσιν καὶ ἀδυνατεῖ ἀνθρώπινος νοῦς νὰ »παραδεχθῇ καὶ πιστεύσῃ ὅσα ἐκ τῆς ἀποδιδομένης εἰς »τὸν Ῥήγον διαθήκης καὶ ἀναφορικοῦ συμβολαίου ἐξάγονται,» παραπονεῖται δὲ νῦν ἡ ἀναιρεσείουσα ὅτι τὸ Ἐφετεῖον δὲν ἀπήντησε δῆθεν εἰς τὸν ἀνωτέρω ἰσχυρισμὸν οὐδ' ἐξετίμησε τὴν ὅλην διαθήκην· ἀλλὰ καὶ ὁ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

λόγος οὗτος καταψεύδεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς ἑβδόμης αἰτιολογίας τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τῇ δεκάτῃ ὀγδόῃ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32 προδικαστικῆς τοῦ Ἐφετείου, διότι τοῦτο ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπεφήνατο ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ αὐτοῦ κρίσει ὅτι ἡ ἀντίδικος δὲν ὥρισε τίνες ὁρισμοὶ τοῦ συμβολαίου ἐξελέγχουσι νοητικὴν πάθησιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ, σταθμίσαν κυριαρχικῶς τὸ περιεχόμενον τῆς διαθήκης ἔκρινεν ὅτι αἱ διατάξεις αὐτῆς οὐ μόνον διανοητικὴν ἀνικανότητα οὐδαμῶς προδίδουσι, ἀλλ' ἐξεναντίας μαρτυροῦσι τὴν ὑπὲρ τοῦ κυοφορουμένου καὶ τῆς οἰκογενείας του ἐν γένει πρόνοιαν τοῦ διαθέτου, συμορφωθέντος μάλιστα ταῖς σχετικαῖς διατάξεσι τοῦ νόμου κατὰ τὴν 18ην αἰτιολογίαν τῆς προδικαστικῆς ἀποφάσεως, εἰς ἣν ἐπίσης ἐστηρίχθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 139 ὁριστικὴ ἀπόφασις.

20) Ἐπειδὴ καὶ ὁ τελευταῖος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου ἐστὶν ἀνίσχυρος, καθ' ὃν ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου παρεδέξατο ὅτι ἐγκύρως περιέλαβεν ὁ Ῥήγος ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ ὀρφανικὴν ὑποκατάστασιν. διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ ἀνωτέρω λόγος ἐστὶν ἀπαράδεκτος, μὴ περιεχούσης τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου παράβασιν σαφοῦς ὁρισμοῦ τοῦ Ἀστυκοῦ Δικαίου, καθόσον οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ Ἰονίου Κώδικος ἀπηγόρευσε ῥητῶς τὴν ὀρφανικὴν ὑποκατάστασιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀνυπόστατοι, διότι ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Ἰονίου Κώδικος ἰσχύει ὁ περὶ τοιαύτης ὑποκαταστάσεως θεσμὸς, καὶ ταῦτα οὐ μόνον διὰ τοὺς σχετικοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους περιέχει ἡ ὁριστικὴ τοῦ Ἐφετείου ἀπόφασις καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 1484 τοῦ 1871 τῶν ἐν Κεφαλληνίᾳ Πρω-

τοδικῶν, ἧς τὰς ἀντιστοίχους αἰτιολογίας υἱοθέτησε καὶ τὸ ἐφετεῖον, ἀλλ' ἐκτὸς τούτου καὶ διὰ τοὺς ἑπομένους λόγους, τοὺς ὁποίους ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἀναπτύξαντες, ἤδη ἐπαγόμεθα ἐν περιλήψει·

Κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τοῦ φυσικοῦ δικαίου, ἣν καὶ ὁ γραπτὸς νόμος Ἑπτανήσου καθιέρωσεν, ἕκαστος ἔχει πλήρη ἐλευθερίαν διαθέσεως τῆς περιουσίας αὐτοῦ ὁπωσδήποτε, ἀρκεῖ νὰ τηρήσῃ τοὺς νενομισμένους πρὸς ἐξασφάλησιν τῆς ἐλευθερίας ταύτης τύπους τῶν διαθηκῶν ἢ τῶν δωρεῶν (ἄρθρ. 788 Ἰουνίου Κώδικος). μόνον δὲ ἕνεκεν ἰδιαιτέρων λόγον ἀνεγράφησαν ὡρισμένοι περιορισμοὶ τῆς ἐλευθερίας ταύτης, ἀνεπίδεκτοι ἐπεκτάσεως ὡς ἐκ τῆς ἐξαιρετικῆς αὐτῶν φύσεως (ἄρθρ. 10 αὐτόθι)· ὥστε ἡ ὀρφανικὴ ὑποκατάστασις δέον νὰ θεωρηθῇ ἰσχύουσα, ἐνόσῳ ὁ τρόπος οὗτος τῆς διαθέσεως, αἰτίᾳ θανάτου δὲν ἀπαγορεύεται διὰ ῥητῆς τινος διατάξεως τοῦ Ἰονίου Κώδικος. Δὲν ἀληθεύει δὲ ὅτι τοιαύτη ἀπαγόρευσις ἀπαντᾷ ἐν ταῖς διατάξεσι τῶν ἄρθρ. 791, καὶ 806 τοῦ Ἰονίου Κώδικος.

Διότι τὸ ἄρθρ. 791 ἀπαγορεύει εἰδικῶς τὰς ὑποκαταστάσεις ἐκείνας, ὧν δίδωσι τὸν ὁρισμὸν τὸ 6' ἐδάφιον, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρερμηνείας, δηλονότι τὰς διατάξεις ἐκείνας, δι' ὧν ὁ δωρεοδόχος, ὁ ἐγκατάστατος κληρονόμος ἢ ὁ κληροδόχος ἐπιφορτίζεται δι' οἱασδήποτε ἐκφράσεως νὰ διατηρήσῃ τι καὶ ἀποδώσῃ πρὸς τρίτον· ὥστε κατὰ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 791 ἡ ἀπογόρευσις περιορίζεται εἰς μόνας τὰς καταπιστευματικὰς ὑποκαταστάσεις, ἤτοι τὰ καταπιστεύματα, ἅτινα ἤδη ἀπαγορεύουσι τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ ἀπὸ 12

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΕΙΧΑΝΗΣ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Μαΐου 1825 ΛΔ'. νόμου τοῦ Β'. Ἰονίου κοινοβουλίου, ὧν ἁπλῆ ἀνακεφαλαίωσις ἐστὶν τὸ ἄρθρ. 791 τοῦ Κώδικος. Ὁ λόγος δὲ τῆς τοιαύτης ἀπαγορεύσεως κεῖται ἐν τῷ προοιμίῳ τοῦ νόμου τούτου, ἔνθα ὁ νομοθέτης λέγει «ὅτι ἡ πεῖρα τῶν αἰώνων ἀπέδειξεν ὅτι τὰ fideicomissa »φέρουσι μεγίστην ζημίαν εἰς τὰ πλέον οὐσιώδη συμ»φέροντα, συνιστῶσι μίαν ἐπικίνδυνον ὑποδιαίρεσιν ἰδιο»κτησιῶν μὲ παντοτεινοὺς δεσμοὺς, ἐμποδίζουσι τὴν »πρόοδον τῆς γεωργίας καὶ τὴν αὔξησιν τοῦ πλούτου, »ἐξασθενίζουσι τὸ περισσότερον μέρος τοῦ λαοῦ εἰς ἀπελ»πιστικὴν ἀμέλειαν, εὐκολύνουσι τὰ μέσα πρὸς ἐξαπά»τησιν τῶν ἀθώων δανειστῶν, διασπείρουσι τὴν διχό»νοιαν καὶ διαλύουσι τοὺς ἱεροὺς ἐκείνους δεσμοὺς, οἵ»τινες πρέπει νὰ ἑνόνωσι μίαν καὶ τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν·» δι' ὃ οἱ Γάλλοι ὑποκαταστάσεις καλοῦσι κυρίας μόνας τὰς καταπιστωματικὰς (Ζαχαρία τόμ. III § 694 ἐν ἀρχῇ)· ἐξ οὗ ἕπεται ὅτι πᾶσα ἄλλη ἐνδιάθηκος διάταξις, ξένη τῶν ἐκτεθέντων ὅρων καὶ μὴ συνεπαγομένην τὰς εἰρημένας συνεπείας τῆς ἀενάου δεσμεύσεως τῆς ἰδιοκτησίας, δηλαδὴ μὴ ἐπιβάλλουσα τῷ ἐγκαταστάτῳ κληρονόμῳ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ συντηρῆσαι καὶ ἀποδῶσαι ἐν ὥρᾳ θανάτου τὰ κληρονομιαῖα πρὸς τὸν ἐπιζῶντα ὑποκατάστατον, οὐδαμῶς ἀνήκει εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὸ ἄρθρ. 896 τοῦ Γαλλ. Κώδικος. Ἡ δὲ ὀρφανικὴ ὑποκατάστασις, οἵαν τὸ Ἐφετεῖον ἐχαρακτήρισε τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ Ῥίζου διαταχθεῖσαν, οὐδένα τῶν ὅρων τῆς ἀπηγορευμένης ὑποκαταστάσεως περιέχει, καθότι ὁ Ῥήγος οὐδὲ ῥητῶς οὐδὲ σιωπηρῶς ἐπεφόρτισε τὴν θυγα-

τέρα του Μαριάνθην νὰ διατηρήσῃ τὸ ἥμισυ τῆς κληρονομίαν του καὶ ν' ἀποδώσῃ τοῦτο ἡμῖν ἅμα τῷ θανάτῳ ἄθικτον καὶ ἀκέραιον· καίτοι δὲ τὸ δι' οἱασδήποτε ἐκφράσεως ἐπιφορτίζεσθαι ἀπαγορεύεται, οὐχ ἧττον ὅμως τὸ βάρος τοῦτο πρέπει νὰ ἐκφράζῃ ἐ π ι τ α κ τ ι κ ῶ ς ἡ διάταξις τοῦ διαθέτου, ὡς ἀποφαίνεται καὶ ἡ ἀπὸ 11 Ἰουνίου 1860 ἀπόφασις τοῦ ἀκυρωτικοῦ τῆς Γαλλίας· ἐνῷ ἐν τῇ προκειμένῃ διαθήκῃ οὐδεμία ἔκφρασις ἀπαντᾷ, ἐπιβάλλουσα καὶ μάλιστα ἐπιτακτικῶς εἰς τὴν Μαριάνθην τὸ τῆς διατηρήσεως καὶ ἀποδόσεως βάρος.

Διότι ἄλλως τὰ ἄρθρα 790 καὶ 808 οὐδαμῶς ὠφελοῦσι τὴν ἀντίδικον, ἀφ' ἑνὸς μὲν, διότι ὁ πατὴρ διατιθέμενος αἰτίᾳ θανάτου τὰ πράγματά του καὶ ὑποκαθιστῶν ἕτερον κληρονόμον, ἂν ἀποθάνῃ ἀνήλικον τὸ κατὰ πρῶτον λόγον εἰς τὴν κληρονομίαν καλούμενον τέκνον του, διαθέτει περὶ ἰδίων αὐτοῦ τοῦ διαθέτου πατρὸς πραγμάτων καὶ περὶ τῆς ἰδίας του περιουσίας, οὐχὶ δὲ περὶ τῆς τοῦ τέκνου του, δι' ὃ οἱ συγγραφεῖς θεωροῦσιν ὡς εὐθεῖαν καὶ οὐχὶ ὡς ἔμμεσον τὴν τοιαύτην ὑποκατάστασιν, τὴν δὲ κληρονομίαν περιερχομένην εἰς τὸν ὑποκατάστατον π α ρ' α ὐ τ ο ῦ τ ο ῦ δ ι α θ έ τ ο υ. Ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι οὐδεὶς ἀπολύτως τίθεται διὰ τῆς εἰρημένης διατάξεως περιορισμὸς εἰς τὴν νόμιμον μερίδα τοῦ τέκνου, τῆς ὁποίας μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς ἡ κόρη γίνεται ἀπόλυτος κυρία, καὶ τὴν ὁποίαν ἀνήλικος μὲν οὖσα δὲν δύναται ν' ἀπαλλοτριώσῃ, ἕνεκα μόνης τῆς ἀνηλικότητος, ἐνῷ ἐξεναντίας ἐνηλικιουμένη δικαιοῦται νὰ διαθέσῃ καὶ ἀπαλλοτριώσῃ ἐλευθέρως ὡς ἀπόλυτος κύριος ἰδιοκτήτης.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Ἐπειδὴ καὶ ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων ἐθεώρησεν ἀείποτε τὴν ὀρφανικὴν ὑποκατάστασιν ὡς διαφεύγουσαν τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ ἄρθρ. 791 τοῦ Ἰονίου Κώδικος ὡς λ. χ. ἡ ὑπ' ἀριθ. 51 τοῦ ἔτους 1870 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Κερκύρας, ἔτι δὲ ἡ ὑπ' ἀριθ. 217 τοῦ ἔτους 1871 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ πρὸ αὐτῶν ἡ ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1857 ἀπόφασις τοῦ ἀνωτάτου συμβουλίου, εἰς ἣν ἔλαβε μέρος ὡς δικαστὴς αὐτὸς ὁ συντάκτης τὸν ΛΔ'. νόμον τοῦ Β' κουνοβουλίου καὶ ἐπιθεωρητὴς τοῦ σχεδίου τοῦ Ἰονίου Κώδικος Μαρκορᾶς, ἐν ᾗ τὸ συμβούλιον ῥητῶς ἀπεφήνατο ὅτι «τοῦ νόμου ἐν ἀρχῇ ἀπα»γορεύσαντος τὰς καταπιστευματικὰς ὑποκαταστάσεις, »ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη, ὡς περιορισμὸς τοῦ δικαιώμα»τος, τὸν ὁποῖον, κατὰ τὸ ἄρθρ. 788 τοῦ Πολιτικοῦ Κώ»δικος ὁ πολίτης ἔχει τοῦ νὰ διαθέσῃ τὴν περιουσίαν »του, δὲν δύναται νὰ παρεκταθῇ εἰς περιστάσεις μὴ παρὰ »τοῦ νόμου ῥητῶς ἢ κατὰ τὴν διάνοιαν αὐτοῦ προνοου»μένας· καὶ ὅτι ἡ ὀρφανικὴ ὑποκατάστασις, καθὸ διά»ταξις, δι' ἧς ὁ πατὴρ προνοεῖ τὴν περίπτωσιν τῆς τοῦ »τέκνου αὐτοῦ ἀποβιώσεως, καθ' ὃν καιρὸν ὡς ἐκ τῆς »ἀνηλικότητός του διατελεῖ ἀνίκανον νὰ διαθέσῃ, καὶ »διορίζει τρίτον ἵνα διαδεχθῇ κατὰ μόνην τὴν περίπτω»σιν ταύτην τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, δὲν εἶνε δυνατὸν »νὰ ἐκληφθῇ ἡ διάταξις αὕτη ὡς ὑπαγομένη εἰς τὴν »ἀπαγόρευσιν τοῦ ἄρθρου 791, οὐχὶ μόνον ὡς μὴ πα»ράγουσα τὰ ἐπιζήμια τῆς καταπιστευματικῆς ὑποκα»ταστάσεως ἀποτελέσματα, ἀλλὰ καὶ καθὸ ἐμφαίνου»σα περιεσκεμμένον μέτρον παρὰ τοῦ πατρὸς λαμβανό»μενον, ὅπως ἡ περιουσία αὐτοῦ ὡς ἐκ τοῦ ἀνικάνου

»νὰ διαθέσῃ υἱοῦ του, μεταβῇ εἰς πρόσωπον οὐχὶ ἀνά»ξιον τοῦ νὰ διδεχθῇ αὐτήν.» Σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ ἀνώτατον συμβούλιον διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως ἐπεκύρωσε τὴν λύσιν, ἣν εἶχε δώσει ἡ ἀπὸ 23 Ἀπριλίου 1844 ἀπόφασις τοῦ τριμελοῦς πρωτοδικείου Κερκύρας εἰς τὸ αὐτὸ ζήτημα.

Ἐπειδὴ ὑπὲρ τοῦ πρακτικοῦ κύρους τῆς ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ τε Ἐνετικοῦ δικαίου καὶ τοῦ Ἰονίου Κώδικος ἐν Ἑπτανήσῳ, ἐπικαλούμεθα τὰ σχετικὰ ἐπιχειρήματα, ὅσα ἀνεπτύξαμεν ἐν σελίδι 163—173 τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου ἡμετέρων προτάσεων κατὰ τὴν δευτέραν συζήτησιν τῆς προκειμένης διαφορᾶς.

Ἐπειδὴ οὐδαμῶς στηρίζεται εἰς τὸν νόμον τὸ παράπονον τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅτι ἠτόνησε δῆθεν ἡ αἵρεσις τῆς ὀρφανικῆς ὑποκαταστάσεως, λόγῳ ὅτι ἡ Μαριάνθη ἐτελεύτησε μετὰ τὴν ἥβην καὶ ἀφοῦ συνεπλήρωσε 13 ἔτη καὶ 3 μῆνας ἡλικίαν, διότι, ὡς σκέπτεται τὸ Ἐφετεῖον ἀποδεχόμενον καὶ τὴν σχετικὴν 26ην αἰτιολογίαν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου ἡ αἵρεσις ἀτονεῖ ἅμα τὸ τέκνον ὑπερβῇ τὴν ἡλικίαν, καθ' ἣν πάσχει ἀνικανότητα τοῦ διατιθέναι αἰτίᾳ θανάτου, ἥτις κατὰ τὸ Ῥωμ. Δίκ. ὑφίστατο πρὸ τῆς ἥβης, τοῦθ' ὅπερ ὅμως δυνάμει τοῦ ἄρθρου 798 τοῦ Ἰονίου Κώδικος, μεταρρυθμισθέντος διὰ τῆς ΜΓ'. πράξεως τοῦ Ζ'. Κοινοβουλίου, διαρκεῖ μέχρι τοῦ 18 ἔτους τῆς ἡλικίας· ἐνῷ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας παραδεδεγμένα, ἡ Μαριάνθη ἐ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

τελεύτησεν ἀνίκανος τοῦ διατιθέναι τὴν ἰδίαν περιουσίαν αἰτίᾳ θανάτου.

Διὰ ταῦτα ἐξαιτούμεθα τὴν ἀπόρριψιν ἀμφοτέρων τῶν ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1879 καὶ ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1880 αἰτήσεων ἀναιρέσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 32 τοῦ ἔτους 1879 καὶ 139 τοῦ ἔτους 1880 ἀποφάσεων τῶν ἐν Κερκύρᾳ Ἐφετῶν, ὡς ἀπαραδέκτων καὶ ἀνυποστάτων· καὶ

Τὴν καταδίκην τῆς ἀντιδίκου Ἑλένης Φωκᾶ, συζύγου Δημητρίου Πινιατόρου εἰς τὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῶν δύο θεμάτων.

Ἁρμόδιος κλητὴρ ἐπιδότω τὸ παρὸν ἀπολογητήριον πρὸς τὴν εἰρημένην ἀναιρεσείουσαν Ἑλένην Φωκᾶ σύζυγον Δ. Πινιατόρου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Φεβρουαρίου 1881.

Οἱ τ.ληρεξ. δικηγόροι τῶν ἀναιρεσιβλήτων.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΠΑΝΑΓΗΣ ΣΤ. ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ
ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΜΟΥ
1927

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
Α1.52.Φ10.0003

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ